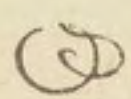


NĂM 2 — 24 SEPTEMBRE 1938 — N° 54 — MỖI SỔ 20 TRƯỞNG: 0 \$ 15

BÁO QUÁN



150, Rue Lagrandière

SAIGON

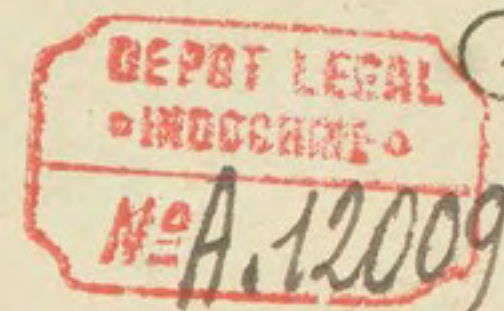
MUA BÁO XIN TRẢ TIỀN

TRƯỚC

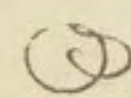
mai

tuần báo ra ngày thứ bảy

Directeur : Đào-trình-Nhật



GIÁ BÁO



1 năm 7 \$ 00 — 6 tháng

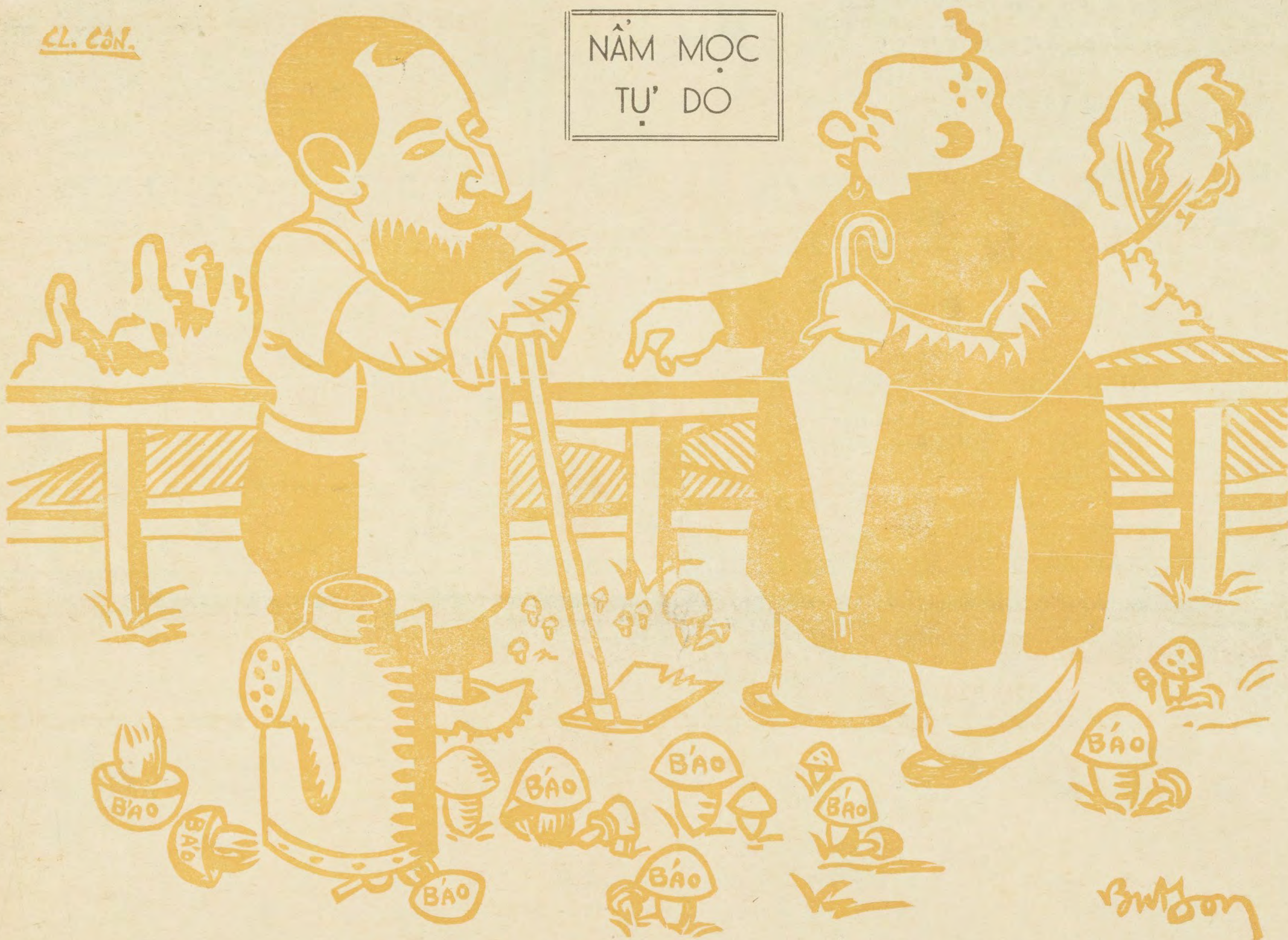
3 \$ 60 — 3 tháng 1 \$ 80

Abonnement administratif:

10 \$ 00 par an

CL. CÀN.

NẤM MỘC
TỰ' DO



XÁ XỆ. — ỦA! SAO VƯỜN CẨM NÀY BÂY GIỜ ÔNG ĐỂ CHO NẤM MỘC TRÀN LAN
TỰ-DO SƯỞNG THẬT.

CHỦ VƯỜN. — ẤY! LÂU NAY KHÔNG CHO MỘC, CHỜ BÂY GIỜ ĐỂ THỬ XEM
ĐẤT NÀY CÓ SANH ĐƯỢC NẤM NGON KHÔNG MÀ!

TÂY-PHƯƠNG MUỐN TỰ-TỬ' CHĂNG?

KHÔNG-QUÂN DỨC MẠNH NHÚT THỀ-GIÓ!

THÀNH GANDHI LÀ THẲNG CU-LI

NGƯỜI MINH-HUÔNG

Pháp-luật luận-đàm của
Phan-văn-Thiết. Quan hệ cho người Tàu

PHONG-TÌNH ÁN

Thúc, tề đi xem xử án một
ông vua cắt tai xẻo vú các cung-phí

**Dĩa
BEKA**

Dĩa BEKA hát êm ru rõ ràng

Không kêu rờ rờ như thứ khác

Dĩa BEKA hát cả năm còn tốt

Không phải đồ xài hai ba hăng bở

Tròng đỏ } Phước-Cường
Cổ ba Xuân
Van-thành-Ban (Hát bộ)
Hát điệu Bạc

Tròng xanh } Trần-Đất
Phước-Cường
Hát điệu Bạc
Ca điệu Hug

Tròng đen } Huỳnh-Kỳ (Cổ Phụng - Hò)

Tròng tím } Trần-Đất
Múa bông
Kinh Phật
Nói Thơ
Hát Bộ

Tròng vàng } Đại Phước-Cường
Phụng-Hảo
Tài Tử kim thời
Hát Bộ
Ca điệu Bạc
Ca điệu Hug

HÃY ĐÓN MUA DĨA BEKA ĐẶC BIỆT TÀI TỬ XUẤT SẮC

**En souscription
Mây bộ sách của Đào-duy-Anh**

Việt-nam văn-hóa sử-cương

(Esquisse d'histoire de la civilisation annamite)

Người Việt-nam muốn hiểu văn vật chế độ, phong tục lễ giáo, tư tưởng học thuật của nước nhà, cùng cách sinh hoạt của quốc-dân xưa nay duyên cách thế nào, cần có bộ sách này. Sách dày non 300-trang khổ to, sẽ xuất bản vào cuối tháng Octobre 1938. Định giá... 1p.50. Giá dự ước... 1p.20. (Ở xa thêm 0p.20 tiền cước).

Không-giáo phê-bình tiêu-luận
(Essai critique sur le confucianisme)

Sách dày hơn 300 trang, sẽ xuất bản vào cuối tháng Novembre 1938. Định giá... 0p.60. Giá dự ước... 0p.40. (Ở xa thêm 0p.13 tiền cước).

Pháp-Việt Từ-Điển
(Dictionnaire Français-Annamite)

Đi xuất bản quyền Thượng A-M (2000 trang). Quyển Hạ M-Z (hơn 1000 trang) sẽ xuất bản trong năm 1939. Giá dự ước từ 1er Septembre 1938. 10 tập 16p.00. Hai quyển bìa vải chữ vàng 17p.00. (Ia xong bản Hạ sẽ lên giá nữa).

Xin giấy dự ước về QUAN-HẢI TÙNG-THƯ, 29 Paul Bert.-HUẾ

HỌC NỮ-CÔNG...

... Với trường thực-nghiệp :

n° 1, 2 et 3, Rue du Grand Couronné (gần gare Nancy), Choquan, chị em đồng công-nhận là học rất đáng tiền vì trường dạy kỹ-lượng, thành-thật, học mau khéo-giỏi về các khoa: Thêu, may, cắt, thắt, dệt, ép, bánh-mức, nấu-ăn v. v., nhưt là về khoa: Bắc-Trắng, Bắc-Màu, Mực-Bóng, Bóng-Đường Nắn, Bóng-Đường Rẻ kiểu Gạcong, thì được tất cả chị em hoan-nginh, cho là tươi-nhuận, sắc-sảo, khéo hơn hết. Dạy Nắn và Rẻ nhiều kiểu như Hò-văn, Bát-kiết, mặt-võng, từng-ong, các thứ bông-hoa, điểu-thú mới-lạ, trông rất tỉ-mỉ, dễ-thương. Chị em nên hỏi học bao hết các khoa này để mai sau có dịp tốt giúp-ích cho gia-đình và thi-thố tài-khéo hay của mình trong những đám cưới, xin của chị em bạn gái.

Trường có cho học-bằng, viết thơ thương-lượng. Hỏi điều-lệ học xin đính-tem trả lời và đề theo địa-chỉ trên đây.

Sâm Nhung Bách Bỏ Hồng-Khê

Lấy tinh chất ở cơ-quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên làm nó dần ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lạnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sanh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thổ dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sùi, bỏ ti, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bỏ Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai nghiền với chén nước rã. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuộc Hồng - Khê số 47

Thuộc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiêu, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm-Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », « liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lạnh nhạt trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1 p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0 p.25.

Thuộc « Cai Hồng-Khê »

Không trộn lẫn chất thuốc phiện (nhà Đoan đá phân chất), nên ai cũng có thể bỏ hẳn được, mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện, chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa, vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai lời, xin trả tiền lại gấp đôi.

Thuộc phong tình Hồng-Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hề nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 30, mỗi hộp 0p.60 cũng khỏi dứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khê số 14 cũng khỏi dứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đâu đâu cũng biết tiếng:

Nhà thuốc HỒNG-KHÊ

88, Phố Chợ Hôm, Hanoi (Route de Huế)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, đan gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp đóng chai theo phương pháp Âu Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-miên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khê dự Hội-chợ Haiphong năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-Sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội-Tinh-Vàng » và được « Bảng Cấp Tài Năng » tại Hội-chợ Huế. Có biểu hai cuốn sách thuốc: « Gia-đình Y-Dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận ký dấu hiệu Phạt 12 tay.

Đại-lý tại Nam-kỳ. — SAIGON: Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao; BENTRE Tân-Thanh Rue Clémenceau; THUDAUMOT: Phúc-Hưng-Thai. VINH-LONG: Long-Hồ; LONG-XUYỀN: Hữu-Thái; SOG-TRĂNG: Trường-xuân 77 Đại-ngãi; MYTHO: Mông-Hoa; CÁN-THƠ: Au petit gain; BAC-LIÊU: Trang-hiếu-Nghĩa; RACH-GIA: Vạn-Hóa Rue Gia-long; TRA-VINH: Liên-Hiệp thư-quán.

Nào hay vong-quốc...



Cùng ở trong khu-vũ Trung-quốc và tiếng gọi « Ngũ tộc cộng hòa », nhưng chắc mấy người dân ở trên cao-sơn Tây-tàng không hề biết rằng ở miền hạ-du nước mình đang bị Nhật-binh đánh phá chiếm cứ gần nửa giang-sơn. Cho nên nhà du-lịch Âu-tây tới đây chơi mà nói đến Trung-Nhật chiến-tranh thì nhiều người Tây-tàng ngơ ngáo, tỏ ra không quan tâm chú ý gì hết.



CHUYÊN MỖI TUẦN

Con trai thua ông già

Từ lúc Âu-chiến kết thúc đến giờ, khắp cả thế-giới, không xứ nào không có cái khẩu hiệu « Đẻ chỗ cho thanh-niên » (Place aux jeunes).

Muốn đẻ chỗ lại cho thanh-niên, rất đời ở Mỹ có người xướng lên một phương pháp hết sức mới lạ: bất cứ ông già bà lão nào đến 60 tuổi, còn sống ngày giờ nào thì nhà nước cũng phát cho mỗi tháng một số lương dưỡng lão một hai ngàn đô-la. Nhưng bắt buộc các cụ tháng nào phải xài hết tháng nấy, chớ không được để dành lại một xu. Làm vậy có nhiều điều lợi. Một là giúp các cụ già có phương sống chắc chắn, tự nhiên các cụ nhường chỗ lại cho bạn trẻ. Hai là tài hóa lưu thông, tự nhiên các cuộc bán buôn chế-tạo khôi phục thanh vượng, bà con thất nghiệp lại có việc làm cơm ăn.

Tuy cách lạ lùng này chưa thực-hành chớ thanh-niên người ta quả có nói sao làm vậy. Thiết họ có đến tài lộc ra tranh-đấu khắp trong trường hoạt động, làm các cụ già phải lui bước nhường chỗ cho họ khá nhiều.

Trái lại thanh-niên nhà mình thì chỉ kêu gào cái khẩu hiệu kia một cách trống rỗng, muốn sao chớ làm sự sống tự-nhiên người ta phải đem dâng cho mình làm như a-h chàng năm hũ miệng dưới gốc cây, chớ trái nào chín rụng ngay

miệng mình thì ăn, chớ tự mình không muốn nhúc nhích, leo trèo tranh đấu gì cả.

Chúng ta chỉ muốn ăn cỗ sẵn. Thành ra sự thực-tế ở xã-hội mình các cụ già vẫn ngự vững vàng trên « ngai » công việc họ kia còn bao nhiêu bạn trai trẻ thì chạy lăng xăng chung quanh, chỉ gào

xăng nói hão, nếu không vô nghề thất nghiệp thì cũng ăn không ngồi rồi.

Giữa cái chiến trường hoạt-động sanh tồn, các vị lão-tướng nhà ta vẫn thắng.

Cả nước có ba nghị-viện ba chiếc ghế trùm, hết hai chiếc về phần các cụ.

Phải thì viện trưởng Quấn-hạt Nam kỳ năm nay là ông Bùi-quang-Chiêu, một cụ gần tuổi cồ-hy.

Cũng như viện trưởng Dân biểu Trung kỳ là ông Hoàng văn Khải một cụ đúng 70 tuổi. Duy có ở Bắc kỳ, Dân viện khoá này, anh chàng thanh-niên Phạm-lê-Bồng dứt cái chuông một cách khó nhọc vì chỉ thắng có hai lá thăm. Chỉ thiếu chút nữa thì người lặc chuông lại vẫn là ông Phạm huy Lục, một hạng ông cụ nữa mùa.

Lấy một cái tỉ-lệ đó mà suy ra ở chiến trường nào cũng thấy bạn thanh-niên chúng ta thất thế bại trận với các cụ hết thấy.

Họa chăng ta chỉ được nhường chỗ ở mấy nơi trường tình biển sắc, gọi là công xưởng chế tạo vi-trùng, bởi các cụ mình già sức yếu, không địch lại bạn trẻ Ấy vậy mà cũng có nhiều cụ vẫn cạnh tranh những gái tơ mèo sữa với anh em thanh-niên mình và trong

Coi qua trang 5



Năm thứ hai — Số 54 — Samedi 24 Septembre 1938
Báo-quán n° 150 Lagrandière — Chủ-nhiệm Đào-trình-Nhất

Tây phu'ong muốn tự' tử' chăng?

AI cũng dư biết văn-minh Tây-phương hiện nay cầm quyền bá chủ khắp cả thế-giới nhơn-loại.

Không phải nó được lặn thien tận mỷ, cũng chưa chắc nó ban hạnh phúc cho cả mọi người, vả lại cũng có những kẻ mượn nó làm tấm bình - phong để đi chinh phục, đi xâm lược, đi áp bức người ta mà trùm lên công việc ấy cái mỹ-danh là hướng đạo khai-hóa. Nhưng dẫu sao người ta cũng phải nhìn biết

rằng văn minh Tây-phương là một sự cần dùng, một sự tất nhiên, có những chỗ hay và sức mạnh, khiến cho khắp cả thế-giới nhơn loại nếu không đón rước nó, phục tùng nó thì cũng phải bị nó thống trị, chi-phối, bắt buộc phải theo. Nó chính là một điều-kiện cần kíp quan hệ cho sự sống của người đời nay, không thể nào khác hơn được.

Nó có thể nói với người đời: « Thuận ta thì sống, nghịch ta thì chết ».

Mà quả vậy thật, Ta chẳng thấy những dân-tộc, như Nhật-bổn chẳng hạn, sớm biết thuận tùng đón rước nó mà bỏ hết tự kiêu tự ái của mình đi thì trở nên hùng cường như ai. Còn những dân tộc, ví dụ Cao-ly, Việt-nam, Trung-quốc, đã cố chấp và xem khinh nó thì bị bao nhiêu nông nổi bại nhục, nó chẳng động của mình mà cứ vào, bắt buộc mình phải thần phục rồi phải hoan nghinh nó đó chi!

Nhờ có văn minh hữu lực đó mà Tây-phương có thịnh thế, có quyền lợi, có địa-vị trong thiên hạ ngày nay. Đến đời họ có cái như thiên-chức mở lối đưa đường những người đang lảo đảo theo sau; họ lại phải có trách nhiệm đối với mọi sự hòa bình, trật tự, hạnh phúc của thế-gian. Cái thiên chức ấy, cái trách nhiệm ấy, nếu như họ làm không tròn vẹn hay bỏ dở dang thì họ có đối với nhơn loại thế giới làm vậy. Dẫu nhà thi sĩ Tagore Ấn-độ, kẻ văn-minh Tây-phương quá trọng vật chất mặc lòng, ông vẫn phải

nhìn nhận nó là điều kiện thiết yếu cho cuộc tấn hóa sanh tồn của người đời nay. Còn hơn nữa, nếu hiện thời Tây-phương buông rơi cái quyền văn minh bá-chủ trong tay họ ra, thì không biết có ai thay thế cho được, và không biết thế giới sẽ bối rối tới đâu.

Thế mà Tây-phương họ đang muốn tự tử kia.

TRƯỚC hết là tự họ làm cho oai danh tín nghĩa của họ phải lần hồi tiêu tan trước mắt và trong lòng thiên hạ. Nhứt là những người bấy lâu suy tôn trông cậy nơi họ.

Những thuyết dân quyền tự-do, công lý nhơn đạo làm gối cho lý tưởng tốt đẹp của Tây-phương, và cũng nhờ đó mà Tây-phương được thiên hạ sùng bái, càng ngày càng thấy như không có nghĩa gì nữa. Từ lời nói đến việc làm xa cách nhau biệt mù.

Những thuyết ấy họa chăng chỉ có nghĩa đúng ở giữa họ với nhau, ở giữa những kẻ đồng một trang lứa có thể lấy sức mạnh làm tiền đề và hậu thuẫn cho lý tưởng tốt đẹp được thực hiện. Nhưng đối với những kẻ yếu thua họ, trông cậy vào họ và đang khát khao mong hưởng nhơn quyền công đạo ít nhiều, thì hay bị thất vọng luôn luôn.

Là vì người ta nghĩ tới tư quyền tự lợi của người ta trước đã. Té ra cái lý tưởng tốt đẹp tự họ đề xướng, họ chỉ đem nhữ thiên hạ ngó thấy mà thêm, chớ không cho hưởng; nó như là miếng ngon để riêng cho họ mà thôi.

Còn có thứ gì giả dối hơn là hội Quốc-liên và bản công-ước của nó.

Nó là cái thiển-chứng rằng Tây-phương khéo lấy tấm màn công-ly nhơn-đạo để che mọi sự hư nguy chất chứa bên trong. Ngay mấy nước hội viên Quốc-liên như Trung-quốc và Abyssinie đáng phải cứu vớt bằng công-ly nhơn-đạo biết bao nhiêu, thế mà người ta cứ mặc kệ cho kẻ

manh xâm-lăng thôn tính ha nước ấy, không hề cứu vớt. Chính những việc như thế, khiến cho thịnh danh tín nghĩa của hội Quốc-liên và liên-đới cả Tây-phương, phải bị tiêu tan, không được nhơn tâm tín trọng nòng nân nữa. Nói gì những quốc-gia dân-tộc nhỏ yếu mà Tây-phương có trách nhiệm diu dắt đỡ mang, thì phần nhiều họ muốn cầm giữ bước đường tấn hóa của người ta, là bởi họ có tư-lợi trong đó.

Lúc này thế giới thời-cuộc biến-động, ngày nay không biết ngày mai ra sao, đáng lý nên làm chánh sách giải phóng rộng rãi mà họ cứ ôm lấy chánh-sách cầm giữ mãi, thật là một sự bất lợi cho cả hai bên.

VỚI ngoài, đại-khái như thế, còn ở bên trong, gần đây Tây-phương chia rẽ lung tung và chỉ găm gù chém giết lẫn nhau. Càng những nước dân chủ cộng hòa lại càng ly-tán ngờ vực nhau, trong khi những nước phát-xít độc-tài lại kết thành một đoàn-thể, một lực lượng cứng như sắt. Phe dưới thừa cơ chỏ yếu của phe trên mà bồng bột hống hách lên mãi. Cái nguy cuộc Đức Tiệp ngày nay chính vì lẽ đó mà phát ra chớ gì!

Hai chục năm trước, được trờn thẳng trận, các nước dân-chủ đồng minh xé của Đức chỗ này miếng đất, chỗ kia mở dân, cho vô Tiệp-khắc, tưởng vậy là đắc-sách, lâu dài, họ không ngờ đâu ít năm sau Đức-quốc có một anh chàng quái-khệt là Hitler mọc ra. Anh ta đặt tổ-quốc trở lên địa-vị hùng-cường rồi, ra tay binh vực cả những đồng-bào đã bị người ta tách riêng ra lúc trước. Dẫu sao anh ta cũng có một lý cừm, thêm sau lưng lại có sức mạnh. Thôi thì lúc mới bắt đầu sanh sự lồi thồi, các nước dân-chủ kia sửa ngay chỗ lầm dĩ-vãng của mình đi, nghĩa là trả ngay 3 triệu dân Suy-đết lại cho Đức-quốc có xong hơn không. Để chi rục rịch chiến-tranh — là một thứ mà mình vẫn lo sợ, cố tránh — rồi dằng kia chúng tỏ ra cái vẻ hung hăng quyết liệt hơn thì đầu này mình phải linh quynh, nhượng bộ.

Hồi nào, họ nói chầm bầm với Tiệp khắc : — « Hề thắng

Ngài muốn tặng 3 cuốn sách hay tâm giây số 1 phần 10, thì...

XIN COI RỎ Ở TRƯỞNG 5

nào rở tới móng tay chú, phải biết có tôi đây kinh vực mà! »
Bây giờ họ lại bắt buộc Tiếp-khắc : « Thôi chú mi phải cắt đất trả dân Suy-đết cho Hitler mau đi. » Rõ ràng cái lưỡi Esope!

Nếu Tây-phương họ sanh sự chiến tranh với nhau, cổ nhiên là vẫn minh họ phen này phải tan tành đồ nát đá đành, nhưng dần không chiến tranh mà thái độ và chánh sách họ cứ ịch kỷ thập thò như thể kia mãi thì oai danh của họ đối với thế-giới nhơn loại cũng không sao còn được. Cái quyền bá chủ trong tay họ rồi cũng phải buông.

Tôi bảo Tây - phương đang muốn tự tử là vậy đó.

Một điều lợi ích

Chỉ tới cuối tháng Octobre, các cô các bà nào muốn bổ dưỡng sức khoẻ, muốn tươi trẻ xinh đẹp, muốn trừ bệnh máu huyết, gởi mandat 1p.50 về cho M. Phạm-văn Điền đại-biện của nhà thuốc Vĩnh - An - Hòa 287 Marins Cholon, mua ba hợp Nguyệt Nguyệt Viên uống một tháng sẽ khỏi chịu tiền gởi mà lại còn được tặng ba quyển sách nói về việc rối rắm của các nước việc kết hợp các chánh đảng, việc chống báng của hai hạng người trong xã-hội, cả thấy đáng giá 0p.39. Ba thứ sách ấy bán sỉ cho huê-hồng rất hậu.

A Monsieur

H. H. A. AMIL

PROFESSEUR

N° 164 rue Mac-Mahon. — SAIGON

Kính ông,

Tôi xin công nhận rằng :

Monsieur professeur H. H. A. Amil 164 rue Mac-Mahon Saigon, là ông thầy coi tay mẫu nhiệm giới hạn nhất, nói đâu có đó, chẳng sai.

Và là người thầy biết giúp giùm cho ai là kẻ khổ tâm trong đường tình ái.

Chính tôi là kẻ đã mang ơn ông đặc đường chỉ nẻo, đều gặp mọi điều hạnh phúc.

Nên đứng ra báo cáo cho hết thầy chị em được hay, ai có tâm sự chi, mau mau đến nhờ ông thì được như ý nguyện.

Melle JEANNETTE TÂM MYTHO

PHONG, BAN, ĐEN

Con nít thường hay có chứng Phong, Ban, nếu cho uống không nhầm thuốc, để diễn trị thì nó sanh biến nhiều bệnh nguy đến tánh mạng, chớ chẳng vừa. Vậy ai có con nít nếu mới ăm đầu, phải đề phòng trước, thì cứ cho uống thuốc CHÂU-PHÁCH-TÁN hiệu ÍCH-NGUỒN-ĐƯỜNG nội trong nửa giờ thấy hết. Vì thuốc này công hiệu cấp kỳ và chuyên môn trị đủ các chứng bệnh con nít : Phong, Ban, Ốc sứa, ỉa mửa, ỉa nước, đau bụng, ỉn lưng, khóc đêm, sinh bụng, làm kinh, trực thị v.v.v. trăm bệnh không sai một, nên mua để phòng mà nuôi con nít.

Giá mỗi ve 0p.20

Thuốc HO bao sáp hiệu ÍCH-NGUỒN-ĐƯỜNG trị đủ các chứng ho, danh tiếng hơn 60 năm, không có thứ nào bì kịp, người lớn con nít đều uống được.

Giá mỗi hườn 0p.15

Hỏi mua trong các tiệm thuốc Bắc khắp lục-châu.

Tổng phát hành 295 Phú-nhuận - SAIGON.

Nên noi... Nên nghe...

SAIGON gần thành như Chicago rồi chăng?

Một cậu học sanh mới trúng số 10 muôn hôm trước, hôm sau tiếp ngay được những bức thư hăm he lấy đầu của cậu.

Những vụ cướp bằng xe hơi và sắp đặt như tường trình-thám, xảy ra rất thường. Hôm kia, lại đồ hề một vụ mưu toan ăn cướp bằng xe hơi và súng sáu, mà một chánh-phạm là Cao-hải-Nhân, con nhà viết báo Cao-hải-Đề.

Người ta vẫn nói hề đã tấn-hóa thì phải tấn cả cái hay lẫn cái dở.

Nghĩa là nếu có những người thi đậu thạc-sĩ nọ kỹ-sư kia thi cũng phải có những đám ăn cướp như kiểu Chicago.

Song, chắc hẳn sự tấn-hóa dưới đó, không ai muốn cầu.

VẤN-đề « sống hằng ngày »

của bà con ta không có lúc nào gian nan khổ sở cho bằng lúc này. Gạo 100 kilos lên giá tới 13 đồng mẩy, thứ tấm-thường cũng 11 đồng hơn rồi. Mọi thứ ăn mặc cần dùng bây giờ lại tăng thêm giá-cả một cấp nữa. Cho tới gói thuốc phở-thông, giá định 5 xu chớ nhà nước chưa cho phép lên giá 6 xu lúc này, thế mà các tiệm chạp-phô hay quán nước khách-trú cứ sửa đại con niêm thương-chánh mà bán 6 xu. Hôm rồi tuy có mấy chục tiệm bị phạt vì đó, nhưng bao nhiêu tiệm khác vẫn tăng giá theo ý họ muốn.

Hồi này 1 đồng xu mắc hơn cũng là nặng cho con nhà nghèo khổ, khoan nói những số tăng nhiều kia càng khổ cho người ta đến đâu.

AI cũng phải kêu nài về san hoạt-phi mắc mỗ. Nhà nước dự định tăng lương cho các viên chức lớn nhỏ thật là một việc hiệp-thời. Tuy là « lương tăng » vẫn không ngang được với « đồ mắc », nhưng ít mà có vẫn còn hơn là không.

Vậy mà có thầy thợ ít nhiều hăng tư, xin tăng lương lên chút ít cho đủ sống, thì bị chủ rầy rà không cho. Chắc mấy ông chủ đó muốn người ta uống nước lạnh để làm việc cho các ông chăng?

NHIỀU nhà ở thôn quê đã quyết định hể giá dầu hơi tăng lên phen này thì họ thấp dầu phộng hay dầu mù-u, thả chịu kém về sáng một chút mà đỡ tốn tiền hơn.

Nó là một cách của dân xứ này sẽ phản đối với giá dầu hơi tăng cao quá lỗ vậy đó.

TỪ hôm Hội-đồng Quân-hạt nhóm đến nay, có việc khiến chúng tôi chú ý nhất, là cái chế-độ đối riêng với người bản xứ (régime de l'indigénat) từ 1903 đến nay vẫn chưa bỏ. Mặc dầu trình-độ nhơn-dân đã tấn tới khác hơn 35 năm trước khá xa

Năm ngoài Hội-đồng kêu nài, quan l' thống-đốc hứa để tư về bên Bộ xin bỏ chế-độ ấy, nhưng năm nay ngài nói bên Bộ chưa trả lời ra sao hết.

Nghĩa là bên Bộ vẫn muốn kèm giữ bọn thuộc - dân này ở mãi trong chế-độ bản xứ chớ chưa muốn cho thoát ra đó chăng A men! Lạy đức chúa Trời.

MẶC dầu chúng tôi đã rao một cách phân minh rằng: chỉ có vị độc-giã nào mua báo trọn năm, gởi mandat 7\$37 trả ngay nhà báo thì mới được hưởng phần kinh tặng, hoặc 3 quyển sách, hoặc 1 tấm giấy số 1 phần mười bên tây, thế mà còn nhiều vị không chịu coi kỹ, trả tiền cho phải viên tới nhà thầu mà cũng đòi 3 quyển sách hay 1 tấm giấy số

Chư vị không xét giùm sự phải viên tới nhà thầu tiền, chúng tôi phải tốn kém xe cộ huê-hồng 30% trong đó rồi, nếu lại phải tặng sách hay giấy số nửa thì còn lại bao nhiêu cho nhà báo để mua giấy in báo trọn năm gởi hầu độc-giã coi không biết?

QUAN Thống-đốc Pagès — điều này ai cũng phải nhìn nhận — vẫn sẵn lòng giảm bớt giấy thân cho dân nghèo, nhưng chắc vì tình thế lý tài chưa cho ngài có cách sửa đổi gì khác hơn là phân ra hai hạng hứa sẵn 5p.50 và vô-sẵn 4p.50, như đã thực hành hai năm nay.

Trước mặt Hội-đồng Quân-hạt năm nay, ngài định nình hện ước để rồi sửa đổi lại nữa.

Dân lao-công vô-sản đầy ngựa cỏ trông mong, vì 4p.50 đối với

họ vẫn còn như hòn núi đá đè lên trên lưng.

Nếu giấy thân không bỏ hẳn được, thì bắt họ đóng mỗi năm 1p.00 là vừa.

NGOÀI Bắc, quan thống-sứ Châlel dự định thi-hành chế-độ giấy thân: chia ra 13 hạng, tùy theo huê-lợi ít nhiều mà đóng từ 1p.00 đến 250p.

Nghĩa là hạng dân lao công vô sản mỗi năm chỉ đóng có 1p. thuế thân mà thôi.

Chúng tôi tưởng với hạng dân ấy ở Nam-kỳ, nhà nước cũng nên định ngạch thuế thân cho họ như thế.

ANH-QUỐC nếu là nước hùng cường như thế-giới, thì cũng là nước mềm yếu như hoàn-cầu.

Sự mềm yếu của họ ở trước thủ đoạn xâm-lăng của Nhật-bồn khiến cho Trung-quốc mất hết nửa giang-sơn, như cảnh một anh chàng bị đánh xé áo quần tả tơi, xơ-xác. Phải chi họ cứng cỏi, thì Hoa Nhật chiến tranh đã kết thúc ngay từ hồi mới phát khởi ở Bắc-kinh hay Thượng hải kia rồi.

Giờ ở Tây-phương, cũng sự mềm yếu của họ tỏ ra linh-quỳnh lo sợ chiến-tranh quá, thành ra Hitler càng được trớn, cứ đem chiến-tranh ra loè nhát, khiến cho Anh càng bôn tẩu lao đao, rồi cuộc lại bắt buộc tiếp-khắc phải cắt đất trả dân cho Đức như ngày hôm nay.

Hitler khéo đánh vào chỗ yếu của Anh Pháp mà một năm nay nuốt trôi được mấy miếng ngon lành quá. Thì mới hồi tháng Mars, lữm được Áo-quốc ngon biết chừng nào, giờ tới xé xác chú Tiệp nữa.

CHÚNG tôi đã nói trong cuộc Hoa Nhật chiến-tranh — hay là cuộc chiến-tranh nào cũng thế — báo chương và sở thông-tin của bên nào cũng dấu bớt sự thật và chỉ tuyên truyền nói tốt cho mình. Bởi vậy mỗi khi thấy tin tức do Trung-ương-Xã (Central New của Tàu) hay Đồng minh-xã (Domei Nhật) phát ra, mình phải chịu khó suy nghĩ cân nhắc chớ không thể hấp-tấp tin ngay.

Sự thật, tin của Đồng minh Xã vẫn ít nói quá lỗ hơn của Trung-ương-Xã.

Điện tín Tàu không có ngày nào mà không nói quân mình thắng lợi, nào là giết chết Nhật binh chỗ kia 500, chỗ nọ 1 ngàn, nào là bắn ngã phi-cơ giặc hôm nay ba chiếc, mai 10 chiếc, luôn luôn. Nhưng trong khi đó Nhật binh vẫn tấn công dữ dội và gần đến Hôn-khẩu rồi

Có người tò mò chịu khó cọng những số binh lính Nhật bị tử thương mà tin điện Tàu báo cáo mỗi ngày, thì trong vòng một tháng nay thấy kết quả mà ghê : 120. 000 người lính Nhật đã tử thương chung quanh trận địa Hôn-khẩu! Tin được chăng?

Ái Tín

Chúng tôi vừa mới hay tin rằng : bà cụ thân mẫu ông Đồ-hữu-Khai thông phán tòa sơ Chầu-doc đã từ trần tại Cao-lãnh (Sadec). Vì tình quen biết, trước chúng tôi xin chia buồn cùng ông bà và tang quyến sau cầu chúc hương hồn cụ bà đăng siêu thăng về chốn Phật đài.

THÁI-BÌNH-TÂM, (Chầu-doc)

Hiệu đồng-hồ

NGUYỄN - CHÁNH - TRƯC

Kinh nghiệm nhiều năm ở Pháp
7 Amiral Courbet - Saigon

Lãnh sửa đủ hiệu đồng hồ.
Chuyên môn sửa compteur xe hơi, máy chụp hình và máy đánh chữ v. v.

COI HÁT

KHÔNG TÔN TIỀN

Chụp hình 4 tấc (format 9x12) có tặng cho một cái giấy hát bóng của inéma Trung-Quốc Cholon hoặc cho thêm một tấm hình rơi lớn (format 13x18). Kể từ ngày 24-9-38 cho tới 23-10-38.

Chiếu cổ mua hàng từ năm đồng (5p. 00) sắp lên được tặng chụp cho một tấm hình Mỹ-thuật Kể từ ngày 24-9-38 cho tới 8-10-38. Xin quý vị chiếu cổ, chớ bỏ qua rất ưong. (Trừ ra mua sỉ, không có tặng chụp hình).

Photo Nghệ-Quang
190-192, rue des Marins
Tél: 30.209

MỘT MÓN THUỐC TÊN

AI HO ?

mà uống thuốc mà cũng không hiệu nghiệm, không dứt tuyệt, thì nên uống thuốc của

GIA - BỬU - ĐƯỜNG

N° 90, Tổng đốc Phương CHỢ LỚN

Có thuốc ho rất thần-hiệu. Bất cứ đàm bà, con nít, ho gió, ho đàm, hoặc lâu hoặc mau, uống thuốc nước này hết bệnh liền.

• Người đang mạnh uống thuốc này cũng bổ tính thần khoẻ khoắn.

Bệnh Phong - ngứa

Các thứ phong độc ở trong máu mà biến ra các chứng bệnh ngoài da như là :

Nổi mọt có giẻ cùi, dưới hán bên tẹn, lưng, ngực, cổ, bắp vế, ngứa ngăm, hay là da thịt bông sưng tề, nổi cục đỏ bầm, ngứa heo kê tay, có mọt trong bông, da lòng bàn tay hơi xù xì, da mặt sần, đau lưng, mỗi xương, h'ý uống thuốc :

Phong Ngứa Nhơn Noàng.

Thủ tiêu các thứ phong độc, phong ngứa, lọc máu trở tinh sạch ngứa được bệnh phong đơn, giải được gốc độc bệnh phong tình, trẻ nhỏ có ghẻ lở, ghẻ ngứa, nổi u nổi giẻ dùng rất công hiệu.

Người lớn trẻ nhỏ đều dùng được.

Giá mỗi gói 0p. 60

Bán tại : **Quận-Chúa.**

21, Amiral Courbet — Saigon
Gởi lãnh hóa giao ngân mau lệ từ 2 hộp sắp lên. Cần dùng đại-lý.

PHÒNG-SỰ MỖI TUẦN CỦA «MAI»



Khuya trở về phòng, nếu như khách đi rồi thì chúng vô, hoặc hạch lạc, hoặc ỷ ôi, để lấy số tiền của cô à vừa mới thâu nhập bằng cách buôn bán bán mết. Hễ nhiều mà cô dấu lốt đi, nói ít hay đưa nạp có ít thì coi chừng cùi-chỗ của cậu. Gặp lúc cô còn tiếp khách cậu xuống nằm chèo queo với mấy anh bời.

Sáng lại tiền thân vào cửa trọn đêm được bao nhiêu tên ma-cô chấp hồ bao hết.

Nó sấm ăn sấm nặc thù

chú canh gác trong khám lớn đầu họ chẳng quen biết và chẳng can cơ gì, mấy anh họ Mạc tac cũng mau mau lột nón «cuộc» xuống sát đất mà hề hà chào hỏi một cách bợ đỡ khéo như thái-sư. Đó là chúng lo hậu, lo lúc thất thời lột vào khám lớn, họa may thấy chú nhỡ mặt thương tình không «giòn» như ai vài lần hổ kiếp.

Nhằm mùa các nhà chuyên trách phong tục đi lục xét các phòng, thì bọn ma-cô có khi chạy treo dờ lên cở. Chúng dám ra mặt làm dữ là với ai kia chớ gặp người sở phong tục không

V IẾT bài phòng-sự về gái nhẩy, tôi đã nói qua cách chị em bị lợi dụng, bóc lột.

Nhưng đem so sánh với việc chị em làng chơi, tôi không ngần ngại mà cho nó cách xa nhau như trời với vực.

Bọn gái làng chơi vì hoàn cảnh đưa đẩy họ phải sa vào một cái bẫy hết sức nguy hiểm. Sa vào đó rồi người ta mặc tình mà xẻ da lột thịt, hút máu của chị em.

Có thể mới xảy ra những vụ tự tử, có thể trong phúc-bầm hằng ngày của cô bót mới có những vụ người này đi thừa đũa «tô» trốn đi còn học theo quần áo và nữ trang. Những đũa tô đó ban đọc nên răn hiền là «em nuôi» chịu không thấu đời nên phải liều thân trốn chui trốn nhui. Mà mỗi khi mấy thằng «bọt-dền» (1) nó bắt lại được là một hồi nát-liều vui hoa.

Có chừng vài đũa «em nuôi» hơi khá sắc thì mấy thằng ma-cô ở không mà sống cũng chán. Những tên thường leo bành là cả ở các tiệm nước, ngồi vít-dốc có khi cả buổi, ăn mặc hàng lãnh hay «tuyết-xo» luôn luôn đầu không đội «bút kên» thì nón «bọt» (2) những mạng đó đều là hạng đội lốt «ma-cô» hết thảy.

Bắt được em nuôi rồi, bọn ma-cô mở phòng hay là nhà riêng cho rước khách. Chúng nhờ có lờ phờghêc phu xe làm trung gian dắt mối dẫn người. Bởi ăn 20 phần trăm còn xa phu thì bẻ từ-lục, nghĩa là cứ một đồng thì họ ăn 4 cật tiền «còm-mít-xong»

Mỗi đêm, mấy thằng ma - có mang bộ đồ cho tốt rồi thả đi ngồi tiệm nước hay là đi bồng gió trên những băng trước chợ mới Mặc tình «vợ» của chúng ở nhà rước ai đó cũng được miễn sao có tiền cho chúng ăn xài thì thôi.

-1- Tiếng lóng là ma-cô du-côn
-2- là Borsalino

mai xin kính tặng mỗi vị độc-giả mua báo trọn năm mà trả 7p.37 bằng mandat gởi thẳng cho nhà báo, hay là sai người tới nhà báo đóng ngay số tiền ấy thì được lựa lấy một món trong hai món quà tặng này :

Hoặc lựa lấy 3 cuốn trong 6 cuốn sách biên tên dưới đây (nếu các ngài tới tiệm sách mua thì hết 2p.40)

Hoặc lấy 1 tấm giấy «Un dixième de la Loterie Nationale à Paris» để các ngài có phần may được chia với người ta những số trúng từ 5 triệu, 3 triệu trở đi.

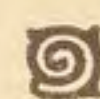
Cần nhứt là trả tiền mặt và trả thẳng cho nhà báo mới được

6 cuốn sách này : 1' Phan-dình-Phùng, 2' Việt-nam Tây-thuộc-sử, 3' Đông-kinh Nghĩa-thục (của Đào-trinh-Nhất), và 4' Việc làng đồng, 5' Án tòa họ, 6' Luật Lao-dộng của ông Luật-khoa cũ nhơn Phan-văn-Thiết.

BỌN HÚT MÁU của GÁI LÀNG CHƠI...

III

nó «vợ» nó không được nói thích tời, và hễ nó xét được «vợ» nó tiêu lòn số tiền thì bà cứ nó cũng đánh một trận xé mây.



CON dòng họ Mạc (1) bình thường ăn bám vào chị em làng chơi, đến lúc chị em bừu sự, lẽ tự nhiên nó cũng phải ra mặt bình vực.

Vì dụ có thằng cha nào khác muốn cản trở cuộc làm ăn giành giật bạn hàng, chặn đường lấp nẻo cho bọn họ không còn kiếm tiền nữa được, thì tức là lúc ma-cô phải trở tài. Dùng lời đối phó không được thì dùng lời khi-giới ; chúng chêm nhau một còn một mất, cho tới khi nào thắng lợi hoàn toàn hay là bại binh chẳng còn manh giáp mới thôi. Như cách này không lâu ở xóm Tân-an có bọn hai Đ... sanh tử với Sáu V.. đó

Làm nghề ma - có cũng như bao nhiêu nghề khác phải giỏi mánh lới ngoại-giao mới được. Chuyện gì dám tổn bạc chực, để làm vừa lòng một người quan hệ tới cuộc làm ăn của «con em» tức là có quan hệ đến sự sống của anh, thì dầu anh không tiền sẵn, cũng dám đi vay hoặc cầm bán quần áo vòng vàng của mấy con em nuôi mà mua chuộc nhơn tình cho được. Không thể thì em khó làm ăn, anh lấy gì sống.

Nhưng lúc đi đường hay ngồi đầu chặm trán với mấy thầy

(1) Tức là Mạc-cơ-rô.

khác nào bọn nẫu rượn lậu thấy bóng người sở thương chánh vậy.

Lúc nào ở phòng coi bộ không «vô» rồi, chúng đi tìm phở rẽ để nướng nấu. Sống riêng nơi đây, thì mấy tay ma có lạnh lợi phải bay nhẩy mưu kế hơn nghĩ ra cách in danh thiếp quai kỷ đủ kiểu, để chổ ở và tên người rồi mỗi khi có tài ngoại quốc ghé bến ta đây, chúng xuống mon men với thủy-thủ, gạt gẫm họ lên bờ để chúng tìm vật tiêu khiển cho, hay là trao đổi mạt dân tàu một tấm «xú-quơ-nia» (Theo tiếng nhà nghề của chúng) để lúc cao hứng họ sẽ tìm đến mà chơi. Chúng học kiểu «bắt mồi» như ở Marseille hay bên Thượng-hải vậy.

Ngoài ra chúng còn «xăng lãng» với những tay xe kéo ranh ma trời biển để họ rước mỗi giùm. Mấy anh phu xe này cũng «có đường lắm». Đổ mấy thằng ma-cô bánh đến đầu cũng không dám làm phật ý họ. Hễ đã giao-kết với nhau là chia «từ lục» thì phải giữ lời luôn. Trái lại, nếu chơi ngón xỏ xiên, rút bót huê hồng đã định thì một đêm nợ bất ngờ, mấy anh này kéo tới dựng cho em nuôi của bọn ma-cô vài ba cha ô sớ phong-tục thì chết !

Bọn xe kéo nói đây thường ở những nơi ngã tư Catinat, Bonnard và sau nhà thờ Đức-ch'a Bà, vào lúc hơi khuya từ 9, 10 giờ đồ lên. Họ cũng là một hạng ma-cô khác. Gặp ai đi bộ một mình, chúng kè-kè lại hỏi :

— Ông chủ, chơi đêm-lai không? Mới 17 tuổi, vừa ra trường, n on lắm. Lên xe tôi kéo ông chủ đi.

Bọn này rất khó lựa gió xoay buồm, tùy nhơn sở thích. Hễ coi dèu mình không thích đêm-lai hay á-xâm thì mấy anh dụ dỗ mình, đưa mình đi viếng những cô Annam ở nhà quê mới ra lò, mà họ gọi là vật bỏ hơn nai nhung.

TUYÊN-QUANG

(Còn tiếp)

Coi tiếp

chuyện mỗi tuần

trận này các cụ cũng thường chiến thắng khải ca mới là ức cho các bạn mình chớ. Chúng tôi biết ở ngay Saigon có mấy cụ râu tóc bạc phơ mà đêm nào cũng chống gậy đi dạo các phòng để tìm hoa

hồi liễu. Có lần chúng tôi nói: «Đề chổ cho thanh-niên», mấy chôn vào hồ sa ngã, hoặc tự mình cự rầy lại: «Đời này cạnh tranh, lạy lối làm đường, mà hết tám mạnh được yếu thua, khôn nhờ chiến phần mười uống phỉ mất cả đại chiụ mà!».

Họa chẳng ta chỉ được nhường quốc gia chúng tộc còn trông cậy chổ ở mấy nhà đảng xính, trường thanh niên và chổ nào không biết? đồ bác, vì các cụ đã chôn chừn

mỗi gối, đầu có nhẩy nhót bằng ta, sức yếu lưng khòm, không thể sáng đêm thức trắng.

Họa chẳng chỉ có những chổ nào hư mình hại sức, tổn của, mang nguy thì là những chổ thanh niên ta tự đặt mình vào; ngoài ra bao nhiêu chổ nên, chổ lốt, chổ đúng với trách nhậm nghĩa vụ

Thật đáng buồn cho thanh niên xã-hội mình, hoặc vì tự bạo tự khi hoặc vì ruồng bỏ đề ép, hoặc tự mình chôn vào hồ sa ngã, hoặc tự mình cự rầy lại: «Đời này cạnh tranh, lạy lối làm đường, mà hết tám mạnh được yếu thua, khôn nhờ chiến phần mười uống phỉ mất cả đại chiụ mà!».

Họa chẳng ta chỉ được nhường quốc gia chúng tộc còn trông cậy chổ ở mấy nhà đảng xính, trường thanh niên và chổ nào không biết? đồ bác, vì các cụ đã chôn chừn

— MAI —

TIỀN KHÔNG MẮT

Người đời có thể toại được mọi nguyện vọng và tránh họa nạn mà an hưởng hạnh phúc được chăng?

Khoa xem tay và coi tướng mặt (chiromancie et physiognomie) cho ta biết có thành đạt mọi nguyện-vọng, lý-tướng, dục-vọng tha-thiết, tiền tài, bên vợ con, bạn hữu, tình-nhân và khoa chiết tự (graphologie) cho biết mọi tính-tình, tâm-sự, công-danh, bịnh tật, thọ yếu châu-đảo.

Vậy xin mau mau biên đủ: Tên họ, tên ký, in dấu bàn tay trái, quán tính lạng nào và tên thật một vài người anh em, hay cha mẹ, con cái: gởi ngay cho giáo-sư Đỗ-văn-Thiếp là một học giả cao siêu đã từng du học ngoại-quốc về và gia tâm nghiên cứu khoa số học của Tàu, Tây, Ấn-độ, Ai-cập rành rẽ. Trong 2 ngày sẽ tiếp được tập lời đoán suốt đời cho biết 156 điều bí ẩn của cuộc đời không sai một mảy và giải quyết dứt mọi việc rắc rối, khó khăn, đau khổ, thất-vọng và đặt tên, hiệu cho con cái. Có thể hỏi thêm về chuyện tâm-tính bí-ẩn khác. Nên giới-thiệu cho mọi người điều biết vì chỉ còn 3 tháng nữa giáo-sư sẽ trở qua Pháp lại:

Thư từ xin đề: **ĐỖ-VĂN-THIỆP** Professeur des Lettres et des Langues Etrangères 89, Rue Paul Blanchy -:- Saigon

CHÚ Ý: Bút phí chỉ mất có 0p.80, vì bận việc, nên nếu trả bằng mandat xin nhờ đề cho Mr Mạnh-trọng-Thành, nhận lãnh. Trả bằng cò xin gởi recommandée cho khỏi mất Trong 4 ngày nếu không tiếp được tập lời đoán xin cho biết ngay. Lúc gởi nhớ cắt kỷ biên lai mandat.

ĐI CHƠI CHỢ LỚN DỰ TIỆC TRUNG-HOA

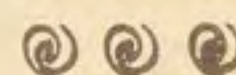


Ái đã đi tới Chợ lớn, mà chẳng hề bước lên «Thái-Hồ-Lầu» thì cũng thiệt ! Vì chốn này : đã dành sẵn đủ thức sơn-trân hải-vị, để cho ta chúng bạn-khưu năm ba đánh chén trong khi nhàn-hạ, chẳng những món ăn đẹp miệng, thức uống đủ mùi, mà lại một tòa nhà nguy-nga : lầu cao sừng sững; Có vườn hoa đẹp, có gió thanh-tần, muốn an-bộ đương-xa, lại sẵn sàng trang điểm. Ta có thể đến đây :

Khi chén rượu, khi cuộc cờ, (có đề sẵn cờ tướng);

Khi xem hoa nở, Khi chờ trăng lên !

Thật là vô-cùng hứng-thú, lắm điều thanh-tân !!



Ban ngày từ 12 giờ trưa đến 3 giờ chiều :

Có bán trà, bánh, mỳ, cháo đề điểm-tâm; theo giá bình-tiết. Có ca-nữ nổi giọng du-dương, giúp vui cho quý khách.

Lành tiếc lễ đám, đề đãi đặng khách-quí, phòng huê rộng rãi, tiện lợi nhiều bề. Xin quý-khách chiếu-cổ, ắt sẽ đẹp lòng !

«THÁI-HỒ TỬU-LẦU»

284, Rue des Marins 284

Téléphone Automatique N° 30351, CHOLON

Madame Trương-van-Huân
200, rue d'Espagne. — SAIGON

BÁN ĐỒ ĐỒ THÊU

REN, CHỈ LAINE (Gửi contre remboursement)

Mách giùm làm nghĩa cho ai mắc bịnh lao

Bịnh ho lao là bịnh mà dân tộc ta dễ mắc hơn hết. Ban sơ bịnh chỉ phát ra bằng ho gió, ho cảm, nhưng nếu lâu ngày không điều trị phôi yếu, vi-trùng ho lao (bacille de kock) hóa sanh ra từ chỗ phôi yếu. Chứng ấy người ho khan, rang tức cả ngực, khạc ra đàm trắng, xanh hoặc vàng, đôi khi khạc «a máu». Vậy ai lỡ mắc bịnh ấy, mà đã chạy cùng thầy Tây, Tàu, nhưng bịnh mình vẫn tro tro thì mau gởi thơ đến cầu phương thuốc gia truyền của ông TRỊNH-VĂN-LONG (nội tổ của ông đốc-học TRỊNH-VĂN-HÀO Saigon) để lại. Ở xa muốn có thuốc dùng gởi mandat 3p.50 thì có thuốc gởi lại. Thơ, mandat đề cho M. TRỊNH-VĂN-HÀO Directeur Ecole Villa n° 110 rue Vassoigne (Tân-dịnh) -:- SAIGON

SỨC MẠNH CỦA KHÔNG-QUÂN ĐỨC LÀM ẦU-CHÀU LO SỢ

ĐÚNG như lời ông Fontaine nói: « Cái lý của kẻ mạnh bao giờ cũng hơn » Càng ở cái đời sanh-tồn cạnh tranh này, bất cứ một sự muốn gì, phải có lý cứng đả đánh, cũng phải có sức mạnh nữa thì mới được người ta kiêng nể và và sự muốn của mình mới được như nguyện.

Bước đường của cái nguy cuộc Âu-châu đang đi trong một tuần lễ này, nó tới y như sự mong mỏi của chúng tôi đã tỏ ở cuối bài «thế-giới thời-dàm» tuần trước. Nghĩa là phải trả lại dân Suy-đét và cả khu đất họ ở cho Đức thì Âu-châu được mới thoát khỏi chiến-tranh.

Đó là cái điều-kiện tối yếu của Hitler đã tỏ với ông Chamberlain trong khi thủ tướng Anh bay sang Đức hội-diện với tướng-quốc Hitler để cứu vãn thời cuộc. Thì bốn nước Anh Pháp Đức Tiệp đang điều đình với nhau theo phương-diện đó.

Mặc dầu chánh-phủ Tiệp đã làm bộ cứng cỏi cự tuyệt « cắt đất nhượng dân », nhưng rồi chắc sao cái kết cuộc cũng phải đi tới đó, hoặc cách hòa bình, hoặc phải đánh nhau.

Thì sáng ngày hôm kia, Chánh-phủ Tiệp-khắc đành phải cử đầu phụng mạng ở trước sức mạnh rồi.

Thế là một lần nữa Hitler lại đắc thắng, mà sự đắc thắng này cũng như mấy sự đắc thắng lúc trước (đầu binh Rhenanie, thôn tính Áo-quốc v.v...) chỉ nhờ vì Đức-quốc vừa có lý cứng, vừa có sức mạnh mà ra.

Nhất là sức mạnh. Đức-quốc nhờ tay Hitler chấn chỉnh tự-cường chỉ có 5 năm (từ 1933) bây giờ trở nên một nước mạnh hẳn hoi. Mạnh đủ các phương - diện : chánh trị, kinh-tế, quân-sự, võ-bị.

Bài này muốn nói riêng về sức mạnh Không-quân của Đức. Một dịp khác sẽ nói về Lục-quân.

Chúng tôi xin nói mau để độc giả biết rằng bài này lấy tài-liệu trong các báo Pháp mà viết ra ; chính là tài-liệu quan-sát của nhiều nhà quân-sự chuyên môn Pháp, là đại-tướng nọ, binh-gia kia, chứ không phải chúng tôi bồng cưỡi vào sự tuyên truyền khoe khoang của Đức đâu.

HỒI nào tới bây giờ, ai cũng tưởng rằng trong thế-giới chỉ có Không-quân Nga là mạnh nhất, ngày nay xem những bài tổ-cáo của các chuyên-gia pháp, mới biết rằng sự thật là

Có kiểu phi-cơ chiến trận bay lớn đầu xuống để nhắm mục-dịch mà thả bom cho dễ

Đức chứ không phải Nga, có Không-quân vô địch thiên hạ. Hiện thời Đức có 3.000 chiếc chiến-cơ tối tân, trong mấy tháng nửa đây, nghĩa là lối đầu năm 1939, thì số ấy tăng lên gấp hai : 6000 chiếc. Những máy oanh tạc (appareil de bombardement) của Đức đều có sức chở nặng tới mấy tấn trái bom và nó bay mau mỗi giờ 400 hay 450 cây số. Nói gì những máy khu-trục (chasseurs), như hiệu Heinkel mới chế tạo ra gần đây, bay mau tới 634 cây số lận.

Trong nước có 200 phi trường lớn, còn nhiều phi - trường bí mật ở trong núi rừng và dưới hầm đất, người ta không thể biết được. Có 60 nhà máy không-lò dùng tới 90.000 thợ chuyên môn và 1000 kỹ-sư, ngày đêm chế tạo máy bay không lúc nào nghỉ. Thợ họ làm mỗi tuần-lễ tới 55 hay 60 giờ, không hề than thở gì.

Hiện thời có trên 30 trường chuyên-môn lớn, để huấn luyện phi-công, mỗi năm được 5 tới 600 sĩ-quan và 1000 hạ-sĩ quan cho không-quân. Số trường chuyên-môn huấn-luyện về cơ - khí kỹ xảo Không-quân cũng có kết quả ở o tạo số đông hơn-tài đại-khái như thế. Bởi vậy mà Đức chỉ mới chế tạo ra Không-quân trong vòng ba bốn năm nay đã có 6000 sĩ-quan, 30.000 hạ-sĩ-quan và 100.000 lính thuộc về phi-đội. Họ rèn tập nghề bay hoài hoài, bất cứ đêm ngày mưa nắng. Mỗi người bằng năm phải tập bay 200 giờ đồng hồ là ít lắm.

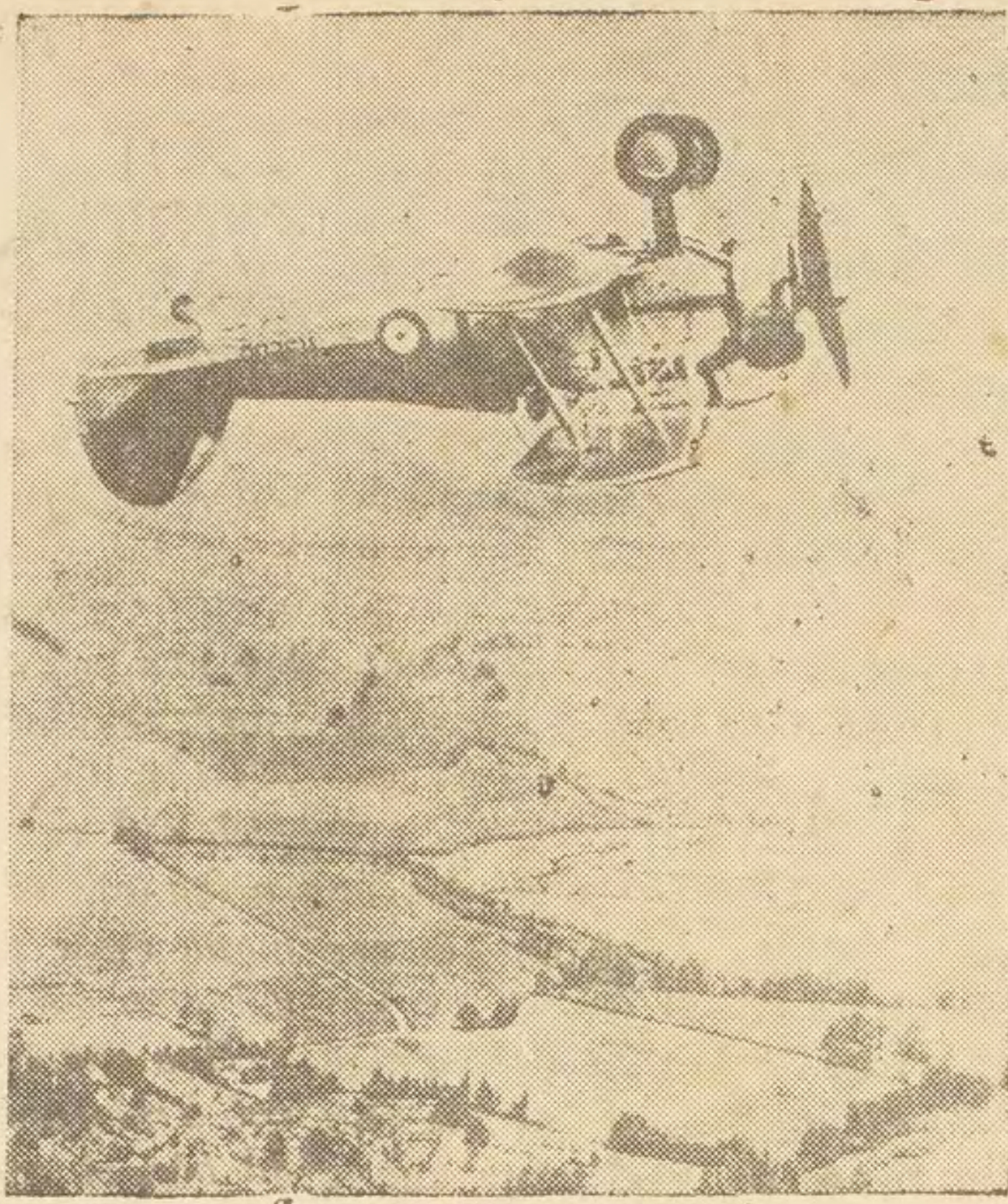
Đức đã có Không-quân rất mạnh rồi, lại còn có đội Phòng-không (D. C. A) tổ-chức rất là kiện toàn. Lúc bình thường vô sự trợ ng nước có 30 đại đội Phòng-không, gồm có 2.000 sĩ-quan, 6.000 hạ-sĩ-quan và 50.000 lính, với 2.000 khẩu súng đại bác cao xạ đủ hết các kiểu, các cỡ.

Công cuộc phòng-không họ sắp đặt như dăng lưới sắt trên mây, đến đâu máy bay oanh-tạc của địch-quốc có muốn bay vào địa phận Đức mà liệng bom thì

phải có thứ máy bay như của Đức, bay cao chín mươi ngàn thước và bay mau năm sáu trăm vượt qua lưới sắt phòng-không của Đức. Không vậy thì phải

chết với họ cả trăm phần trăm. Tập-chí « Prestige » ở bên Paáp tháng rồi xuất bản riêng một số, nói về binh lực vô bị của Đức. Đoạn về Không-quân, cực lực bày tỏ sức mạnh của máy bay chiến trận Đức, cả về phẩm và lượng. Đến nỗi rằng lúc có chiến tranh, đầu họ thả ra trận-tiền chỉ một phần ba hay một phần tư những chiến-cơ oanh-tạc của họ cũng đủ làm nguy cho địch quốc rồi, huống chi ở phía sau, họ còn 1.500 cho tới 3.000 chiếc để thả đi bắn phá từng bưng ở sau lưng chiến trường và các cơ quan quân sự và các thành thị trọng yếu của bên địch quốc, thì nguy biết bao. Nhất là máy trận của họ chở hàng một hai tấn tạc-đạn, lại bay cao chín mươi ngàn thước, tuyệt mù mây xanh, người ta không ngó thấy đặng, mà nó bay mau vùn vụt năm sáu trăm cây số một giờ, cing khó cho người ta phòng bị đối địch.

Nội chiến Y-pha-nho là một cơ hội cho Không - quân Đức đem phi-cơ và tạc đạn của họ ra tập rèn, thử sức. Nhưng đó chỉ là mới thử sức có một vài phần, chứ họ chưa đem hết chỗ số trường ra cho thiên hạ thấy đâu. Mới thử sức một vài phần, cũng đủ tỏ ra nhiều sự tai hại gồm ghê mà những phi-cơ Nga giúp cho chánh-phủ Y-pha-nho đối địch không lại.



Nhiều trận không-chiến ở 1935 tới nay đó thôi, mà người giữa phi-đội của Franco (máy Đức) với phi-đội của bên chánh-phủ Y-pha-nho (máy Nga) đã chỉ tỏ ra về lực-lượng và kỹ-thuật thêm rằng lúc chiến tranh, vì máy bay Nga còn kém Đức, dù Không-quân Đức có bị tổn hao mấy, họ cũng bồi bổ được liền, vì các xưởng chế tạo họ Không-quân từ bao giờ mà có lúc ấy mỗi tháng có thể chế kết quả lạ lùng như thế ? tạo đều đều được tới 900 chiếc Thưa bắt đầu từ ngày 9 Mars phi-cơ kia mà. X.Y.

ĐẤU XẢO HANOI

Ai muốn đi xem đấu xảo Hà-nội năm nay. Ai muốn đi viếng Nha-trang, Huế, Hanoi, Vinh Hạ-long, Haiphong. Ai muốn đi du-lich may lại khỏi tốn tiền. Xin mau viết thư ghi tên nơi M. Ng-khắc-Nương thương-gia số 98 đường Lagrandiere Saigon. Giá tiền 50p.00

Lúc đăng tên xin gửi 10p 00 còn lại bao nhiêu sáng bữa đi xin đóng tất, số tiền này nếu bạn việc nhà không đi được sẽ trả lại. Người giúp việc nhà nước hoặc các sở được remise 10 %, cha mẹ vợ con đi chung cũng được remise, nhưng không quá 2 phần. Vì muốn cho quan khách được vui lòng, tôi hứa sẽ trả lại cho khách du-lich mỗi đoàn 2 phần tiền. Hề lên xe đi mất, tôi sẽ bắt thăm theo số biên lai từ 1 đến 20 lựa ra một người, và từ số 21 tới 50 lựa ra một người hai người được may mắn này sẽ được huân dĩ số tiền đã đóng lại, qui ông đăng tên sớm lẽ tất nhiên được nhiều phần may mắn hơn. Phạm làm việc chi cũng phải có lời, tôi tính giá nhẹ là tôi muốn giúp cho khách đi cho đông, cho ai cũng được biết đất nước ông bà, tuy rẻ chứ tôi cũng lo điều đình việc ăn ngủ tử tế, không dám sơ sót đi tới nơi về tới chốn.

Đoàn thứ nhất. — 7 novembre 9 giờ tối đi, 8 novembre ở Nha-trang, 9 novembre đi Huế, 10 11 novembre ở Huế, 12 novembre một giờ rưỡi tới Hanoi, 13, 14, 15, 16 novembre ở Hanoi, 17 novembre 3 giờ về Saigon, 19 novembre 7 giờ 20 tới Saigon.

Đoàn thứ nhì. — 12 novembre 9 giờ tối đi, 13 novembre ở Nha-trang, 14 novembre đi Huế, 15. 16 novembre ở Huế, 17 no-

vembre 1 giờ rưỡi tới Hanoi, 18, 19, 20, 21 novembre ở Hanoi, 22 novembre 3 giờ về Saigon, 24 novembre 7 giờ 20 tới Saigon.

Cuộc đi đường

Trên xe khách du lịch dùng bánh mì, hoặc cơm nhồi, lập xưởng, cá mòi hộp, hột gà ch én, pate, gà quay, thịt bò rôt, v.v. Sẽ mượn một loa xe riêng, trên xe xin khách du lịch lo điều đình cùng nhau chỗ ngồi, tôi khó dự vào được, trên xe có để ghế bố nhỏ, cho mượn 1 đôn, 1 đôn đi, 1 đôn hạn về, lối 15 cái, ai muốn mượn xin hỏi trước. Mỗi sáng đều có dọn café sữa bánh mì hột gà, hoặc cháo sữa, hột gà. Ở Nha-trang đi viếng sở cá và viện Pasteur, ở Huế đi viếng lăng Đức Khải-Định, Tự Đức và Minh-Mạng, địa Càn-chánh và điện Thái-hóa, musée Khải-Định và chùa Thiên-mu (đi viếng chùa Thiên mu bằng ghe đò. Đến Hanoi ở nhà ngủ. Ai không ăn ở tại nhà ngủ, tôi xin trả lại mỗi ngày 1p.00). Ở Hanoi đi xem công nghệ ở Hà-dông và bằng đò bắc ở Thanh-tri-chùa 2 bà Trưng, Nghĩa-địa, học xá học-sanh và nhà hội trường ở Nam-kỳ. Đi viếng hồ Hoàng-kiểm, hồ Trúc-bạch, hồ Tây, chùa Trấn-quốc, chùa Quan-Thánh, chùa Một-Cột, nhà bà Chánh-Tý, vườn Bách-Thú, musée Fin-not, nếu nhàn ngày thứ năm và chùa nhật: Vô xem hội chợ khôi trả tiền, phần tôi chịu 4 giờ sáng đi Vinh Hạ-long, đi ngó Bắc-ninh-Dòng-triều, Uông-Bí 9 giờ đến Hòn-gáy, đi ghe và viếng Hán-Dinh, Hang Đầu-Gỗ, grotte des merveilles, Hang Thường-lương, nếu không có sông; 10. Bữa về ghé Hà-phòng nửa giờ rồi về Hanoi ăn cơm.

Quý ông, quý bà,

Năm nay cuộc đấu xảo Hanoi mười phần long trọng. Quý ông, quý bà, có rảnh cũng nên đi chơi một chuyến cho biết, xưa kia đường đi một hai tháng, nay thâu lại còn đôi ba ngày. Núi Ngủ hành sơn, chùa Non nước, Vịnh Hạ-long, các lăng vua, điện Càn-chánh, điện Thái hòa, sông Hương, núi Ngự, chùa Một cột, hồ Trúc bạch, hồ Hoàng kiểm, chùa Ngọc sơn, v.v. là nơi quý ông quý bà nên đến xem cho khỏi thua sút người, ai còn cha mẹ già nên dẫn đi chơi gọi là đến on trả thảo vậy.

Xin đem theo đồ lạnh, vì tháng đó ngòi Hanoi có hơi lạnh một chút. Sáng bữa đi xin ghé nhà tôi đóng ghi sổ giấy cần cước. Chương trình này nếu cần, được phép sửa đổi một hai điều, nếu xe lửa rớt trễ, hay là đi đường có sự rủi ro, trách nhiệm ấy không về phần tôi. Mỗi đoàn đều có thợ chụp hình, khách du lịch mỗi ông đều được hiến 10 tấm hình chụp chun.

NGUYỄN-KHẮC-NƯƠNG

VIỆN THỂ DỤC

(STUDIO DE CULTURE PHYSIQUE)

48, Rue Charles Cappe Khánh-Hội - Saigon

Nếu các ngài ốm yếu ? — Hãy đến chúng tôi, chúng tôi sẽ làm cho thân thể quý ngài nõ nang, làm cho các ngài sẽ mạnh khoẻ trong ít lâu.

Các ngài mập quá ? — Chúng tôi có thể làm cho giảm bớt.

Các ngài ăn không ngon ? — Đến chúng tôi, tôi sẽ chỉ cách cho ăn ngon như thường, chúng

Bao tử của các ngài lớn quá ? — Hãy nói cho chúng tôi biết, chúng tôi sẽ làm cho nhỏ lại.

Hãy đến M. ANDREW T. KANCHENG, một hội-viên trong hội « Health-and Strength » ở Londres sẽ đem lại cho ngài :

Sức khoẻ — Sắc đẹp — Sức mạnh

Mr ANDREW T. KANCHENG trước kia ở Honolulu, San Francisco, Singapore, Java, Hongkong và Thượng-hải



Savon TRÁI-THO'M

HIỆU THÁI-PHONG

72% dầu -- 186 Quai de Belgique -- Saigon

« HUẾ ĐẸP »

phóng-su' của

THÚC-TÊ



PHONG TÌNH AN

Diêm-vương xử vụ án một ông vua nước Nam đã từng xẻo tai cắt vú cung phi mỹ-nữ cho vui.

NẾU tôi có sức tưởng tượng ghê gớm như các nhà thi-sĩ Byron, Dante hay nếu tệ hơn, như nhà thi-sĩ Tản-Đà nhà ta thì bạn đọc sẽ được cùng tôi xuống âm-ly xem xử một vụ án.

Vụ án ấy ta hãy gọi cho nó du dương : Phong tình án.

Bị cáo là một vị vua đương còn sống trên dương thế, nhưng đã phải lìa hồng ngai vàng để được đây ăi trên một hòn đảo trơ vơ giữa Ấn-độ-dương. Hôm tòa xử, quý-sứ được lệnh của Diêm-Vương đã phái lên tận cõi trần để diu hồn của bị cáo về. Vua Diêm-Vương với oai nghi hùng hổ của một vị chúa tể cõi âm, ngồi ghế chánh án.

Tập hồ sơ của vị vua bị cáo xem ra nặng lắm. Sau khi kể tội, ông Phán-quan buộc rất gắt gao. Tuy nhiên bị cáo vẫn bình thản như thường ; sắc mặt vẫn tươi tỉnh, không lộ vẻ gì khiếp đảm trước một cử tọa và khung cảnh khủng bố.

Sự ấy không lạ. Vì ngày còn ở ngai, Đế cũng đã từng phen tự bày ra những cảnh « vạc dầu bầu chông » để hành hạ các cung phi mỹ nữ của mình, nên bây giờ dầu tự thấy mình cũng đóng một vai trong một lần tuồng rừng rợn, Đế chỉ thấy hay hay và thú vị.

Vị vua ấy đã gây nên tội ác gì trên dương thế ?

— Thưa, chỉ có đa tình đến điên rồ, say sắc đến hung bạo, đâm đuổi đến ác liệt. Đó là một vị bạo-chúa (em em với Trụ-vương, Neron, Tần-Thủy-Hoàng, Lê Ngọa-triều) mà quang đời ngồi trên ngai vàng đã thếp kim và nhuộm máu, một vị bạo-chúa cuối cùng của nước Việt và có lẽ của loài người.

Ông Phán-quan vẽ lại những cuộc náo động trong cung cấm buổi ấy xảy ra bằng ngày, mà bị cáo là chủ động, và tin rằng e đến bây giờ trong chốn cung điện, oan hồn vẫn còn phảng phất kêu rên và giữa mấy lớp sân lát đá găm Thanb, nét máu vẫn còn chói chang, chưa lau sạch. Vì quan tòa nghiêm khắc ấy còn kể lại những cuộc vượt cung của Đế, để ra phá phách ngoài dân-gian, bắt hiếp con gái đẹp của người ta đến đôi nhiều vị thiên kim tiên-thơ vì sợ tấn cung mà phải... tự hủy hoại bớt nhan sắc !

Xong lời buộc tội của ông Phán-quan, vị trạng-sư của tòa cắt ra đề biện hộ cho bị cáo, đứng lên. Vị vua bất hạnh định thần nhìn rõ thì tưởng ai xa lạ lại hóa ra quan phụ chánh thân - thân... Tôn-thất-! huyết ! Sau mấy giây khắc yên lặng nặng nề hợp với cõi âm, con hùm xám cất giọng sang sảng bình vực bị cáo với những luận chừng bay ho làm cho cử tọa mê man và trên môi xám của Diêm-vương, vị vua có tội thoảng thấy bóng dáng một nụ cười khoái trá !

— « Thân-chủ của tôi đã sẵn có bịnh thần kinh từ nhỏ. Kịp đến lúc lên làm chúa cả một đế quốc thì vì địa vị và cạnh ngộ cho phép, tình cũ lại phát lên âm âm. Có ai đã biết đến cái đời khổ nhục của một ông hoàng sa cơ, đành chịu sống tằm tối lẫn lộn giữa đám lê-dân ? Thế mà thân chủ tôi đã phải nếm trái. Ngày bước lên ngai vàng là ngày thân chủ tôi muốn trả thù lại cuộc đời cũ. Trã thù bằng cách tự thỏa thích những ước muốn của thiếu-thời, lâu nay bị dồn ép. Ngài liền buông thả cho cái bồn-ngã xuôi theo giọng... tánh giục !

« Bịnh thần kinh được nuôi nấng ngài trở nên hung bạo từng chấp, từng hời. Những cơn điên vì đó mà có. Trong mấy lúc không tự chủ được ấy, ngài căm thấy mình muốn chém giết bất cứ ai cho đỡ máu hàu được ngó thấy cái cảnh những kẻ chung quanh khổ sở vì mình. Thành thử mới có những cung phi mỹ-nữ, người bị cắt tai, xẻo vú, kẻ bị cạo lông, lột mũi. « Ta nên phục những người phi thường, có cử chỉ khác với của số đông, của bao hạng tục tũ. Còn gì thâm thúy hơn là mổ bụng một người đàn bà phần trặc để xem thử có gì lạ trong ấy ? Vàng, thê mà thân-chủ của tôi đã làm. Chỉ chỉ ấy tôi còn thích hơn cái sự Neron đốt cháy rụi kinh thành La-mã để coi chơi.

« Thưa Diêm vương, thân chủ của tôi không phải là người không có khí phách. Thử lật lại những trang sử Việt-nam thì các ngài sẽ biết rõ chánh-thể hội ấy ra thế nào. Vua chỉ là một bóng dáng vô nghĩa thôi, nên dầu có muốn làm gì cũng không có thể làm được. Đó lại thêm một nguyên nhân để nung nấu thêm cơn bịnh.

« Dầu vua Lê - Thánh - Tôn đời trước có ròi :

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Thấy dân rét mướt nghĩ mà thương

Vậy phải lên ngôi gở mối đường

Thì bậc cự phách trong thi văn Hồng-Đức ấy cũng chỉ yêu dân một cách bay bướm và phong lưu thôi. Chớ như thân chủ của tôi thì lại sâu sắc hơn, thành thiết hơn. Trong dịp ngự giá ra Hanoi ngài đã từng than :

Võ võ vẫn vân ý cầm bào

Trăm vì thiên tử độc gian lao

Tam bói mỹ tửu quần lê huyết

Số trần thành trà bách tánh cao

Thì ta đã thấy nỗi khổ tâm dày vò lòng Đế ra thế nào ?

« Thân chủ tôi có tội chăng cũng chỉ có tội ở lòng đa tình mình. Đa tình đến nỗi bị ông Khâm sứ nhốt ở vườn Tịnh-tâm có quân lính canh gác ráo riết, mà ngài cũng trốn ra, để đi thăm ái tình cho được.

Kim-Luồng có gái m' miều

Trăm thương, trăm nhớ, trăm

liều, trăm đi !

« Hai câu thơ tha thiết ấy chỉ có thể là của một vị vua đa tình.

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

Lời biện hộ hùng hồn của

« Ông Trương » đã làm xiêu lòng duyên đeo đuổi giữa vua và được những vị quan tòa mặt nặng con gái của Nguyễn-hữ-sất. Nụ cười trên cặp môi xám Độ, người đã đóng vai chủ của Diêm-chúa đã thấy rõ rệt động trong khoảng trước và lăm rời. Trên mặt của đám quý-sứ sau cuộc quốc-biến năm Ất Dậu ghê gớm, tàn ác, bị-cáo thấy lộ trước khi tôi đã gây ra ngày về diu dàng. Và cả chính mình quốc-sĩ 23 tháng năm, đem vua bị-cáo cũng thấy nao nao một niềm vui lẫn chút tiếc nhớ cái

« Trương truyền rằng chẳng

quản chỉ mưa nắng, sớm trưa,

ngày nào cũng như ngày ấy, Đế

cử cỡi ngựa đi qua đi lại trước

nhà nàng. Và những khi bị canh

giữ chặt chẽ lăm thì Đế lại giả

làm công chúa, đi giày phụng,

bịt khăn vàng, ngồi võng điều

để lên nhà nàng hội họp !

« Si-tình như thế, thử hỏi đã

có bức vua chúa nào si-tình đến

thế chưa ? Như lời buộc tội của

Phán-quan thì ngài chỉ có

đa-tình đến điên rồ, say sắc đến

hung bạo, đâm đuổi đến ác liệt.

« Vậy tội của ngài chỉ có một

nhũ lòng thương đến một bức

phế-đế mà chắm chể cho thân

chủ tôi nhờ. Phong-tình án !

Phong-tình án ! Nay người mang

cái án phong lưu ấy đã phải trả

nợ bằng cách lìa bỏ ngai vàng

rồi và phải sống có đơn trên

một hải-đảo giữa muôn dặm

trùng-dương rồi ! Tưởng sự đền

tội như vậy kể cũng đã là đủ

lắm ».

Tôi đã gặp người con gái ấy,

một đêm trắng mờ trên giòng

nước lạnh.

THÚC-TÊ

Kỳ sau :

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

« Ông Trương » đã làm xiêu lòng duyên đeo đuổi giữa vua và được những vị quan tòa mặt nặng con gái của Nguyễn-hữ-sất. Nụ cười trên cặp môi xám Độ, người đã đóng vai chủ của Diêm-chúa đã thấy rõ rệt động trong khoảng trước và lăm rời. Trên mặt của đám quý-sứ sau cuộc quốc-biến năm Ất Dậu ghê gớm, tàn ác, bị-cáo thấy lộ trước khi tôi đã gây ra ngày về diu dàng. Và cả chính mình quốc-sĩ 23 tháng năm, đem vua bị-cáo cũng thấy nao nao một niềm vui lẫn chút tiếc nhớ cái

« Trương truyền rằng chẳng

quản chỉ mưa nắng, sớm trưa,

ngày nào cũng như ngày ấy, Đế

cử cỡi ngựa đi qua đi lại trước

nhà nàng. Và những khi bị canh

giữ chặt chẽ lăm thì Đế lại giả

làm công chúa, đi giày phụng,

bịt khăn vàng, ngồi võng điều

để lên nhà nàng hội họp !

« Si-tình như thế, thử hỏi đã

có bức vua chúa nào si-tình đến

thế chưa ? Như lời buộc tội của

Phán-quan thì ngài chỉ có

đa-tình đến điên rồ, say sắc đến

hung bạo, đâm đuổi đến ác liệt.

« Vậy tội của ngài chỉ có một

nhũ lòng thương đến một bức

phế-đế mà chắm chể cho thân

chủ tôi nhờ. Phong-tình án !

Phong-tình án ! Nay người mang

cái án phong lưu ấy đã phải trả

nợ bằng cách lìa bỏ ngai vàng

rồi và phải sống có đơn trên

một hải-đảo giữa muôn dặm

trùng-dương rồi ! Tưởng sự đền

tội như vậy kể cũng đã là đủ

lắm ».

Tôi đã gặp người con gái ấy,

một đêm trắng mờ trên giòng

nước lạnh.

THÚC-TÊ

Kỳ sau :

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

Tục phong tình án

PHOTO NGHỆ-QUANG

190-192, rue des Marins (Đường Thủy-binh, hàng cháo mui)

CHOLON — Tél. : 30.209

Bồn hiệu khai trương tại Cholon là nơi trung tâm điểm của thương trường, cho tiện bề giao thông cùng lục-châu quý khách. Chẳng những bồn hiệu chuyên môn về nghệ chụp hình theo điệu nhà nghệ thiết đẹp thiết giống mà thời, bồn hiệu cũng có trữ bán những đồ dùng trong nghệ chụp hình tính giá riêng cho nhà nghệ như kiếng, giấy, films, thuốc rửa hình v.v... Ngoài ra bồn hiệu lại có trữ bán các thứ đồ đồng hồ lớn nhỏ đủ kiểu, đủ hiệu cùng là máy hát đĩa hát bài bản tân thời, Đồng thời bồn hiệu có sẵn thợ chuyên môn lãnh sửa các thứ đồ đồng hồ bất luận lớn nhỏ, máy may, máy hát và bán cả đồ phụ tùng của máy thứ máy ấy nữa. Mua sỉ tính giá rẽ đặc biệt. HÌNH ĐẸP, ĐỒ TỐT, GIÁ NHẸ KHÔNG ĐAU BẮNG

Hình kim-thời ; 1p.40 bốn tấm cartes postales lại tặng thêm một tấm hình rọi lớn format 18x24.

cảnh, bao nhiêu tình ấy đều do tay người viết sử tạo nên. người đọc lúc ấy bị ám ảnh nhưng không biết. Tình thần họ không được sáng suốt như xưa nữa. Họ đã sống, cùng một lần với tác giả, những dĩ-vãng xa xăm, hay sau một thời gian lơ mơ trong lịch sử.

Họ đã sống với người trong truyện, và họ quên tác giả. Quên tự nhiên quá, gần như cố ý. Thì người viết sử lúc này bị lẽ loi, trở về như khách bộ hành lạc bước.

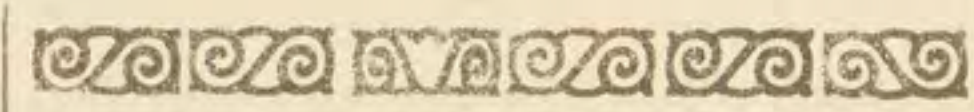
Nhưng đời đang náu xiêm giáp một tương quan xuất trận, hay khốc vạy cho một chinh-phụ xa chống. Lúc đặt sách xuống họ chỉ biết ước mơ những cảnh đã tắt tự bao giờ trong lịch sử, và quên một người đã cho mình biết cảnh say mê huyền ảo ấy. Người ấy có lẽ cảm thấy mình bị lạc loài, nên chỉ khoanh tay đứng và không dám nói. Người ấy là nhà viết sử. Nhưng công việc của nhà viết sử có thiêng liêng chẳng cũng chỉ là lúc này. Nhà viết sử giới thiệu người muôn năm trước với người hiện tại và người sẽ sống muôn năm sau. Xong công việc giới thiệu nhà viết sử tưởng mình đã làm tròn phận sự rồi không muốn và cũng không đòi gì hơn nữa.

Nhưng công việc giới thiệu ấy không phải là một việc dễ dàng cân sức với tất cả mọi người. Vì người viết sử ngoài ra một nhà văn lành nghề, lại còn là một nhà trình thám trừ danh nữa. Người ấy hiểu những lời người chết, và đoán những cử chỉ của người sống. Vì sự đời dào hay suy kém của hiện tại là

kết quả của sự đắc thắng hay bại liệt của thời xưa. Chỉ tình ý là biết được.

Nói tóm lại công việc của nhiều người sống, nhiều người chết hợp lại trong công việc của một người. Người ấy có công thật nhưng thường thường bị bỏ quên. Và chỉ lịch sử sáng suốt hoàn toàn mới không quên một nhà viết sử. Thử hỏi đã mấy ai biết được người viết ra bộ Đại-Nam Liệt truyện Chính biên? Nếu các bạn không biết thì những lời tôi nói trên đây thật không ngoa lắm.

THANH-TINH
(Còn một kỳ nữa)



Quý ngài đã thầy chắt chắt

Sâm - Nhung Bô -
Thận - Tinh

hiệu «ME CON» 1 ve Op. 60
trị đau lưng, mỗi một, di-tinh,
mộng-tinh, huyết-tinh, đại đêm,
tinh-thần suy, sức lực kém.
Bô-Đào-Tiên chỉ khái lộ
Công hiệu linh-nghiem thế nào?

Thi thứ thuốc
hiệu «ME CON» 1 ve 1p.50 uống
nhiều ngày trị ho lao trong ba
thời-kỳ làm cho ốm o gầy mòn,
mệt mỏi, yếu sức cũng Hoàn-
toàn công-hiệu chắt chắt.

* Nhà thuốc PHUC-ĐĂNG
130, rue de Paris—Cholon
Téléphone N° 30.888



Du...i troi khuya Tặng Alydocles

Sương lạnh trên sông đầm mái
chèo,

Bên ngành tơ liễu gió chiều reo.
Trăng đi chậm chậm trong hoa lá
Lặng lẽ, sau cùng, bóng tối theo

Thuyền anh nhẹ lướt trên giòng
nước,

Đang lừng lờ trôi tận chốn nào.
Anh thả mộng hồn lên khỏi biển,
Mộng hồn lần khuất dưới trời
sao.

Kìa hạt mưa rơi áo-não buồn
Trong thuyền mưa lệ rã nhau
tuôn.

Em ơi! những phút chung ân ái,
Bất mẫn tìm tình tưởng tới luôn.

Mà quên sao được, phải khôn^g
em?

Với buổi vui xưa tựa mạn thuyền
Em đã ban cho bao mộng đẹp,
Nên chừ luyến mãi dưới trời
đêm.

Cao-lãnh, Aout 38 - LIÊU-NGÂN

Đời cạo giấy

Từ thuở lo xong nợ sách đèn,
Lên voi xuống chó mấy mươi
phen!

Mười năm hề hụi ra công cạo,
Mỗi tháng lo âu đủ sống quên!
Vợ thúc, đòi may quần lãnh trắng
Con vôi, bắt sắm áo nhung đen!
Việc nhà bối rối như canh hẹ.
Đến sở lu bù... Sếp vẫn khen!...

Đêm đông nhớ chàng

Anh đi vui thú nước non người?
Bỏ lại mình em sống một nơi.
Bên xóm vắng nghe ai giõn cọt
Tiếng ai giống hết tiếng anh cười.

Vén bức rèm thưa, ngoài cửa trông,
Mịt mù đêm tối, cảnh mung lung
Cõi lòng thấm ướt hơi sương
lạnh,

Ró khéo vô tình ngọn gió đông.
ĐÓN-ĐÀI

Tình giấc Trung-thu

Mình khó túi lạnh bạn bè sơ,
Cái cảnh Trung-thu cũng vắng tờ.
Cạn chén nhìn trăng, trăng ngó
sững

Dở thêm hồi vợ, vợ ngồi trơ.
Đã quen mắt nét vì ma rượu.
Nên chịu vô tình với bác thơ.
Tình giấc ấy ai chờ đợi đó.

Nước non vắng vắng mấy đường
tr.

Đề tượng Quan-công

Tiết liệt treo gương giữa cõi
phàm

Vua tôi, bè bạn lại anh em.
Nặng vì nợ Hồn thân bao quân,
Trã được ơn Tào chết cũng cam,
Di tượng phải chăng truyền đất

Bắc

Hương hồn biết có phăng trời
Nam.

Riêng ta sùng bái người trung-
nghĩa,

Há phải như ai họa phước xam

Đông - thiên - vương

Khôn ngoan từ thuở mới lên ba.
Ngựa sắt gươm vàng tiếng dậy xa
Lạy mẹ con xin đến nợ nước,
Phò vua tôi phải nhẹ tình nhà.
Gió mây một trận người đâu tá?
Non nước ngàn thu khi chưa giờ.
Chuyện cũ tin ngờ thời chờ kẻ,
Nén hương cố quốc đốt lòng ta.

HOÀI-NAM

Nỗi hận trường

Kính gửi mẫu thân

Phiền trách mẹ, thật là con quá
bạo,

Nhưng mẹ ơi! mẹ quá chuộng
hư danh

Không s... xét để phụng gần bày
áo

Tũi duyên con, môn mỗi cả ngày
xanh!

Mẹ nở nhận con vào nơi bề khổ
Vi... ời! cũng vì mẹ quá ham sang

Chút danh vọng với mấy hơi dài
thở...

Đôi con bằng nước mắt được bao
vàng?

Lòng kính mẹ, không bao giờ
ngọt giảm

Nỗi hư danh mẹ gác bỏ đi thời
Lúc tuyệt vọng, van cầu dành

không cảm

Nó nhìn cho nước chảy cánh
hoa trôi!

Đóa hoa đương đẹp tươi trên
nhánh

Ai đang tay bẻ cuống, ánh hoa
tan

Người yêu qui, người chăm nom
từng cánh,

Ấy là người đem giống gió tới
phủ phàng!

TỔ-LAN.

AUX
EISEAUX D'ART
38, RUE SABOURAIN



15 năm kinh nghiệm
về nghề may cắt
NGUYỄN - ĐÌNH - LƯƠNG

BIỆN SỰ PHÒNG
HUỲNH VĂN NGHỆ
cựu thống ngôn tòa
100, LAGRANDE - SAIGON
Tél. : 20.962

Gần 2 năm rồi, phòng-văn
được thân chủ đủ mặt người
tây, người Annam và người
khách hoan nghinh. Phần đông
người thân chủ cũ và mới từ-tế
đúng đắn đến giao nhiều việc
khó khăn và rắc rối đều gặp
sự kết quả mỹ mãn và chưa gặp
việc bất thành. Phòng-văn không
lạnh những việc không đáng tốt,
và không bao kien cho ai hết.
Công việc làm mau lẹ và đáng
vừa lòng.

TAM KỲ DƯỢC PHÒNG TỔNG CUỘC

52 đường Aviateur Garros, 52 (sau chợ) SAIGON

Bào chế do toa của Cụ NGUYỄN - AN - CƯ

14 phương thuốc thần, danh tiếng nhứt trong nước :

Đói ăn rau, đau thì uống thuốc
của CƯ mạnh liền (Tục-ngữ)

Khâm Ly Bô Thận số 34

Bổ khí-huyết cho mấy người sức
yếu kém. Làm việc thấy mệt nhọc
nhiều và hay đau như : ăn lâu tiêu,
bón, đau lưng, tê mỏi tay chân. Bệnh
nhiều thì mộng-tinh, hoạt-tinh di-
tiểu.

Các ông lão, bà lão dùng thuốc
này để bổ khỏe và ngừa các bệnh,

Một hộp (uống 5 ngày) giá 1p.00,

Thuốc trừ ho lao số 35

Nam, phụ lão ấu ai bị bệnh ho lao,
ho thổ-huyết hoặc lao ruột, lao gan
hễ gặp thuốc số 35 này thì cũng như
gặp thuốc tiên.

Bệnh lao mà không gặp thuốc số 35
thì không có thứ nào trị lành được.
Nếu bệnh nặng phải uống cấp với
thuốc số 31.

Một hộp uống 6 ngày giá : 1p.20,

Thiên-Kim Bảo-Thai số 28

Thuốc này uống dưỡng thai, giúp
cho người mẹ được khỏe khoắn nhẹ
nhàn vui vẻ, đến lúc đẻ thì sẽ được
mau lẹ và bình an.

Một hộp uống 6 ngày giá 1p.00.

Điều-Kinh Bô-Huyết số 26

Chuyên trị đàn-bà con gái kinh-
nguyệt không đều, mình gầy vóc ốm,
ăn uống không được, tay chân mỏi
nhức, thường có huyết bạch nhiều.
Hoặc từ-cung có bệnh rồi biến ra
nhiều chứng. Mấy bà vì huyết suy rồi
da mặt nhợt, khô, mệt, hình sắc buồn

bực, dùng thuốc này trong hai tuần
thì sẽ thấy khí sắc vui vẻ, da mặt
trắng đỏ. Thiệt là một phương
thuốc rất quý báu cho phụ-nữ.

Một hộp uống 6 ngày giá 1p.00.

Bạch Đái Hoàn số 27

Hoàn thuốc này chuyên trị bệnh
từ-cung, Bạch-đái có nhiều quá, uống
thuốc không bớt, dùng hoàn thuốc
này dễ trong cửa-minh thì dứt được
bệnh bạch-bái. Hiệu nghiệm lạ kỳ.

Một hộp hai hoàn giá 0p.60.

Thần-Thông Chương-Tử số 29

Đàn bà ít con, hoặc nhỏ lớn chưa
sinh đẻ lần nào, uống thuốc này thì
trong hai tháng sẽ thấy linh nghiệm
được như ý muốn. Đã có nhiều
người có chồng năm bảy năm mà
không có con, uống chưa hết 3 hộp
thuốc này thì đã thấy có thai.

Một hộp uống 5 ngày giá 1p.00.

Bính Tân Hoàn số 15

Chuyên trị con nít từ một tới 16
tuổi, hay đau trong mình nóng nhiệt
nhiều, lâu lớn, ban đêm ngủ đờ mở
hôi đầu, ốm gầy ít ăn, ít chơi.

Hoặc trong mình có ban trái, máu
xấu ăn uống không tiêu, bụng lớn.
Thuốc này uống trong một tháng thì
thấy mập mạnh, da thịt tươi tốt nở
nan.

Một hộp uống 6 ngày giá : 0p.60.

Tứ Quý Hoàn số 36

Thuốc này trị các chứng ho thường,
như ho gió, ho ban, đau ngực, tức
ngực. Bệnh nặng cách mấy uống cũng

mạnh được.

Một hộp uống 3 ngày giá 0p.50.

Sâm Nhung Bảo Thọ

(Thuốc nhà giàu số 32)

Thuốc này dùng toàn Sâm, Nhung,
Quế thứ thiệt tốt mà chế ra để bổ
dưỡng thân thể.

Sức bổ của Sâm, Nhung là quý vô
giá, nhưng phải là thiệt sâm thiệt
nhưng thì mới có giá trị.

Đàn ông, đàn bà đều dùng được,

Một hộp uống 2 ngày giá : 1p.20.

Mô Kỳ Hoàn

(Thuốc hồi số 31)

Chuyên trị các chứng bệnh hậu,
bệnh lao, bệnh rét rừng, bệnh chói
nước, bệnh bao tử, thương hàn, bệnh
thũng, bệnh suyền vãn vãn...

Ky thai.

Một hộp uống 6 ngày giá 0p.50.

Tế Sanh Hoàn số 40

Trị tuyệt chứng bệnh bón huất.

Thuốc này dùng những vị thuốc
bổ dưỡng tạng phủ. Hễ ngũ tạng
được điều hòa khỏe mạnh thì bệnh
bón phải dứt. Thuốc thơm ngọt dễ
uống. Uống rồi đêm đủ 9 giờ thì tiêu
được chớ không bộn dạ xót xa.

Ky thai.

Một hộp uống 5 ngày giá 0p.50,

Thuốc Rượu số 39

Thuốc ngâm rượu số 39 chuyên trị
các bệnh phong tê, bại liệt. Thuốc
này cũng bổ huyết và đổi máu xấu
ra tốt.

Thuốc chế bằng sâm tốt và hiệp

với các thứ rễ thuốc trên núi thiệt
hay, cách bào chế rất công phu phải
trộn mười ngày đêm mới thành
hoàn thuốc, linh-nghiem phi-thường.

Một hoàn thuốc và bột quế : 1p.00.

(Ngâm rượu uống 15 ngày).

Thuốc nhức đầu số 25

Bệnh nhức đầu tuy không phải là
bệnh nặng nhưng rất khó trị. Phần
nhiều đàn bà thường mang bệnh này.

Có bệnh nhức đầu là do trong mình
máu không tốt, khí uất gân yếu.
Hoàn thuốc này chế ra trị tuyệt bệnh
nhức đầu bất kỳ bệnh lâu hay mau.
Bệnh nặng uống nhiều ngày.

Ky thai.

Mỗi hộp uống 5 ngày giá : 0p.50.

Bảo Anh Đinh thuốc số 10

Con nít thì phải mập mạnh, chơi
đòn vui vẻ, đùa nào không được
vậy là có bệnh và bị mất sức lớn.
Thuốc này trị các bệnh cho trẻ em,
nhứt là trị tuyệt gốc ban. Trẻ em
lúc nhỏ có bệnh mà không gặp thuốc
hay trị cho thiệt mạnh thì trong
mình nó còn bệnh hoài lâu ngày
thành bệnh hậu làm cho nước da
vàng mét, lớn bụng, ăn uống không
tiêu, sắc mặt buồn bã, khi ngủ thì
đổ mồ hôi đầu, hay mê hay mớ.

Thuốc số 10 này là một món linh
đơn của trẻ em. Có bệnh nhiều thể
nào uống hết hai hộp thì cũng lành
mạnh.

Một hộp 10 thể giá : 0p.50.

Các nhà Đại-lý ở các tỉnh : Travina : Bazar Phước-Thiện (ngang tòa bộ) — Sadee : Bazar Phước-Thành tại chợ — Long Xuyên : Hiệu Hiệp-Phổ
Lô-vân-Hiến — Tân-an : M. Huỳnh-duy-Thinh ở gần nhà việc — Mỹtho Bazar Nam-Thành —
Nam-vang : hiệu Huỳnh-Trí (tại chợ) — Battambang : Sangké Bazar — Phanthiét : Maison Minh-Nguyệt — Tourcham : Bazar
: Nhà thuốc Ung-vân-Cánh (tại chợ cửa) — Bentré : Tân-Thanh — Vinhlong : Hiệu Nguyễn-vân-Nghiêm,
Ba-liêu : Hiệu Trương-Hữu-Thanh. — Camau : Nguyễn-Đạo-Đức, Soctrang : Hồng-Điền

NGƯỜI MINH HƯƠNG



Sao gọi là người Minh-hương?

— Gọi là Minh-hương là hai hạng người này: 1. — Những người sanh ở Đông-Dương cha là người Tàu mẹ là người An-nam.

CỦA Phan-van-Thiết
Luật-khoa cũ-nhơn

thuộc dân Pháp (annamites su-jets français) nghĩa là như người Nam-kỳ: bởi vậy, đáng lý phải qui định cái quốc tịch của họ theo sắc lệnh 3 octobre 1883 — sắc lệnh này đặt ra bộ dân-luật cho người Nam-kỳ — nhưng sắc lệnh này lại tuyên bố lấy Tiệt-tiên-đề (titre préliminaire) của Bộ Dân Luật Pháp mà thực hành cho người Nam kỳ. Nếu do theo tiết ấy, điều thứ 9 thì:

— «Người nào sanh ở đất Pháp, cha là người ngoại quốc có thể trong năm 22 tuổi, yêu cầu cho mình được làm thuộc-dân Pháp miễn là nếu mình ở đất Pháp thì phải khai rằng mình có ý trụ cư tại đó, còn nếu mình ở xứ ngoại quốc thì phải làm tờ chịu nhứt định chỗ trụ cư (domicile) của mình ở đất Pháp và mình phải đến ở đây trong năm sau đó.»

Ấy vậy, ở Nam-kỳ, đứa trẻ sanh ra, mẹ An-nam cha người Tàu vẫn là dân Tàu nếu mình không yêu cầu làm dân An-nam thuộc dân Pháp trong năm mình 22 tuổi. Còn nếu mình muốn làm công dân Pháp thì phải xin nhập tịch y theo pháp luật đương hành.

Do theo sự giải nghĩa trên đây thì hồi trước kia cho đến năm 1930 thì người Minh-hương là dân Tàu; tuy nhiên, vì bởi ở trong hạng người «Á-châu được đãi như Annam» cho nên phải chịu dưới pháp-luật đặt riêng cho người Annam và phải chịu cho tòa án bản quốc xứ đoán.

Đến khi hai nước Pháp và Hoa kỳ từ hòa-ước Nam-kinh ngày 16 Mai 1930 rồi thì cái sự-thể xưa sắp phải thay đổi hết. Người Minh-hương trở nên người Tàu, sẽ phải ra khỏi hạng «dân Á-châu được đãi như Annam» và sẽ yêu cầu được đãi như người ngoại-quốc Âu-châu. Nếu việc này xảy ra thì sẽ sanh ra lắm sự khó dễ cho nhà nước cả về hai phương-diện: nội trị và chánh sự.

Biết trước như thế nên Chánh phủ Pháp «chặn đầu» bằng đạo sắc lệnh 24 Aout 1933, sửa bản điều 2 của đạo sắc lệnh 4 Décembre 1930 qui định sự nhập Pháp tịch ở Đông-Dương. Điều này trước kia nói:

«Người nào sanh ở Đông-Dương mà không biết cha mẹ là ai hay cha mẹ không biết là quốc-tịch nào — trừ ra khi pháp luật như người annam «nào có thể phỏng định cha mẹ

«họ là người Á-châu được đãi như An-nam — tức coi là dân «Pháp.»

Nhưng đạo sắc lệnh 24 Aout 1933 sửa lại như vậy:

«Đứa trẻ nào hợp pháp hay «tự nhiên (enfant légitime ou naturel)» sanh ở Đông-Dương «mà cha mẹ là người bản xứ hay cha là người ngoại quốc «còn mẹ là người bản xứ, hay «người Á-châu được đãi như người bản xứ (hoặc trái lại) «thì: 1. là thuộc dân-Pháp (sujet français) nếu là sanh ở «Nam-Kỳ hay ở các tô giới, nghĩa là Hà nội, Hải phòng và Tou-rane và 2' bộ-cộng-dân Pháp «(protégé français) nếu là sanh «ở ở các xứ bảo hộ nghĩa là «Trung-kỳ, Bắc-kỳ, Cao-Miền «và Lào»

Cứ đó thì từ 1933 về sau người Minh-hương sanh ở Nam-kỳ sẽ là dân annam thuộc-dân-Pháp cũng như người ăng-lê lai annam, người Nhật-bản lai annam chẳng khác. (Bởi vậy, người Tàu không thể kêu nại sao họ bị đãi hiệp, vì đạo sắc-lệnh 24 Aout 1933 thực-hành chung cho cả các thứ người ngoại-quốc, vô luận là Á-châu hay Á-châu).

Sự thi-hành luật mới này cũng có lắm điều khó khăn đối với những người Minh-hương sanh ở trước khi ban hành sắc-lệnh 24 Aout 1933.

Hồi năm 1934, tòa Phúc-Thẩm Saigon có xử vụ tên Trần-Tôn (án kết ngày 18 Septembre 1934) như vậy: tên Trần-Tôn bị trục xuất; Trang-sư của và kêu nại nói và là thuộc-dân Pháp theo sắc-lệnh 1933 vừa nói trên mà hệ đã là thuộc-dân Pháp thì không thể bị trục xuất.

PHAN-VĂN-THIỆT

Coi qua trang 15

Thơ tin

Cùng ông Phan-văn-Thiết
Cũ Nhơn Luật 43 Rue
Aviateur Garros Saigon.

Nhờ ông lo lắng chỉ vẽ mà việc tôi thừa kiện với C. K. nơi tòa hộ Saigon mới được kết quả về vang, tôi cảm ơn ông và xin giới-thiệu ông cùng bà con quen biết.

Lâm-văn-L... Propriétaire,
Quai Cognac à Camau.

Nhức mỏi!
Khó ngủ!
Hãy uống

Vũ Ngăn.

Kim Tinh Don

Chuyên trị các chứng bệnh thuộc về thần-kinh như là: tay rung, trong lòng hồi hộp, sầu cảm, hay giận hờn, tâm tính không chừng đời hay rầy rà quao quao. Ban đêm hay thao thức, toan tính mơ-màng những chuyện đầu đầu. Trị những chứng hay nhức; ăn ban đêm, giật tay chơn trong khi ngủ, mỗi mẻ trong lúc trở mình.

Những người tối nay lâm lạng mệt nhọc, hoặc ngồi lâu, hoặc đi xa, hoặc làm việc bằng trí nếu đêm nằm xuống thì bài oải, đầu nhức từ chổ, không ngủ yên, uống KIM-TINH-DON này thiết hiệu nghiệm. Nếu được ngon, mà sáng ngày được thư thái vui vẻ. Những người có bệnh như đau đầu, chóng mặt, và về hết tuyệt. Nhức đầu thường, uống một ve thì hết hẳn. Đàn bà có thai, mỗi mẻ đau nhức, uống KIM-TINH-DON hay lắm. Khi nằm chờ trong mình rêm đau uống một ve thì được êm ái ngủ yên. Giá mỗi ve: 0p.25

Nhà thuốc VÕ-ĐÌNH-DÂN

323 Marins Cholon
118 Espagne Saigon
4 Obier P. Penh.

Du lịch HANOI

Muốn đi du lịch cho được sung sướng khỏe khoắn khỏi mất giá trị người du lịch mà phải ăn năn về sau thì qui ông qui bà hãy lựa người nào rành về cuộc tổ-chức thì mới khỏi thất vọng. Một lần đi một lần khó, đi liều đã không được vui vẻ mà rồi về ăn năn thì đã muộn.

Nay nhơn dịp Đầu xảo rất lớn ở Hanoi, nên tôi tổ-chức cuộc du-lịch này đi: 15 ngày HUẾ, HANOI, HAIPHONG, HONG-GAY, VINH HALONG từ 4 tới 19 novembre (13 tới 28 tháng chín annam). Tôi bao hết các sở phí, mượn toa xe lửa riêng, mỗi người có 1 cái ghế bố nằm tới Hanoi và ban về rất thông thả, ở Hotel, ăn cơm nhà hàng v.v. Vậy vì nào muốn đi hãy viết thư xin chương-trình, ghiem theo con có 6 xu.

Tôi đã tổ-chức nhiều lần, được hoàn toàn, anh em đều bằng lòng, và tôi mới lập một sở để chuyên lo về việc du lịch cho được hoàn toàn hơn nữa, nên đi với tôi khỏi sợ thất vọng và cực nhọc.

Namkỳ du lịch tự sở chủ nhơn

HỒ-VĂN-LANG

Directeur de l'Office Privé du Tourisme Cochinchinois
227, Bd Gallieni - SAIGON

XIN LƯU Ý: 24-25-26 Décembre đi du lịch Đê-Thiên, Đê Thích và Namvian

Docteur TA-TRUNG-QUÂN

Tốt nghiệp Trường Đại-học các chứng
bệnh đau răng, đau miệng tại Paris

NGUYỄN LƯƠNG-Y PHỤ-TÁ Ở HÔTEL DIÊU

MỞ PHÒNG KHÁM BỆNH

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH ĐAU RĂNG, ĐAU MIỆNG

104, ĐẠI LỘ CHARNER (Tầng nhĩ)

SAIGON

NHÀ MÁY CHẾ TẠO
HAI-PHONG
(Tonkin)

Còn cần nhều
đại-lý ở các tỉnh

Nên dùng thứ dầu sơn

RÉSISTANCO

Vừa láng, vừa bền, vừa rẻ tiền

Bán sỉ và bán lẻ
ở hiệu

NGUYỄN-SƠN-HÀ
97 rue Charner - SAIGON

Téléphone: 21.786

TRƯỜNG XE HƠI

của TRỊNH-HƯNG-NGÀU
95-95 bis rue Lagrandière - SAIGON Tél. : 20.428
66, rue Piguet - PHNOMPENH

Bảo kiết lấy giấy thi xe nhà, xe đồ v.v.
Giúp xét xe và có đường chạy
Làm mau và chỗ đáng tin cậy
MUA BÁN XE

DOCTEUR

NGUYỄN-TẤN-ĐÔNG

Diplômé de l'Institut de Médecine Coloniale de Paris
Ex-Assistant à la Clinique de la Tuberculose
de la Faculté de Médecine de Paris

CHUYÊN MÔN VỀ BỆNH PHỔI

Có máy điện rọi phổi (RAYON X)

CONSULTATIONS :

SỐM MAI : 9 giờ tới 12 giờ CHIỀU : 3 giờ tới 7 giờ

TELEPHONE : 20.652

63, Rue Mac Mahon - SAIGON



Thương hạng hơn hết
các thứ dầu trị bá chứng

THIỆT HAY?... HAY LẮM?

Huê-liên linh-dơn số 01 trừ tuyệt vi-trùng Tim-La,
Đương-Mai, đầu bạch thâm-cẩn cổ-đổ 2, 3 mươi năm, cũng
lành tuyệt nọc, chữa bệnh lâu kinh niên thiệt hay lắm,

BÌNH LẬU,

Đái đau, tức, buồn, gắt bí đái, uống thuốc lậu số 08 vào
một giờ thấy kiến hiệu, bệnh nhẹ liền, hôm thuốc số 18 giết
sạch vi-trùng, khi mạnh không bao giờ phục phát,

BÌNH TRẦU, BỒ, HEQ,

Thuốc Lục-sức hồi-sanh-hoàn số 13 cứu sống súc-vật vô
số kể được nhiều thơ khen tặng, mà nhất là cổ đạo Ignatio
Bùi-công-Thích ở Chi-hòa (Saigon) và ông xã Hà-văn-Khiết
ở An-Bình (Cao-lãnh) khen ngợi chẳng cùng,

BÌNH ĐAU LƯNG,

Bất cứ đau lưng, đau cột nặng nhẹ thế nào hề dùng
Bồ-thần tự-lại-linh số 17 thì bệnh phải tuyệt, dám cam đoan.

Nhà thuốc ĐINH - THÀNH - SONG

112 Rue d'Espagne - SAIGON

có bán khắp nơi : chi cuộc tại PHNOMPENH Trương-long-
Bào diết Kiêu Bao 47 rue Okha oum, Kim Seng 120 rue
Armand Rousseau, MÝTHO Tô-Tâm 43 route Gocong,
TÂNAN Nguyễn-hữu-Đa, CÁMƠN Nguyễn-văn-Ba,
TRÁNH Liên-Hiệp và Tô-vinh-Trương, CHOLACH
Nguyễn-văn-Ba, VỊNHLONG Nguyễn-thành-Liên, MÓCAY
Đoàn-thọ-Như, TIẾCÂN Phan-lân-Triệu, BENTRE Tân-
Thanh, SÓCTRANG Hồng-Điền, BAC IÊU Nguyễn-lân-Biệt,
CANTHO Librairie Tân-Vân, PHANTHIEP Lê-nam-Hưng, HUẾ
Phò minh Nguyễn-hữu-Song, LONG-XUYẾN hiệu Bạch-
Loan (nhà đùm) ville và tại Nguyễn-văn-Tý Bắc-vàm-Cống,
GÓCNG Huỳnh-văn-Mên.

Hoa-Nhật chiến tranh

Tàu mất Han-khâu nay mai?

NHẬT-BINH TÔNG CÔNG VÔ-HÂN

THEO đuổi tin tức chiến-sự
Hoa-Nhật lâu nay, chắc
độc-giã đã biết trận-thế Hôn-
khẩu đầy những núi non hiểm
trở bao học xang quanh, như
là đây núi Đại-biệt, trùng điệp
thoan von, bình lâu nương dựa
vào nó làm bức thành sắt đá,
lễ ngăn đón binh Nhật xâm
phạm Vô-Hân. Vì thế Nhật binh
vượt qua đây núi này rồi, thì
Vô-Hân chỉ như món đồ nằm
sẵn trong túi họ vậy.

Nhà quân-sự đương-cuộc Tàu
trước kia đã có lần tuyên-bố
mình có cái chiến lược đợi chờ
đầu dự quân địch tới Đại-biệt
sơn-mạch mà đánh. Theo họ
thì Đại-biệt sơn sẽ là cái mả
chôn sống Nhật-binh. Ấy là
chuyện từ mấy tháng trước.

Nay binh Nhật đã tới chưa
núi Đại-biệt rồi đó.

Hai tuần lễ đầu tháng này,
Nhật đem thêm viện-binh và
các thứ chiến-xa sơn-pháo tối
tàn, để tiếp tế cho hết thấy các
mặt trận An-huy, Sơn-tây, Hà-
nam, Hồ-bắc, Găng-tây, rồi từ
hôm 14 Septembơ trở đi, tất
cả 5 lộ cùng tổng-công Vô-Hân.

Chiến-sự bắt đầu bước vào
thời kỳ tới kịch liệt. Chiến
trường bốn phía, không phải là
đồng bằng nữa, mà toàn là địa
thế núi non hiểm trở gồ ghề, làm
như cái vòng sắt bao bọc Vô-
Hân. Trong khi Hoa-binh liên
chết sống để giữ lấy cái vòng
sắt này, thì Nhật-binh có sức
tháo bung nó ra.

Sự so sánh đó đủ chỉ rõ cho
độc-giã biết mặt trận Hôn-khẩu
đến lúc quan hệ kịch liệt ra sao?

NHỮNG ngọn núi cao chót

vót, nằm vào trong mạch
núi Đại-biệt, mà trên đó Hoa-
binh đã đặt nhiều pháo-đai rất
kiên cố, như Lô-sơn, Mã-hồi-
lãnh và Đông, Tây-cô-lãnh, đều
lọt vào tay quân Nhật cả rồi.

Có ai xem truyện Nhật Ngã
đánh nhau hồi 1904-05, đại-
tướng Nại-mộc chiếm-đoạt mấy
ngọn núi Nhữ-linh-sơn một cách
hao binh tốn tướng và gan dạ
mạo hiểm thế nào, thì bây giờ
mới biết quân Nhật đang đánh ở
Đại-biệt-sơn cũng thế. Từ dưới
chưa núi là ở dưới thấp đánh
lên cao, quân họ chết toàn này
thì toán khác kế chưa liền, đầu
chết mấy cũng thấy kể, miễn là
tranh-đoạt cho được những ngọn
núi mục-dịch của họ mới thôi.

Thì toàn hai ngày 13 và 14
mới rồi, họ đánh lấy Tây-cô-
lãnh, bị quân Tàu ở trên cao
bắn xuống, họ chết rất nhiều,
nhưng chết toàn này có toán
khác kể, trước sau công-kích tới
13 lần kế tiếp nhau. Lần chót

Sau Tôn-Khoa

Bà Tông-khanh-Linh CÙNG SUYT CHẾT OAN

Hôm tháng rồi, Không-
quân Nhật rượt bắn
ngã một chiếc máy bay «Eura-
sia» chở khách ở gần Quảng-
đông, vì họ tưởng có Tôn-Khoa
đi chuyển phi-cơ ấy từ Hôn-
khẩu về Quảng-châu. Nhưng
may phước cho Tôn giờ chót
lại không đi chuyển ấy.

Đến hôm 14 Septembơ mới
tây, một chiếc tàu đồ của Anh
ở Hương-cảng chạy về Quảng-
châu, khi tới cửa Cửu-giang thì
bị pháo thuyền Nhật bắn sáng
ra hiện bất ngờ rồi lên khám
xét. Có lẽ Nhật muốn xét tàu ấy
có chở khi-giới không, Hai là
có lẽ họ muốn bắt Tống Khanh-
Linh phu-nhơn, vợ góa của Tôn-
Frung-Sơn tòng-sanh.

Vi thật hôm đó, Tống phu-
nhơn cũng đi tàu Anh từ Hương-
cảng về Quảng-châu để dự hội
Hải-ngoại Hoa-kiều Tổng-dòng-
viên, nhưng chiếc tàu này hiệu
Thái-sơn mà hải-quân Nhật làm
tưởng có Tống phu-nhơn ở
trong tàu kia nên mới có sự
khăm xét nơi thế.



Mai-lan-Phượng

Một kép hát đại-danh mà người ta đồn
ràng phu này cũng xuống núi-khẩu vào
sống giờ thành. Có không?

Giúp người lâm phước

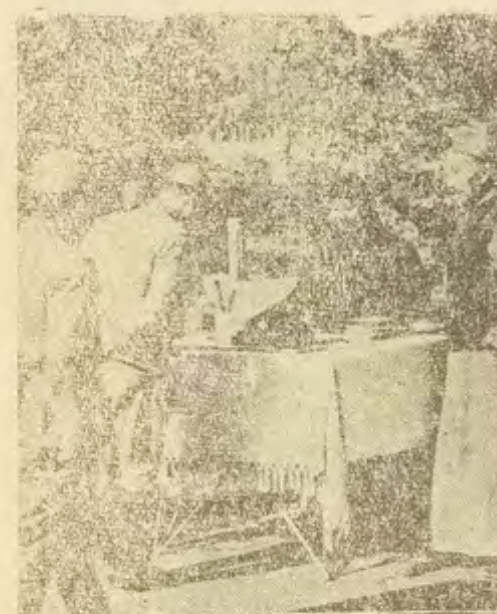
Thuốc gia-truyền của danh-y
chuyên môn chữa cứu được cả
muôn người, bệnh ho lao, ho
khạc ra máu trắng, xanh, vàng,
khắc khặc, ra máu, đã dùng đủ
thuốc Tây Nam không hết, mau
viết thư kèm mandat 3p.80 số
phí cho M. TRINH VĂN-TỬ
Ancien Instituteur à Hiep đac
MYTHO sẽ có thuốc uống lành
bệnh.

Hoa-Nhật tuơng thân!



CHẮC hẳn rước khi chưa xuất chinh Trung-quốc, tướng
sĩ Nhật đã nghe đồn bên Tàu có cái khoáy vậy tại và
người Tàu có cái tài vậy tại haw lâm. Bởi vậy mỗi khi công
hãm một thành trấn nào của Tàu rồi, người ta cũng thấy
binh lính Nhật đi dạo ngoài phố xá, để tìm mấy nhà
chuyên-môn vậy tại làm cho họ té mế đã ngứa chơi. Độc-giã
ngó tằm binh này thấy về Hoa-Nhật tuơng thân ra thế nào.

Thấy, bói dùm tôi một quẻ



QUỐC phá gia vong, mà
ông thầy Tàu chuyên
môn bói toán này vẫn tươi cười
và có vẻ tự phụ là biết đoán tiên
tri tiền đĩnh cho người ta.

Cay chua nhứt là mấy người
tới bỏ ra một đồng bạc cày thấy
bói dùm một quẻ, lại là mấy
người lính Nhật. Chắc hẳn họ
hỏi chuyện họ :

— Thầy bói dùm coi bao giờ
Hoàng-quân Nhật-bôn đánh xong
Trung-quốc ?

Tàu trông vào Quốc-Liên làm chi?

Hội Quốc-liên giúp bức
thờ kêu nài của Trung-
quốc qua một bên

KỶ rồi chúng tôi đã đăng
tin rằng nhơn lúc này
hội Quốc-liên nhóm, chánh-phủ
Hôn-khẩu có gởi qua một bức
thờ thỉnh-cầu, để kêu nài hội
phải giúp theo công-việc mà
binh việc giúp đỡ Tàu, chống kẻ
xâm-lược. Nếu không thì Tàu
cũng bỏ hội Quốc-liên nốt.

Nhưng điển-tin ở Genève hôm
15 rồi, nói đại-biểu Anh Pháp
đồng ý nhau, hãy tạm giúp bức
thờ thỉnh-cầu của Trung-quốc
qua một bên, để cuối tháng Oc-
tobre mới đem ra bàn định.

Vi hiện thời Âu-châu có thời-
cuộc Đức-Tiếp bởi rồi nguy
hiểm, sự có chiến-tranh đến nơi,
khiến cho Liệt-cường Âu-châu
phải lo bản thân và việc nhà họ
trước hết, dân có ngày giờ tâm
chí đi lo việc một nước xa là
việc Trung-quốc.

Đó, Trung-quốc còn trông cậy
vào hội Quốc-liên nữa thời?

Đó, người ta còn khoe hội
Quốc-liên chủ-tri công đạo, sẽ
khôn phó nguy nữa thời?

Nên đề ý

Quý ngài muốn có đồ trang-
sức vừa đẹp đẽ, vừa tối tân,
vừa rẻ tiền, chỉ đến thăm BA-
QUAN sẽ có đủ đồ, cho quý ngài
chọn. Cần đáng tin cậy.

BA-QUAN

58 rue Vannier

Chuyên môn mai và bán bột
xoàn mới Đức-Quốc.
Ngang hông kho bạc. Chợ-củ Saigon

NAM-THAO-ĐU'ÔNG

59, Quai de Belgique - SAIGON

Trung-Nam y-sĩ NGUYỄN-VĂN-BÁU

Chuyên trị các chứng bệnh của Phụ-nữ và Nhi-dòng

Giờ coi mạch : Sáng từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 giờ tới 7 giờ.

RƯỢU BỔ MẠNH

NÉO - TONIQ

Của Bác sĩ PÉRIÉ

Ăn ngon, Ngủ khỏe, Bỏ sức, Vượng
thần, Trị rét, Ngừa Lao
Nam, Phụ, Lão, Ấu, đều dùng được.

Bán tại : PHARMACIE KIM-QUAN
90 Bonard SAIGON

Hãng làm gạch bông của người Annam

Chuyên môn làm các thứ gạch bông (carreaux en ciment)
và granito thiết lại giá rất rẻ,
Cũng có làm lát và mặt bằng đá cẩm thạch nhơn tạo
(marbre artificiel) và bằng Granites.

Chúng tôi đã được ban thưởng Médaille vàng, Long Đội
tinh của Đức Đại-Nam Hoàng-Đế Bảo-Đại và nhiều cấp bằng
ngoại hạng, hàng nhứt của các hội-chợ Huế, Hanoi và Hai-
phong. Qui ngài ở xa muốn mua hoặc xin catalogue thì gởi
thư thương lượng với chúng tôi rất cảm ơn.

COMPTOIR DES INDUSTRIES RÉUNIES

« CARREAUX IMPERIAL »

BẢO-TRẮC et NGUYỄN-VĂN-HUỆT

68, Quai de Belgique - SAIGON - Téléphone : 21.098

QUINAFORCE

RƯỢU MÁU BỒ



Bệnh mới đổ, xanh xao,
yếu đuối, ban rét, yếu phổi,
kinh nguyệt không đều, đang
kỳ thai nghén, và sau khi
sinh, kém ăn, ít ngủ.

Rượu bổ huyết, thơm
khai vị, tiêu thực, được
nhiều vị lương y trọng dụng.

1 LITRE 2\$00

DỰ TRỮ TẠI :

Pharmacie Vương-hữu Lê

144, rue d'Espagne - SAIGON (sau Chợ-một)

ở xa gởi theo cách lãnh hóa giao ngân

Thuốc MANH Đại-Quang

Thuốc nước chổ Sấm-nhuang cũng
các thương-phẩm, đã trong lịch sử,
hỗ trợ tráng dương, sự công hiệu
thuốc này kể ra không xiết. Nơi làm
lại, ai muốn bệnh phục, muốn gia-
đình vui vẻ, thì đừng quên mua nhà
ở một chai thuốc MANH, pha với nước
lưu hay nước chín, mỗi lần
thơm tho địa đắng dễ uống, dùng lúc
nào cũng được, uống nhiều càng tốt
màu thấy khỏe khoắn, lại ngăn từ
địch các chứng bệnh của, trẻ, đàn bà
có thai, không thể hoặc sau khi sinh
sản dùng thuốc MANH càng mau lành
cũng hiệu. Thuốc MANH là một vị
thuốc đại bổ khí huyết, rất cần ích
cho tất cả mọi người.

Thuốc MANH ĐẠI-QUANG bán thật
chạy, song không làm quảng-cáo
trong 4 năm trường, có nhiều nhà
huộc cũng dùng Sấm-nhuang mà chế
ra thứ thuốc nước, bán nhà thuốc
ĐẠI-QUANG phải để tên « THUỐC
MANH » hoặc « BƯƠM BƯỚM »
có câu chứng tại đây cho khỏi lầm lạc
khi dùng thuốc nước Sấm-nhuang. Giá
nằm mỗi lít 2p.50, chỉ có 0p.50
mỗi chai, các nơi đại-lý khắp cả
Đông-pháp đều có trữ bán.



Nhà thuốc chính CHOLON : 27 Bd Tổng-đốc-Phượng
Chi-cuộc, 231 rue d'Espagne - SAIGON

lợi-dụng những phú-nguyên ở đại-lục nước Tàu vậy.

Bởi đó, phía sau những người đeo gươm vác súng, xông pha trong chỗ rừng tên lửa đạn, có một đạo quân gọi là « Khoa-học-tấn » (ý nói là mở mang tấn tới về khoa học) gồm có những tay chuyên môn bác-học, tới tom góp những văn vật xưa và bơi đào các nguồn lợi ở nước Tàu.

Bất cứ chỗ nào, hễ đạo quân kia cầm được lá cờ Thái-dương trên mặt đất Tàu rồi, thì đạo quân « Khoa-học-tấn » nổi gót đi tới, với món khí-giới của họ chỉ là một khối óc tinh khôn.

Sau khi Nam-kinh bị Nhựt-bình công hãm rồi, nhà lão-khoa-học của Nhựt là bác-sĩ Tân Thành đem một bọn đồng chí toàn là những tay khoa học chuyên môn là Vi-kỳ Kim-hữu, là Tiểu-phan Trung-quảng, là Tá-đăng Sả-chỉ cả thảy 8 người, tới Nam-kinh nghiên cứu mở mang văn-hóa và tom góp đồ-vật Trung-quốc.

Tám nhà chuyên môn đều là tay lão luyện về địa-chất khoáng vật-học, khảo-cổ-học và sanh-vật học, cho nên có nhiều những cái quý báu lợi ích mà thuở nay người Tàu chưa biết, giờ họ tìm ra hết.

Theo tờ báo-cáo của họ, thì công cuộc họ sưu tầm nghiên cứu trong 8 tháng nay có kết-quả tốt đẹp lắm. Về mặt địa-chất khoáng-vật ở trong khu đất Hoa-bắc Hoa-trung đã về tay người Nhựt chiếm lãnh, họ tìm ra được 30.000 nơi, dưới đất có mỏ này mỏ kia. Về mặt khảo-cổ-học, họ tom góp được 800 thùng lớn, đựng toàn đồ xưa. Về mặt sách vở, sưu tập được trên 60.000 món lạ.

Riêng về khảo-cổ-học, đạo quân « Khoa-học tấn » của Nhựt moi lên ở miệt An-dương tỉnh Hà-nam, nhiều món đồ bằng đồng rất khéo, từ trong lăng mộ các

vua nhà Hạ lấy lên. Nhờ đó mà họ sẽ nghiên cứu ra văn-tự của đời nhà Hạ, ấy là một việc thuở nay các nhà khảo-cổ Trung-quốc và ngoại-quốc chưa biết.

Họ lại tìm ra những tượng phật và cây thánh-giá chữ thập ở đời Lục-triều và đời Đường. Vì đời Đường đã có đạo Gia-tô truyền sang nước Tàu, lúc bấy giờ gọi là Cảnh-giáo. Hết thấy đến là những báu vật hiếm có.

Hôm tháng rồi, viên đại-tướng của đạo quân « Khoa-học-tấn » là bác-sĩ Tân-thành đã qua đời, thì bác-sĩ Vi kỳ Kim-hữu lên kế chức, vẫn kế tiếp hy-sanh cho khoa-học. Nay mai người Nhựt bỏ vốn ra để đào nhiều mỏ than mỏ sắt ở hai miền Hoa-bắc Hoa-trung. Công việc này một mai mở mang ra lớn, có lợi cho Nhựt đã đành mà cũng có lợi cho người Tàu có việc làm ăn nữa.

VẬY THÌ TRẦN - THÀNH
CHẾT THẬT RỒI CHĂNG.

LA - TRAC - ANH
Làm Hôn-khẩu Vệ
thú ông tư-linh

Ai cũng biết chức Hôn-khẩu Vệ-th tư-linh bấy lâu là Trần-Thành, một tướng bộ-hạ tin cậy của Tưởng-giới-hạch.

Hai tuần nay không thấy báo Tàu nói gì đến tên Trần-Thành, hôm 15 Septembre lại có tin của Trung-trong-xã nói rằng chánh-phủ đã đem La-trac Anh về làm Hôn-khẩu Vệ-thú tư-linh.

Vậy thì một tin Nhựt trước kia nói Trần-Thành trúng đạn ở Thoại-Xương có lẽ là tin thật, nếu Trần không chết thì chắc cũng què, không lĩnh cái trọng trách giữ Hôn-khẩu được nữa

Tình Chị Em



— Chị ơi chị đẹp vô hời,
Duyên do chị nói vài lời em nghe.

— Tình riêng chị mới dám khoe,
CỦU-LONG thuốc ấy ai dè nó hay.
Càng uống nhan-sắc càng thay,
Hồng-hào thơ thịch mặt mày tươi chong,
Từ nay em hãy để lòng.
Mỗi tuần em uống Cừu-Long một lần,
Việt-vam, thuốc ấy, thuốc thần.

CỦU-LONG-HOÀN

Chức đại bổ ở Viên Đông

V. NGAN



NHỮNG SỐ TRÚNG LỚN

Số 756.069 trúng một trăm ngàn đồng, xổ ngày 6 Janvier 1938. Số 187.425 vừa rồi ở Soài-riêng trúng một trăm ngàn đồng. Số 490.973 trúng bốn ngàn đồng, xổ ngày 28 Mai 1938. Số 697.761 trúng bốn ngàn đồng, xổ ngày 18 Juin 1938. Số 434.714 trúng bốn ngàn đồng, xổ ngày 24 Aout 1938. Những số này thuộc về số Đông-Pháp. Số 23.574 trúng mười ngàn đồng, xổ ngày 1er Juin 1938, số này thuộc về giấy Quốc-Trái (Emprunt Indochinois).

Đây là một bằng chứng chắc chắn mà cũng là một sự kết quả về vang của khoa-học. Kể từ khi bắt đầu bày ra có xổ số đến nay, các giáo-sư chuyên môn (Expérimenté) coi tay bên Pháp sưu tập thấy số trúng lớn đều có con số 7, mà trong quyển Encyclopédie des Sciences Occultes cũng có nói. Riêng ra M. NGUYỄN-THƯỢNG-HIỆN ở số 251, rue Lagrandière Saigon, Giáo-sư chuyên-môn về khoa COI TAY đã kinh-nghiệm trong 14 năm cũng thấy phần nhiều những số trúng lớn đều y như vậy, nên có chỉ vẽ cho người thích đánh số cần lựa trong tấm giấy số mình mua mà có con số 7 thì chắc đã trúng đáng một số rồi, nếu có dịp may đưa đến thì sẽ được trúng số to một khi. Bởi vì trong những số trúng lớn kể trên đây đều có con số 7 cả.

THƠ TÍN

Cũng có bạn Theo sự kinh-nghiệm trong nghề nghiệp bấy lâu nay thì ngoài ra khoa COI TAY, COI TƯỚNG, COI TỬ-VI thì không còn khoa-học nào có luận thuyết (Thuyết) chắc chắn và đáng tin cậy. Còn việc coi hay dở thì tùy theo người. Những cách coi như bói bát, bùa ngải, rải mực vào giấy, các cách coi bằng nhánh cây và lá cây, coi chữ ký mà đoán suốt đời người, thì anh em thử nghĩ các cách coi ấy có luận thuyết nào chắc chắn hay không và có đáng tin chăng? Bởi nay mọi sự đều dùng khoa-học giải quyết cả, mà đều cần hơn hết đối với các bạn thanh-niên và đời tân học bấy giờ thì càng khó làm cho người ta tin được những việc mê mớ và không cần cứ vào đâu. Vậy có đáng tin hay không tùy ý anh em liệu lấy.

NGUYỄN-THƯỢNG-HIỆN

Chuyên - môn coi tay và coi bịnh
251, RUE LAGRANDIÈRE - SAIGON

Năm điều tiện lợi cho những người dùng viết máy: 1 ĐĂNG mua y giá theo các xưởng chế tạo bên Pháp 2 ĐĂNG lựa chọn tự do 3 ĐĂNG khắc tên họ vào viết khỏi phải trả tiền c ng 4 ĐĂNG bon garantie 3 năm. 5 ĐĂNG lấy viết liền, khi viết máy có hư hao chút đỉnh, có thợ chuyên môn sửa và có đủ đồ thay phụ tùng



XIN LẠI
NHÀ NGHỀ.

TRAN-NGUYỄN-CAT

31, Boulevard Charner - Saigon
Tél 21.239

Nghe ông A. SAOUE

Gởi tiên giúp Hoài-Nam thi-sĩ

Xưa nay mấy bậc văn tài.

Có tài đã dễ mấy ai có tiền?

Hóa công thử chỉ người hiền,

Bắt nghèo ra mặt, bắt hèn đến tay!

Hận chung chung cả Đông Tây

Riêng gì một nước non này bạn ta,

Ngậm ngùi thay mấy thi-gia,

Khéo đem tâm sự khóc ra có vắn,

Cảnh tình nào bấy tao-nhân?

Khiến người ngoài cũng bội phần xót

thương:

Khác nhau ngôn ngữ đôi phương,

Biết đâu lân quốc cũng làng tri âm?

Tro bần cầm chứt từ tâm,

Cửa cho có một, lòng cầm bằng hai.

Cho hay đã bụng liên tài

Mắt còn rơi ngọc, lòng ai tiếc vàng

Hỏi người danh sĩ Linh-giang. (1)

Ơn kia chẳng được riêng mang một mình

Đồng bào chung tạc chữ tình!



Bầu-Tiếp

(1) Ông Hoài-tam ngụ ở Huế, nhưng gốc là người tỉnh Quảng-bình Linh-giang, tục gọi sông Ranh, là con sông có tiếng của tỉnh ấy

Những bộ Áo - phục
cắt, may đúng kiểu
đều có ký tên:

PARFAIT COUPEUR

79, Boulevard Charner, Saigon

Tiệm mới tổ chức lại rất mỹ
quan có nhiều hàng mới,
lạ, chưa đâu có, quý ngài
không nên bỏ qua một dịp tốt

Thanh GANDHI là thang cu-li !



ONG thánh Gandhi (Găng-đi) là ai, thì bà con ta dư biết cả rồi. Song chắc có phần nhiều chúng ta chỉ biết thánh Gandhi là từ hồi gây nên phong trào cách mạng ở Ấn-độ sau lúc Ấn-chiến trở đi thôi mà còn cái xuất xứ lai lịch thì không mấy ai biết.

Khoảng đời ấy nhiều đoạn lý kỳ lý thú, theo một quyển sách mới xuất bản của ông Marcel Laudeau, hàng giả của thánh Gandhi, ta có xem mới biết có cái động cơ quan hệ như thế khiến ông Gandhi cách mạng với người Anh là sự biết nhục.

Nó mở ra một thời kỳ Đông Tây xung đột nhau. Nó lại cho ta biết rõ những cái nguyên do bí ẩn vì sao ông thánh Gandhi, là trạng-sư và là quý phái, mà rồi đầu không nón chun không giày, mình chỉ khoác có cái khăn vải, đi đâu cũng đi bộ, chớ không thêm bước chun lên xe lửa hay xe hơi bao giờ.



TRƯỚC hết, ta nên nhớ rằng ông Gandhi học bên Luân đôn đậu Luật-khoa rồi về làm việc ở xứ Nam-Phi-châu (làm thầy kiện binh vực cho dân cùng-dân Ấn-độ qua làm phu-mô ở mấy xứ Natal và Transvaal) trải ba chục năm. Mãi tới cuối hồi Ấn-chiến, ông mới trở về cố-hương Ấn-độ bắt đầu hoạt-động cách-mạng. Thấy đồng-bào bị khinh khi bạc-đãi ở Nam Phi-châu, ông Gandhi đã động lòng phần khích rồi. Lại thêm có những câu chuyện buồn-thân ông gặp, đại khái như chuyện kể ra sau đây, càng làm cho ông phần khích hơn nữa. Cái mầm cách-mạng vận động sau này, nảy ra từ đó. Nếu không có mấy chuyện như thế làm động-cơ, thì cái đời ông có lẽ chỉ là một đời trạng-sư êm đềm sung sướng như ai.

Hồi đó là năm 1893, ông làm thầy kiện thay mặt cho một nhà phú thương Ấn-độ ở Natal là ông Dada Abdoola. Lúc này ông Gandhi mới có 27 tuổi. Nhà phú thương ấy-thắc ông đi tới Pretoria, kinh thành xứ Transvaal để bào chữa một vụ tranh tụng của mình. Nhà phú-thương mua giấy xe lửa hạng nhất cho ông đi.

Chỉ vì cái giấy xe lửa hạng nhất đó mà sanh chuyện, là bởi tục lệ ở Nam Phi châu hồi bấy giờ, dầu là người Ấn-độ ở bực nào, làm ông chỉ, cũng phải ngồi toa hạng ba mà thôi. Hai hạng trên để riêng cho người da trắng,

Cuộc đại-cách-mạng ở Ấn-độ do sự « biết nhục » vì một chỗ ngồi trên xe lửa mà ra

họ không thêm ngồi chung với người Ấn-độ mà họ coi là giống thấp hèn, một loạt cu-li cu-leo như nhau.

Xe lửa chỗ ông Gandhi ngồi ở hạng nhất bánh bao, khởi hành từ Darban chạy đi 140 cây số rồi, tới ga Maritzburg thì có một người hành khách Âu-tây lên xe, lại ngay chỗ ông Gandhi đang ngồi một mình trên đệm da ruột gà, chính chèn sung sướng. Chẳng lẽ phép gì cả, người Âu tây này điếm vào mặt ông trạng-sư Ấn-độ mà nói cách cộc cằn, thô lỗ :

— Ê! thằng cu-li, bước đi chỗ khác đây!

Gandhi bình tĩnh, đưa cái vé hạng nhất ra và nói :

— Nếu chú không vui lòng ngồi chung với tôi thì trên xe còn thiếu gì chỗ khác.

Người Âu-tây liền kêu ngay viên kiểm soát xe lửa lên để đuổi « thằng cu-li Ấn-độ » đi lấy chỗ cho và ngồi. Viên kiểm-soát nói từ từ, bảo ông Gandhi bước qua toa khác mà ngồi. Nhưng ông cũng cự lại :

— Tôi cũng mua giấy xe đồng giá với lão này, tôi không chịu bỏ đi đâu hết. Mặc kệ nó đi đâu thì đi nếu không muốn ngồi chung với tôi. Nó vừa mới chửi tôi, gọi tôi là cu-li. Tôi đây là một người Ấn-độ danh vọng, đáng kính, không ai có phép gì được khinh rẽ tôi. Vả lại tấm giấy xe lửa này cho tôi có quyền được ngồi ở đây, tôi cứ ngồi. Tôi nói cho chú biết rằng tôi sẽ đi kiện chú bắt chú phải xin lỗi và bồi thường danh-dự tôi nữa kia.

Viên sếp ga ấy hay sự lời thôi cũng bước lên xe can thiệp, giảng giải cho ông Gandhi biết rằng tục lệ xứ này cấm người khác màu da, đi xe lửa không được ngồi toa hạng nhì và hạng nhất. Tức mình quá, Gandhi la lớn :

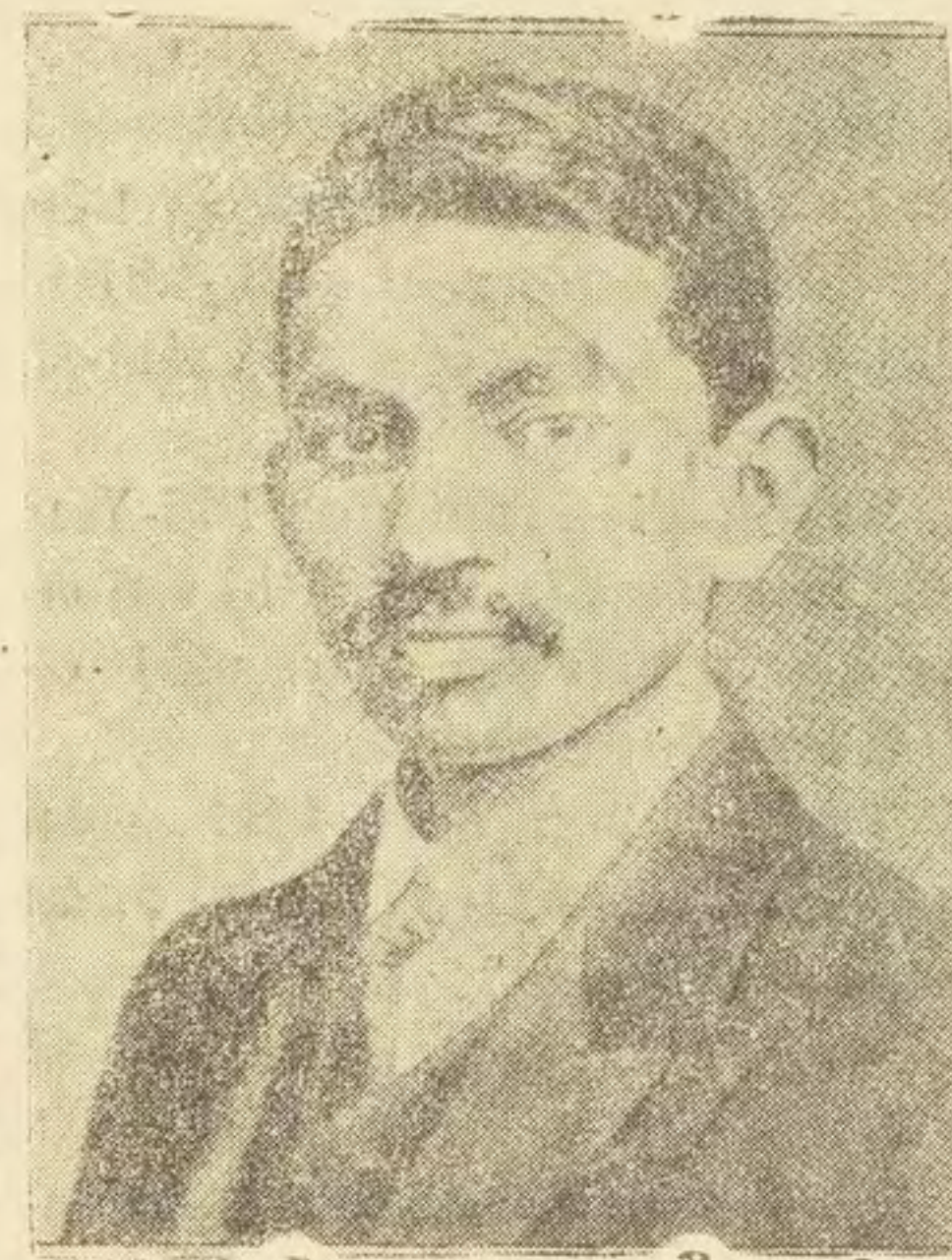
— Nhưng tôi cũng là hạng người danh vọng lịch thiệp như ai. Tại chú không biết đó thôi, chớ tôi đây là trạng-sư và giống dõi quý-tộc còn lâu đời hơn giống dõi nhà chú nữa kia. Tôi đâu phải là cu-li. Cũng như không phải cu-li là chú và thằng tướng lỗ mắng này nó nắm tay lại toan đánh tôi.

Muốn dàn xếp cho êm thấm, viên sếp ga cử nhô nhẹ khuyên lơn Gandhi bước sang toa xe hạng ba, và sẽ để ông ngồi một mình một căn, lại bườn bảo tồn nhơn cách và bắt người

trả một phần số tiền lại cho ông nữa.

Song lúc này Gandhi nổi giận đến xanh mày xám mặt, cự lại viên sếp ga một cách hằn hoi. Trong trí ông bắt đầu có cái mầm cách-mạng nảy ra từ đây. Ông vừa cự lại, vừa mở va-li lấy cái mào trạng-sư đưa ngay trước mặt viên sếp ga và nói lớn tiếng :

— Anh có giỏi cũng đưa cái này ra coi thử nào !



Gandhi hồi năm 1893

Sếp ga nổi dóa :

— Dầu anh là người danh vọng, là trạng-sư hay là cu-li, mặc kệ anh, anh phải ra khỏi chỗ này đi sang toa khác ngồi. Tôi cho anh 5 phút đồng hồ thì phải ôm đồ đi, không thì tôi kêu lính bắt anh về tội làm rùm và trái lệ trên xe lửa, nghe chưa !

Táng thế, viên sếp ga dở ngay cái lý của kẻ mạnh ra, vì cố nhiên anh ta cũng là người da trắng như vị hành khách mới nhểc Gandhi là cu-li kia.

Mười phút đã qua, Gandhi cứ ngồi lì, không thêm nhúc nhích. Viên sếp ga đi kêu một người cảnh-sát — cố nhiên cũng là người da trắng cả — lên xe, nắm tay Gandhi dắt ra ngoài hạng nhất.

Biết mình có thể và bị hiếp bức một cách dã man vô lý, tuy Gandhi không chống cự gì cả, nhưng thay vì đi sang hạng ba ngồi cho xong chuyện, ông ta lại bước xuống xe lửa, không thêm đi nữa.

Những người đứng xem, khuyến bảo ông lên xe mà đi cho tới nơi tới chốn, được việc mình thì thôi, nhưng ông không chịu :

— Tôi phải làm cho ra lẽ để

ta phải tôn trọng lợi quyền của tôi, đó là điều quan hệ nhất. Thế rồi ông bỏ chuyển xe ấy, ở lại ga ấy, hồi thăm đường lối đến ngũ trọ ở nhà người bạn tên là Amod Bhayat, cũng một bực người Ấn-độ danh vọng.



SAU khi nghe rõ câu chuyện vừa mới xảy ra, Amod Bhayat kiểm cách yên ủi Gandhi : — Trời ơi ! ông bạn Abdoola đáng kính của tôi lại mua giấy xe hạng nhất cho ông đi làm chi vậy không biết. Thật là quá bạo và quá điên ! Nếu ở địa-vị ông, tôi cứ đi hạng ba cũng được có sao ? Trước hết, mình ngồi hạng đó gặp gỡ đồng bào với nhau chuyện trò vui vẻ, sau nữa là đỡ tốn tiền hơn. Mà rồi mình cũng tới nơi một lượt với khách hạng nhất kia, chớ có trễ thua họ đâu.

« Nói cho cùng lý mà nghe, ta nên cảm ơn người Anh họ đã bày ra cách giao thông mau chóng ấy cho mình hưởng. Minh cứ giả tí như hạng nhất không có ; lại giả tí như người Anh họ bỏ tiền và đem sức họ ra làm đường xe lửa mà không đặt cái chương-trình cách-mạng cho mình đi thì sao. Nghĩ xem họ có cái quyền ấy lắm chớ. Thái cũng như bên xứ mình cấm họ bước vô trong các chùa chiền của mình, lấy cớ rằng hơi họ thở ra ô-uế đó chi. »

« Thời thì ngồi hạng nào mà chẳng được. Chúng ta nhớ lại thuở xưa ở quê hương ta, sự giao thông toàn bằng xe cây chậm chạp, hiểm nghèo biết mấy. giờ có xe lửa mau quá, lại đi tranh dành hạng ngồi làm chi vô ích. Chứ ta nên suy nghĩ công bằng, mà thôi, ông đi nằm ngủ kéo mệt. Sự ngủ giúp ta dẫn lòng êm trí, để mai sáng sẽ hay ! »

Nhưng, tưởng mai sáng rồi Gandhi bỏ quên câu chuyện bất bình đó sao ; trái lại, ông kháng nghị tới nơi. Ông kêu điện-thoại tôi, đó là điều quan hệ nhất. nói cho nhà phú-thương Abdoola hay ; một mặt đánh bức giấy thép rất dài, kêu nài với ông David Hunter giám-đốc sở xe lửa. Cả hai ông Abdoola và Gandhi nhơn vụ này kêu nài nhà đương cuộc từ nay phải đối đãi từ từ với người Ấn-độ. Ông giám-đốc sở xe lửa truyền lệnh cho thuộc-hạ phải để cho Gandhi ở ga Maritzburg, lên xe lửa ngồi hạng nhất, đi cho tới Pretoria.

Song từ tỉnh thành này đi đến một nơi châu quận xa, mà ông cần đến, là Johannesburg, phải đi bằng chuyến xe ngựa chở hành khách, vì không có xe lửa. Trên chuyến xe ngựa này nữa, người ta cũng khinh khi ông là dân Ấn-độ mà buộc ông ngồi bên cạnh người đánh xe, chớ không cho ngồi bên trong, chung với các ông da trắng.

Lại một cấp biết nhục, Gandhi kêu nài thưa kiện một cấp nữa, cho được ngồi bên trong từ-tử như ai, rồi mới chịu đi. Hai lần bị nhục này, khiến ông phần khích cho ông và cho cả đồng bào Ấn-độ, từ đó trong trí ông bắt đầu suy nghĩ sắp đặt cái chương-trình cách-mạng thực-hành về sau, làm chấn-động cả đế-quốc Anh và nổi thịnh danh khắp thế-giới.

Con người mà năm 1893, người Anh gọi là thằng cu-li, không cho ngồi xe lửa hạng nhất, đến 1920 trở đi, được dân Ấn-độ tôn là thánh, buộc chánh-phủ Anh phải cải-cách chánh-trị ở Ấn-độ cho lần hồi bước lên đường tự-do độc-lập. Chính ông Phó-vương Ấn-độ là công-tước Irwin — tức là ông Halifax, ngoại-tướng Anh-quốc bấy giờ — đổi hẳn ngang hàng một cách tôn kính. Sự biết nhục mà phát phần đã đưa một người và một dân-tộc đi xa biết bao nhiêu !

X. Y.

TRỊ BỆNH TRẺ CON RẤT TÀI

Thầy Nguyễn-ngọc-Chấn kêu là Năm Chấn ở tại châu thành CẦN-THƠ gần nhà thờ mới đường đi vô Cái-Răng, làm thuốc có giấy chứng nhận và bài sanh ý mới nổi danh được nhiều thân chủ.

Tôi có đứa con trai sanh ngày 23 tháng 5 năm Mậu-Dần (1938) khi gần được 2 tháng rưỡi đau bệnh kiết (gastro antérite) kêu là chứng tả-lị, sóng ra đăm trắng rất nguy hiểm, thầy thuốc tây nam hết sức trị mà không thấy giảm, đều phải cáo thôi.

Sau khi 15 ngày tại Bắc-liêu nan trị, tôi khẩn vái nhờ Thánh Thần mách bảo dạy tôi đem con lên Cần-thơ sẽ gặp thầy cứu chữa.

Chứng lên tới tôi rước thầy Năm-Chấn khám bệnh rồi thầy chịu cho thuốc, con tôi bỏ bú đã lâu ngày sức yếu mà nhờ thầy cẩn thận để thuốc nhằm bệnh nên lần lần thuyên giảm, trong một tuần lễ được bình phục, thật đáng khen nghề y của thầy.

Vì công khó nhọc của thầy tôi lui sấn sóc cho con tôi nên tôi muốn tặng một số tiền công cứu chữa nhưng thầy từ chối.

Vậy tôi xin đăng mấy lời thành thật này trên mặt báo để cảm tạ ơn thầy và điếm chỉ cho quý vị nào có con rui bị chứng bệnh hiểm nghèo nên đến thầy Năm-Chấn mà cầu cứu.

TRẦN-QUANG-HẠNH, secrétaire comptable à l'Exploitation Forestière de l'Ouest CANTHO

HÀNG ĐẸ CŨNG NHƯ MÓN ĂN, AI CÓ LỰA THỨ XẤU MUA ĐÂU ?

MUA "LÁNH NAM-KỲ" DÙNG, TỨC LÀ DỒNG TIỀN XÀI NHÂM CHỖ

TỔNG PHÂN HÀNH TRAN-LOIKY N° 38 Boulevard Bonhoure, CHOLON - Tél : 30.918

PHI-YẾN

Có kẻ dám bảo một cách hàm-hỗ rằng: «Phi-Yến có thể hơn Thê-Lữ, Huy-Thông»
Thật là hết sức lầm-lạc. Từ Thê-Lữ, Huy-Thông đến Phi-Yến nếu không như từ Hanoi đến Saigon, cũng còn một cách quãng khá xa.

Vậy thì Phi-Yến vô tài?

— Nếu bảo thế thì nghĩa là chẳng biết đọc thơ. Lại lầm! Tôi không có thể mạo-muội sắp Phi-Yến ngang hàng với Thê-Lữ Huy-Thông. Nhưng tôi rất vui lòng mà đặt Phi-Yến bên cạnh Lư-Khê và Việt-Châu.

Cái địa-vị đó cũng không đến nỗi để thi-sĩ Phi-Yến phải ân-hận với tài mình.

Lư-Khê, Việt-Châu và Phi-Yến là 3 thi-sĩ trẻ tuổi xứng đáng làm đại-biểu cho thơ mới ở Nam-kỳ sau Đông Hồ.

Tài-hoa của Phi-Yến như trăng nước mùa thu.

Nó có một vẻ đẹp âm-thầm, ảo-não. Tôi rất giận mà thấy nhiều người có tật bậ ai cũng đem ví với Lamartine. Thành thử câu ví ấy mất cả giá trị, và bây giờ tôi không còn dám ví Phi-Yến với thi-sĩ Tây kia nữa, tuy là Phi-Yến khiến tôi liên-tưởng đến Lamartine mỗi khi tôi ngâm thơ chẳng.

« Nhưng cạnh hồ anh vẫn đợi trông »

« Em đi, đi mãi, mấy thu đông »

« Để môi anh vẫn còn khao khát »

« Muốn uống môi em rất mặn-nồng ! »

Tại sao tôi nhớ nàng Elvive trên hồ Bourget đến thế !

GIỚI-THIỆU

NHỮNG THI-SĨ TRẺ TUỔI

Ở NAM-KỲ

của Nguyễn-tân-Phu-ơng

(TIẾP THEO VÀ HẾT)

Bao nhiêu khao-khát, nhò-nhung, mong-uớc của thiếu-niên thi-sĩ, tôi lại âm-thầm nghe trong tiếng gió, hơi sương, tôi lại thấy dư-thanh dẻo-dắt trong lòng, khi ngâm nga những vần mà trong ấy Phi-Yến diễn-tả cái đau đớn của nàng cung-phi bị quân-vương hồ-hững:

« Nhưng cõi đời nàng chỉ thăm

thương

« Âm thầm đợi mãi phút yêu

đương

« — Mà ôi! phút ấy bao giờ

lại ? »

« Nàng vẫn phòng không chịu

rầy ruộng ! »

« Rồi tháng ngày qua, đứng

tựa song

« Cung-phi buồn ngắm cảnh

mênh mông.

« Nàng thường ao ước quân

vương đến

« Trong lúc mới son má thăm

hồng.. »

Cái buồn ấy có kém gì « Cung-oán ngâm khúc » chẳng ?

Và cái du-dương âm-diệu ấy có kém gì Lamartine trong khúc

« L'Isolément » không ?

Tôi tưởng nói về Phi-Yến bấy nhiêu cũng đủ rồi.

Nhưng tôi lại nhớ đến bài

« Adam » của thi-sĩ. Bài đó, tác-giã muốn là một bài thơ có nhiệm triết-lý, chẳng hạn như những bài « Moïse » hay « Eloa » của A. de Vigny. Cái dụng ý của thi-sĩ rất đáng khen. Song tiếc là bài thơ làm theo lối 8 chữ, không có gì đặc-sắc, để cái « ý » được diễn-tả một cách sâu xa, thấm thía.

Sở dĩ tôi nói qua đến bài « Adam » ấy, vì có kẻ cho nó là tuyệt tác, và nhân đó, lại nâng Phi-Yến lên trên cả Thê-Lữ, cả Huy-Thông ! Vô lý quá !

Tôi rất yêu tài Phi-Yến, và luôn luôn sẵn lòng bình-vực cái tài-hoa đó. Tôi sẽ không tiếc lời để tán thưởng, khuyến-khích Phi-Yến, và hy-vọng nơi thi-sĩ rất nhiều.

Nhưng hiện thời đưa Phi-Yến lên đến đến địa-vị kia thì chỉ có kẻ không biết đọc thơ mới có thể làm được thôi,

Phi-Yến làm thơ thất ngôn hay biết bao nhiêu, sao lại bước sang thơ 8 chữ ?

Nếu tôi so-sánh được, thì sẽ viết:

— Việt-Châu là mùa xuân.

Lư-Khê là mùa hè. Phi-Yến là mùa thu.

Tài của Lư-Khê có vẻ tây. Tài của Việt-Châu có cả Tây lẫn Tàu trong ấy. Mà tài của Phi-Yến thật là thuần-tuý Việt-nam..

☉

Võ-công-Luận Huỳnh-văn-Nghệ Nguyễn-hữu-Trí

TÔI sẽ bắt công nếu bỏ quên 3 thi-sĩ này. Tuy nhiên tôi không thể để lời bình-phẩm ở đây được. Vì 3 thi-sĩ này ít viết, và cái tài chưa thấy rõ-rệt. Tôi còn đợi đến một ngày kia.

Tôi mong rằng 3 thi-sĩ ấy sẽ sớm cho tôi cái vui được nói đến thơ họ một cách rộng-rãi đầy đủ hơn.

Ở đây tôi chỉ trích ra ít câu của mỗi người. Chính những câu ấy đã làm cho tôi để ý đến 3 thi-sĩ.

Ông Võ-công-Luận có 4 câu: — « Tìm trong hơi gió tiếng

người xưa,

« Người đẹp còn dấu chút bóng

mờ ! »

« Chỉ thấy ven hồ in nét lá,

« Liều buồn tơ rữ bóng lơ-thơ.. »

Lư-Khê, Việt-Châu hay Phi-

Yến có lẽ rất bằng lòng ký lên mình dưới 4 câu như thế.

Ông Huỳnh-văn-Nghệ đã viết:

« Có phải chăng vì mây hôn gió

« Mà dưới đáy hồ nước đông

long lanh.

« Cũng như em má hồng ứng-

ứng đỏ

« Khi cùng anh để bước trên cỏ

xanh ! »

Tình-tử đẹp, và kín đáo thay !

Nguyễn-hữu-Trí dịch những

bài hát của « Bilitis » nghe được

lắm. Những bài ấy đăng trong

báo « SÔNG » của ông Đông-Hồ

ngày trước.

Nhân đó, tôi biết Nguyễn-hữu-

Trí có thể sáng-tác thơ hay.

☉

Dịp sau tôi sẽ bàn về một công-cuộc tổ-chức để giúp những thi-sĩ trẻ tuổi ở Nam-kỳ được có cơ-hội phát-triển tài-hoa của họ.

Và tôi sẽ lên một câu hỏi: — Thi-sĩ có phải vì những

biến-động của thời cuộc, vì những điên-đảo của quốc-gia, của thế-giới, mà không có quyền làm thơ nữa chẳng ?

NGUYỄN-TÂN-PHƯƠNG

Phòng trồng răng kim-thời

NGUYỄN-VĂN XUÂN

Chuyên môn trồng răng

dĩ kiểu kim thời

Làm chắc chắn, có bảo kiết

Giá rẻ hơn các nơi

Ở gần ông Bang Tông

TÂNCHAU

LÀM SAO CHO HIẾT BỊNH

NHỨC MỖI TIẾT BẠC

CHỪNG BỊNH. — Nhức mỗi phong tê bại xuội, hoặc tê bại nửa thân mình, hoặc bên tả bên hữu (bán thân bất toại) hoặc hai chơn bại xuội nhức mỗi, đi đứng không vững, hoặc hình khô nhục thoát, đầu gối lớn, ống chơn nhỏ, đau nhức rên siết đêm ngày, tục gọi là « hạt tất phong », hoặc đau đầu voi, hoặc sưng nơi mắt cá, hoặc thốn dưới bàn chơn, hoặc đau thắt ngang lưng, hai chơn rung yếu, hoặc nhức mỗi tê bại cùng mình, hoặc nhức trong gân cốt, gọi là BẠCH HỒ LỊCH TUYẾT PHONG, hoặc bởi gốc độc phong-tinh nhập trong xương cốt thân thể làm đau nhức cả tay chơn muốn bại xuội, kêu là tiền lậu hậu bại, hoặc đàn bà khi sanh để uống thuốc phá máu thái quá làm cho thiếu máu thành ra nhức mỗi tê bại.

Quý ông, quý bà, ai mắc phải mấy chứng bệnh kể trên
bất luận lâu mau nặng nhẹ thế nào, cứ trường phục thuốc :

KHU PHONG BỎ HUYẾT TRẮNG CẦN HOÀN

thì sẽ hết dứt,

Mỗi hộp 5 Hoàn giá Op.80

Nếu quý ông, quý bà, biết uống rượu thì nên uống xen thêm rượu PHONG-THẤP-DUỐC-TỬU trong mấy bữa ăn thì lại càng mau hết lạ thường. « 1/4 litre Op.50. Một litre 1p.50.

Nhà thuốc

Các đại lý:

VO-VAN-VAN
THUDAUMOT

VO-VAN-VAN đều có bán
Saigon N° 229, Rue d'Espagne

WIGO... WIGO... WIGO...

DYNAMO — BEN — BÓNG ĐỤC

của người Đức chế tạo dùng về xe máy

Appareils d'éclairage pour bicyclettes



SÁNG LÁU

ỀM ÁI

BỀN BỈ

ĐẸP ĐẼ

hơn các hiệu khác

Xin nài cho được hiệu
WIGO ở các nhà bán
xe máy trong Đông-dương
và có trữ bán tại Đại-lý
độc-quyền :

NGUYỄN-KỶ-XƯƠNG 61, Bd Gallieni và 4-6, Passage Bourdais -:- Saigon

CU'ÔNG-ĐỀ

phiêu lưu ký

của KIỀU-THANH-QUÊ

(Tiếp theo số báo 52, ngày 10-9-38)

Lúc bấy giờ ở Mỹ-ho và Saigon, Gilbert Chiếu lập ra Minh-tâm khách sạn và Nam-trung khách-sạn, tuy bề ngoài là chủ ở trọ cho hành khách từ phương nhưng thật bề trong là « đại-bồ-dinh » của dân phần đối và bả Đông-du.

Ở Saigon Nguyễn-an-Khương lập ra Chiếu nam-lưu cũng có một tánh cách như hai cơ-quan trên của Gilbert Chiếu.

Ở Cap St. Jacques Nguyễn-văn Thám lập « Nhơn-hòa-Đường » tại Bến đĩnh.

Ở Colon, Gilbert Chiếu có lập một xưởng làm xà-bông lấy tên là Minh-tân công-nghệ-xã.

Cách hiệu buôn xưởng thợ này, ngoài những việc buôn bán sinh lợi, còn mở ra nhiều cuộc lạc quyền kiếm tiền giúp Cường-Đề. Cường-Đề vốn có thính danh và tin nhiệm nhiều ở Nam-kỳ, nên những cuộc lạc-quyền mở ra rất có kết quả tốt.

Hơn nữa, có nhiều hiệu buôn mở tay vào việc chuyển đưa thơ từ của du-học-sinh hải ngoại với bọn cách-mạng trong nước.

Như hiệu Quảng-nghĩ-Xương là một. Theo lời ty Cảnh-Sát của chánh-phủ, ta thấy nói về hiệu ấy như vậy: « Cái nhà thương mại này dùng làm nơi thông tin tức cho Cường-Đề do ngà Tân-giá-ba. Có mấy chiếc tàu tuy bề ngoài chỉ chở hành khách và hàng hóa mà bề trong họ làm cả công việc đi thơ cho đảng cách mạng là một chuyện kín ». — Nên nói thêm rằng: « hiệu Quảng-nghĩ-Xương là một hiệu của người khách trú. »

Tính-cách vận-dộng ngầm ngầm của các hiệu buôn này bị

khám phá vào năm 1908, trong lúc bắt bớ Gilbert Chiếu. Nhà đương cuộc bấy giờ tóm thâu được nhiều chương-trình phần đối của Quốc-nhơn hiệp-thương-xã (1)

Trở lại việc sĩ phu trong nước được các thương xá trên đây giúp tiền, nên kéo nhau trốn đi hải ngoại rất đông... Tính ra trong ba năm, từ 1906 đến 1909, có dư trăm du học sinh Việt-nam sang Nhật. Trong số đó có 10 người ở Trung-kỳ; 30 người ở Bắc-kỳ; và 75 người ở Nam-kỳ.

Ở Nhật có một hội văn hóa tên là « Đồ Bra Kwai » trước nhứt tiếp rước, bao học những học sinh Việt-nam; rồi hoặc đưa họ vào trường « Đồ Bra Shoin », một tư thực nghiên cứu về văn chương; hoặc vào trường « Shin-bu Gakko » một tư thực dạy việc võ bị.

Ở Nhật, họ sống dưới ảnh hưởng của Phan-bội-Châu và trong sự kính phục đối với Cường-Đề.

Nếu nói đến phong trào xuất dương của sĩ phu ta trong mấy năm 1906-1909, tưởng không ai quên được Gilbert Nguyễn-thành-Chiếu, người có can dự vào công cuộc phần đối ở Nam-kỳ và những tay vào việc quyền tiền giúp Cường-Đề.

Gilbert Chiếu là một người nhập Pháp-tịch, có làm việc cho nhà nước Lang-sa. Ngoài những công việc mở hiệu buôn, lập xưởng xà bông để lấy tiền giúp du học sinh như ta đã thấy trên

(1- Chương-trình hội buôn chung của người trong nước)

kia, ông còn viết báo bày tỏ tư tưởng phản đối. Ngày 17 tháng 10 năm 1907, trong tập « Le Moniteur des provinces », ông có viết một bài khuyến nông lấy ý là khuyến-khích đồng bào nên quan tâm về nông nghiệp, nhưng kỳ thiệt là muốn xúi quẩy dân bạo động. Cách đây ít lâu, trên mặt tờ « Lục-tỉnh tân văn » có một bài của ông, ký tên Lê-tân-Văn. Trong đó, nước Pháp bị coi hình dung như là một người cha nuôi hà khắc với các con nuôi mình. Ngày 12 tháng chạp năm ấy, cũng trên mặt tờ « Lục-tỉnh tân văn », lại có một bài khác của ông tựa là « Khi những kẻ bề trên chống chỏi. » Bài này tỏ ra cái chí cương ngạnh của ông đối với chánh-phủ bảo-hộ. Sau cùng, ngày 13 tháng giêng năm 1908, cũng trong « Lục-tỉnh tân văn », ông viết một bài ca tụng cái chiến-công của một nhóm người bạo động ở Rạch-giá. Ai cũng biết, sự làm nầy của ông rất là nóng nôi và vô-ý-thức.

Ngoài ra, Gilbert Chiếu còn đem truyền bá những sách vở do các nhà cách-mạng Việt-Nam ở hải ngoại viết gửi về như « Kỷ niệm-lực ». « Sùng bái giai nhân » v. v... Ông còn dùng ngay nhà bưu-diện để gửi đi khắp mọi nơi những bài thi trích trong tập « Hương-cảng nhơn vật chí » của ông viết trong khi du-lịch Hương-cảng, ở gần Cường-Đề. Trong các tập tài nhơ nhỏ ấy, Gilbert Chiếu có nói với độc-giả: « Ngài nào muốn sang du lịch Hương-cảng xin viết thơ cho chúng tôi, chúng tôi sẽ giúp đỡ các điều-kiện ».

Như ai nấy dự biết: cái mình lời nầy của Gilbert Chiếu là để cổ-động học-sinh ta nòng chí đi ra hải-ngoại vậy.

Tóm lại, công việc của Gilbert Chiếu là tìm những thanh-niên du-học, đưa họ sang Hương-cảng. Nơi đây có người đưa họ sang Nhật cho Phan-bội-Châu. Và lãnh việc đưa tin, làm tiền, truyền bá sách vở có tính cách phần-đối.

(Kỳ sau tiếp)

Tin tức làng văn

◆ Xuất bản - xã « Đời nay » ở Hanoi mới in ra 2 cuốn sách có giá trị :

1' — « Hanoi lầm than » phóng sự của Trọng-lang, 250 trang, giá 0p. 55.

2' — « Nỗi lòng » tiểu thuyết của Ng. - khắc - Mẫn, đã được giải thưởng T. L. V. Đ. Sách dày 200 trang giá 0p. 40.

◆ Tuần báo « Tự do » của ông Ng. - văn - Sâm, hội - trưởng A. J. A.C. chủ trương sẽ ra đầu tháng Octobre. Thẻ tài mới và các bạn phụ bút đều tay danh-sĩ.

◆ Bản - nguyệt - san « Y học tân thanh » cũng bắt đầu xuất bản ngày 1er Octobre do M. Vũ-Trang chủ nhiệm.

Coi tiếp ở đây

NGU'OI MINH-HU'ONG

Tòa Phúc-Thần bác lời lý đoán của trạng-sư một cách rất bực lý và rất đúng với sự thông-biểu pháp-luật. Tòa viện lẽ rằng tên Trần-Tôn sanh ra ngày 18 Aout 1900 nghĩa là va đợc thành-niên (21 tuổi) ngày 18 Aout 1921, thì chiếu theo sắc-lệnh 1883 và có thể yêu cầu làm công-dân Pháp (citoyen français) nội trong năm và 21 tuổi, nghĩa là trong cái thời kỳ từ 18 Aout 1921 cho tới 18 Aout 1922. Nhưng vì Trần-Tôn không có lời xin vào dân tây trong lúc ấy thì va đã mất quyền xin nữa và phải làm dân Tàu. Va cũng không dựa vào sắc-lệnh 1933 mà gọi mình là thuộc dân Pháp (sujet français) cho đợc. Bởi vì luật không có hiệu lực về trước, và khi ban hành đạo sắc-lệnh 1933 thì va đã quá tuổi thành niên đến 12 năm rồi! Bởi vậy, rồi cuộc, Trần-Tôn cũng vẫn là người Tàu và cũng vẫn bị trục-xuất. (Tòa không cần phải viện lẽ nầy làm chi, vì Trần-Tôn xưng rằng mình sanh để ở bẻ Tàu, tòa chỉ viện lẽ rằng vì va sanh ở bẻ Tàu nên va là người Tàu, đạo sắc-lệnh 1933 chỉ thực hành cho những người Minh-hương sanh để tại Đông-dương-mà thôi).

Kết-luận

SAU khi cắt nghĩa như trên rồi, chúng ta phải phân biệt như sau này :

1' — Những người Minh-hương sanh SAU ngày ban hành đạo sắc-lệnh 24 Aout 1933 thì phải chịu theo sắc-lệnh ấy chi-phối, nghĩa là nếu để ở Nam-kỳ thì tức là thuộc-dân Pháp (sujet français) chứ không phải là người Tàu.

2' — Những người Minh-hương quá 22 tuổi trong lúc ban hành đạo sắc-lệnh 24 Aout 1933 thì phải coi như là dân Tàu nếu trong năm 22 tuổi mà va không có yêu cầu làm dân Pháp (citoyen français). Tôi nói yêu cầu bởi vì đó là cái quyền-lợi (droit) của va chứ không phải là một cái đặc-ân (faveur) mà phải xin xỏ lời thôi dai dồng.

3' — Những người Minh-hương chưa đủ 22 tuổi trong lúc ban hành đạo sắc-lệnh 24 Aout 1933 thì được quyền lựa chọn trong năm mình 22 tuổi (như trên đã nói: mình có quyền đòi làm dân Pháp chiếu theo đạo sắc-lệnh 1883)

Tôi tưởng chắc như vậy là đúng theo luật-lệ đương hành và tôi dám tin chắc rằng những người Minh-hương nào ở trong trường hợp thứ ba đây, nếu họ muốn yêu-cầu cái quyền làm dân lang-sa thì tất họ sẽ được ngay, vì không thể có lệ gì mà bác đợc đợc. Chính ông G. H. Camerlynck, luật-khoa thạc-sĩ, giám-đốc trường Cao-đẳng Luật-Học Hanoi cũng nhieu nhận như thế.

Tôi biết tháng trước đây, tòa Phúc-Thần có xử một vụ kiện giữa một người Minh-hương và một người annam (Cầm-thị-Hội kiện Dương-văn-Thời), tòa xử người Minh-hương ấy khởi đóng tiền thế chừa đảm-bảo tụng-lệ (cautio judicatum solvi), như người ngoại-quốc, nhưng tôi chưa đợc thấy cái án ấy, và lại sự phải đóng tiền thế chừa ấy hay không, không phải là sự có thể định chắc cái quốc-tịch của một người. Đề khi tôi xem bản án ấy đợc rồi, nếu có cần thì tôi sẽ viết tiếp thêm nữa.

Số sau sẽ nói về quốc-tịch của người Minh-hương ở hai xứ Trung và Bắc-kỳ

PHAN-VĂN-THIỆT

Vì « Cách Tawa Kiện về việc Hộ Bồn Quốc » dài lắm nên tôi đành sự đình nó, để nói rất rúc ve nhiều vấn-đề cho số nhiều độc-giả đợc hưởng sự lợi ích, sau này tôi sẽ in « Cách Tawa Kiện về việc hộ annam » thành sách.

Ông PHAN-VĂN-THIỆT
CỦ-NHON-LUẬT

Tiếp khách mỗi ngày ở tại :
PHÒNG-VĂN BIỆN-SỰ
N° 43 Aviateur Garros, SAIGON

Mỗi lần cố-vấn về một khoản pháp-luật giá là 5 đồng.
Khi nào có đặt đủ đơn, trạng, lý-đoán thì giá từ 15 tới 100 đồng tùy việc lớn nhỏ.

TẬN TÂM VÀ TRUNG THÀNH VỚI PHẬN SỰ

Ai mua sách ?

Quý-ngài cần món chi về văn học, khoa-học, hoặc bất kỳ môn học nào khác nữa, bằng chữ Nho, chữ Pháp, quốc ngữ, hay chữ ngoại-quốc, mà các tiệm trong Nam không sẵn xin cứ viết thơ cho :

Mr. ĐÀO-VĂN-HÀNH, 40 rue Maréchal Pétain-Hanoi.
Ở đó có bán đủ thứ sách, truyện, theo nguyên-giá Pháp. Có đủ thứ tự tự vụ Pháp, ngoại-quốc, Pháp Nam và Nam-Pháp của : Génibrel, R. P. Hué, Cordier, Barbier, Larousse v.v. Có mua giùm các sách cũ, sách hiếm có, và vật dụng cho bà con ở xa. Quý ngài hồi thêm điều chi xin viết thư và nhớ gửi timbre trả lời.

DAINAN KOOSI

XUẤT CẢNG VÀ NHẬP CẢNG
7 et 9, Rue G. Guynemer — SAIGON
M. MATUSITA PROPRIÉTAIRE

CÁC CỬA HIỆU "AU JAPON"

SAIGON HANOI PNOMPENH
46, Rue Violot 83, Rue des Paniers 2, Rue Ohier
BÁN ĐỦ CÁC THỦ HẠNG HOA NHỰT-BÓN

TIN VĂN THÊ THẢO

Theo tin vô tuyến-điện ở New-Thom 16, Nguru 16, Trị 13, Đức York hôm ngày 12 Septembre 11 Vĩnh 11. thi Jacques Brugnon, Yvon Pétra và Bernard Destremeau, đã nhập vào tổng-cuộc. những chiếc vợt tên tuổi của nước Pháp sang Mỹ để tranh giải vô địch đã được lệnh của nước Pháp trục về để nhập ngũ.

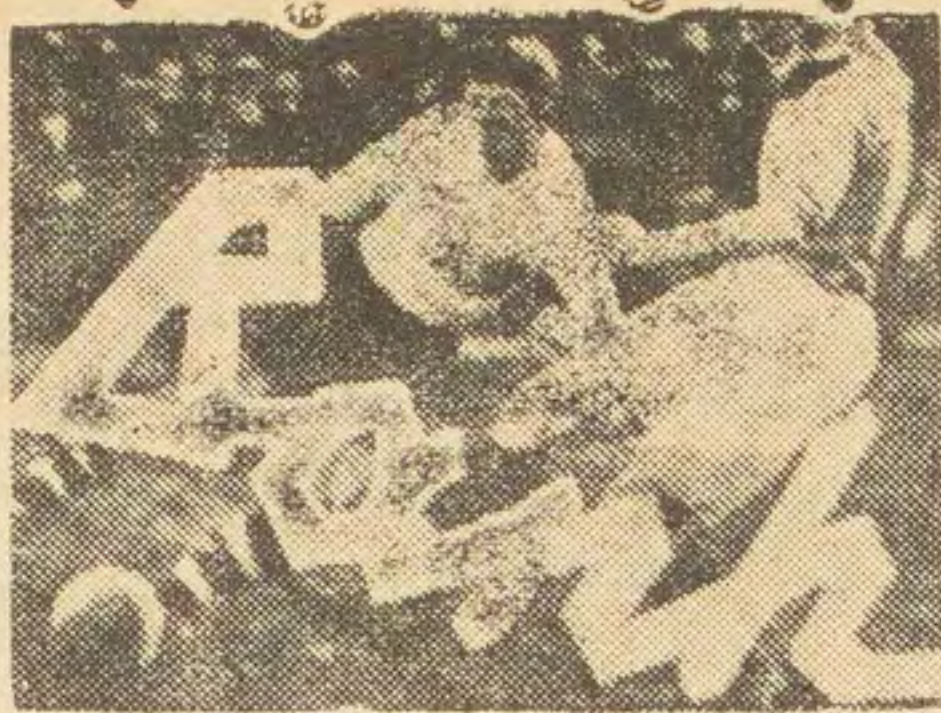
Bạn đồng-nghiep Hanoi-Soir ở ngoài Bắc cho hay rằng ngày hôm kia M. Đoàn-qui-Thông đã cỡi ngựa sắt từ giả Bắc-Hà mà vào Nam.

Trong số báo trước chúng tôi có cho bạn đọc biết ban trị sự mới của Tổng cuộc Thê-thảo Tây, nay tới phiên Tổng-cuộc Annam đã cử xong ban trị sự.

Những ông có tên dưới đây được cử: M. M. Trần-văn-Khả 20 thăm, Võ-hà Trị 20, Đơn 20, Tiền 20, Châu 19, Khiêm 18, 2 cái nữa, thì anh em đi thăm Quách Thắng 17, Géo Nam 16, cảm ơn ngài biết bao.

Hồ tắm Địa-phương đạo này chỉ mở cửa buổi chiều thôi. Như thế chúng tôi tưởng là thất sách lắm. Vì người muốn đi tắm có lẽ lại rảnh buổi sáng thì làm sao họ hưởng được cái ân-huệ (!) kia. Thà là mở cửa luôn ngày mà mỗi tuần mở ba bốn lần cũng đủ. Chẳng rõ nhà chức-trách có nghĩ như vậy là hữu lý chăng.

Hồ tắm Thủ-đức lúc này được nhiều người tới đó tập lợi. Có khi người ở Cholon-Saigon lên đây chơi nửa chớ đừng nói người ở gần làm chi. Thế nên mỗi ngày thứ bảy và chúa-nhật hai cái douches trong phòng thay đồ không đủ. Xin quan Chủ-tĩnh Gia-định nên mở thêm 2 cái nữa, thì anh em đi tắm Quách Thắng 17, Géo Nam 16, cảm ơn ngài biết bao.



Quan Tổng trưởng bộ Thê-dục

Biểu cho Đông-dương một cái cúp đáng giá

Cứ theo bạn đồng-nghiep La Dépêche thì mới đây nhờ có một người nọ kích thích mà quan Tổng-trưởng bộ thê-dục là ông Léo Lagrande, gởi sang cho T. C. T. T. N. một cái cúp bạc hết sức tốt đẹp, ủy-quyền cho Tổng cuộc này tổ-chức những trận đá banh giữa Trung-Nam-Bắc và Cao-miền trong cuối năm 1938.

Và nghe như Tổng cuộc sẽ thừa dịp trong hạ tuần tháng Décembre là lúc đoàn cầu thủ Phi-luật-Tân qua đây, thì tổ-chức một cuộc gặp gỡ giữa hội này với hội Tuyên xứ Đông-dương.

Và cũng cứ theo cái tin ấy, thì không chừng hội banh nào vô địch sẽ được cụ thượng Thê thảo qua đây trao cúp tận tay là khác.

Thế thì không bao lâu nữa khán giả ham mộ bóng tròn sẽ được dịp xem nhiều trận đấu cầu ngoạn mục.

THI TRƯỜNG TIÊU TỨC

Giá lúa

Ngày 23 Septembre 1938 theo giá	Taux Officiel	10f.00
lúa ở các nhà máy Cholon bán	Banque de l'Indochine	10.00
nguyên bao 63 ki-lô.	Banque Franco-Chinoise	10.00
Lúa thượng hạng : 5,42-5,46	Honkong et Shanghai	10.00
Lúa hạng nhứt : 5,24-5,28	Chartered Bank	10.00
Lúa h. nhì 40% Japon 5,09-5,13		
Lúa h. nhì 50/55% Java 4,97-5,01		
Lúa thường dùng 4,58-4,62		

Giá đồng bạc cũ

Ngày 23 Septembre 1938 1\$121/2 Báp

Giá gạo

Ngày 23 Septembre 1938 bán độc theo mà sống không kể tiền sở phí, bán luôn bao 60 k. 700.	Đỗ mỗi 100 k. 8,50-8,45 (không định giá)
Gạo số 1 25 % tấm 7,33-7,37	
Gạo số 2 40 % tấm 6,82-6,86	
Gạo số 3 50/55 % tấm 6,58-6,62	
Gạo lúc 5 % lúa 5,69-5,77	
Tấm số 1, số 2 5,73-5,77	
Tấm số 3 5,38-5,42	
Cám trắng 3,38-3,42	
Cám lúc 2,54-2,66	
Heo	
Mỗi 100 ki-lô 28,00-31,00	

Dừa khô

Dừa khô Saigon 100 k. 13,70

Đường

Đường cát trắng 100k. 27,00

Giá cao-su

Saigon 23-9-35 1\$,20 le kilo
Paris 22-9-38 cpt. 14 fr.35 v. le k.
Londres 22-9-38 cpt. 8d p.v.
Singapore 22-9-38 cpt. S GO,271/8.
New-york 22-9-38 cpt. U.S.16,30p.



PHÒNG KHÁN BỆNH



N° 8, rue Sabourain (ngang hông chợ Bến-thành) — SAIGON

Docteur TRAN - VAN - CHI

Ancien Assistant de Gastro-Entérologie et de Radiologie de la Faculté de Médecine de Montpellier
Ex-Chargé de Consultation à l'Hôpital Suburbain
Diplôme d'Hygiène Médicale Coloniale de l'Université de Paris
Membre Correspondant de la Société de Gastro-Entérologie du Littoral Méditerranéen.

CHUYÊN MÔN TRỊ BỆNH :

Bao tử, Ruột, Gan, Kiết, Nội trĩ, Nước dái đường, Nhức mỗi v.v.

DÙNG QUANG-TUYẾN (Rayons X)

Rọi và chụp hình bao tử, ruột vân vân

GIỜ KHÁN BỆNH :

Sớm mai từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 tới 7 giờ.

BỨC THƠ NGỎ KÍNH GỎI CÔ

NGUYỄN-THỊ NGUYỆT-TIÊN

Nữ giáo-sư chuyên dạy khoa thời-miền và Nữ tiên-tri coi tướng số đoán vận mạng theo khoa học mới

Cai-nhum, le 14 Mai 1938

Kính thăm cô an hão và bữu quyền cho đặng an nhàn. Tôi mới tiếp đặng bản số của cô xin với phúc đáp cảm ơn cô. Thiết đúng y theo lời cô đoán : sự đã qua rồi thì trút lăm ; tánh tình cũng trướng, sự nghiệp cũng trướng, về tình duyên của tôi thì hiết càng trướng hết. Cô đoán tôi đã có chồng sớm quá và đã bị góa rồi. Thiết tôi và những người biết tôi đều khâm phục tài coi tướng số của cô hết sức.

Mme Joséphine DIÊU Cai-nhum (VINHLONG)

TIẾP KHÁCH TẠI NHÀ

Buổi mai từ 8 giờ đến 11 giờ
Chiều từ 3 đến 6 giờ
Tối từ 7 giờ đến 9 giờ

Giá tiền coi như định : Coi 2 năm 1p.00 — Coi suốt đời 3p.00

Ở xa chỉ cần cho biết tên, tuổi và chữ ký hoặc tự lấy tay gạch ba đường mực trên tờ giấy trắng gởi cho

MADAME

NGUYỄN-THỊ NGUYỆT-TIÊN

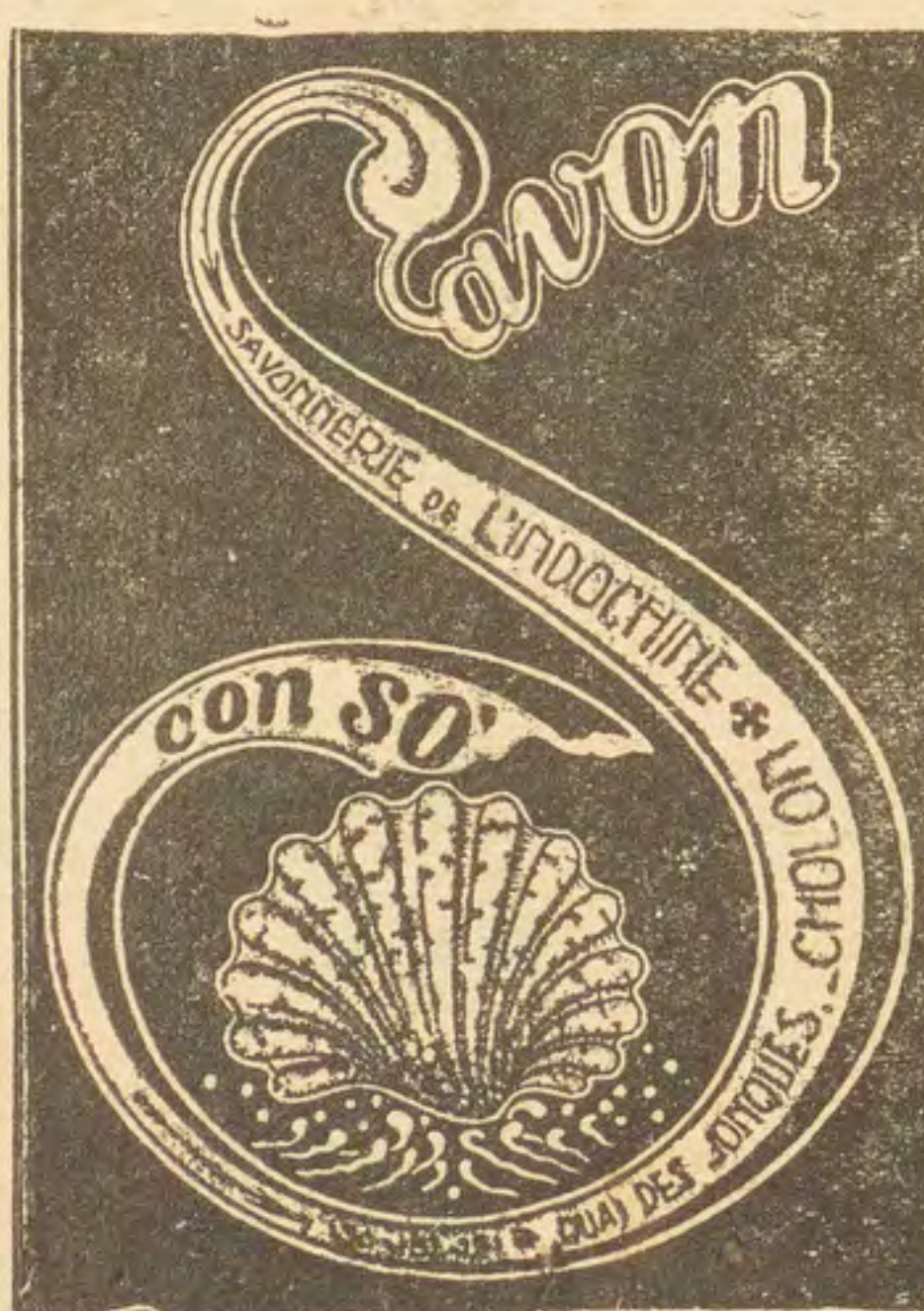
N° 191, RUE FRÈRES LOUIS — SAIGON

Kèm theo mandat, trong 7 ngày sẽ có thơ trả lời và bản số. (Không mandat, không trả lời).

Các bạn muốn học khoa thời-miền nhân diện để chữa bệnh cùng diễn nhiều phép lạ, xin viết thơ về hỏi thăm, (kèm có trả lời).



LAIT
LE PATRE
OVOMALTINE
R. MOITTESSIER-SAIGON



BỆNH PHONG-TÌNH

Lậu, Dương-mai, Sang-độc

Hiện bây giờ, không biết bao nhiêu là thuốc để trị, nhưng chưa thấy có thứ nào đem lại đặng một cái kết quả cho hoàn toàn, có chăng đi nữa là những lời nói phỉnh phờ để gạt gẫm người bệnh nào rể tiền, nào công hiệu trong đôi ba ngày, người bệnh không hiểu rõ tưởng thật nên có nhiều khi gặp nhảm thứ thuốc uống cho độc nhập vào cốt, đôi ba ngày thấy bớt, rồi đôi khi làm công chuyện mệt, uống rượu nhiều thì bệnh trở lại lập tức, vì gốc độc vi-trùng đã ăn thâm vào ngũ tạng lục phủ, hành nóng lạnh, tay chơn nhức nỏi, đau xương sống, đau cùng lặc lêu, đau thắc ngang lưng, đau rang nơi ngực, đường đại bón, đường tiểu không thông hoặc có chút mủ hay là tiểu có giầy nhọc, thế lâu ngày lây cho vợ, truyền độc cho con hết sức nguy hiểm, nên có nhiều người không hiểu nói tôi đau bệnh phong-tình uống thuốc hết rồi không chơi bời nữa sao bệnh trở lại, là tại nghe những lời phỉnh phờ : nào rể tiền, nào trị mau mạnh như đã nói trên.

Vậy phải tìm thứ thuốc nẻo trị tận gốc mới có thể tuyệt-độc.

Sưu-độc bá-ứng-hoàn

Hiện **ÔNG-TIÊN** là một thứ thuốc bí truyền gồm trị tận gốc, tuyệt độc các chứng bệnh phong tình như : lậu Lậu Tim-la, cốt-khi, Sang-độc, Dương-mai, Hạch-xoài, bất cứ bệnh nặng nhẹ lâu hay mau, hay là độc nhập vào cốt đi nữa, thuốc Sưu-Độc Bá Ứng-Hoàn hiệu Ông-Tiên cũng tổng vi trùng gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi cần trừ căn, không hành bệnh nhơn (chắc vậy).

Vậy những người bệnh đã nhiều thứ thuốc rồi không hết bệnh như nói trên mà muốn thấy rõ sự công hiệu thuốc Sưu-Độc Bá Ứng-Hoàn hiệu Ông-Tiên đem lại một cách kết quả tốt đẹp mỹ mãn thế nào nên tôi những người đã dùng rồi mới tin chắc. Cho đến quan Nhị-Phẩm Hồng-Lô Tự-Khanh ở triều đình Huế còn công nhận mà cũng không riêng gì người Annam mình cho đến Tây, Tàu, Ấn-độ, Cao-miền, Xiêm-Lào cũng đều khen tặng, những thơ ấy đã từng ấn hành lên mặt các báo quốc âm bằng ngày.

Vậy người bệnh lỡ mắc phải bệnh phong-tình muốn dứt tuyệt độc cứ quả quyết tìm kiếm chắc đặng thuốc Sưu-Độc Bá Ứng-Hoàn hiệu Ông-Tiên mà dùng. Có bán khắp nơi đại-lý và chi-cuộc Ông-Tiên ở Lục-tĩnh ; Saigon 228, đường d'Espagne, Dakao, 186, Bd. Albertier, Phnom-Penh 57, rue An-duong. Mỹ tho : Mộng Hoa



Sáng lập đã 10 năm và đã làm đàn cho những thầy đàn có tiếng như : Giáo Tiên, Ba Phó, Chon, Ba Nén, Kéo, Cây, Kỳ, Chắt v.v.



truyện ngắn

TÔI SỢ ĐÀN-BÀ LẮM RỒI

Tặng tác-giả «BỈ-VỎ»



MỘT danh sĩ thế tôi mới học được trước ai Pháp đã nói: tình.

«Đàn bà là con lạc đà để ta qua sa mạc đời». Trước kia, tôi cho

câu nói ấy là. Nhưng kể từ ngày người vợ thân yêu nhất đời tôi cho tôi «mọc sừng» tôi mới biết câu danh ngôn kia là chí lý.

Ngày ấy không xa nay đâu các bạn ạ!



Một đêm mưa gió... Trên con đường Baria-Longhai, một chiếc ô-tô mui kiến thâu đường vùn vụt. Tôi và mấy bạn đồng-chí ngồi trên xe thấy lòng rạo rục háng háng lạ thường. Ngoài trời, ngọn mưa nặng hột như a-tùng với chúng tôi để mưu tính một việc gì bất lương.

Tôi và các bạn đồng chí tính đi ăn cướp, các bạn ạ!

Lòng tôi bấy giờ riêng đang ôm ấp một viễn tượng tốt đẹp: Được nhiều tiền.

Tiền! Tiền!!! Chỉ có tiền mới làm cho vợ tôi sung sướng. Chỉ có tiền mới cung phụng đủ sự xa hoa cho vợ tôi. Vợ tôi, con người mồm mĩm đáng yêu ấy!

Không hiểu làm sao nàng đã sai khiến được quí tim tôi. Là gan lim, quả tim sắt của tôi trước kia, đối với các tay anh chị, chị em tứ chiếng, nó cứng rắn làm sao mà nay cơ hồ như mềm nhũn trước cái nhìn đắm đuối của vợ tôi. Tôi xin thành thật thề trên đầu tôi rằng: tôi yêu vợ tôi bằng quí tim. Vì chỉ có quí tim mới đáng kể. Vì chỉ có

Làm sao giải-phẫu được cái

tâm lý chó má của vợ tôi - con đàn bà chó má ấy? Tôi tưởng các bạn cũng phải ngần ngại, đắn đo!

Nhưng có gì lạ đâu. Trước vợ tôi, Dương-Quí-Phi đời Đường đã phụ Đường-Minh-Hoàng mà thông dâm với An-lộc-Son một tên rợ Hồ bưng phê; trước vợ tôi Marie-Antoinette đã phụ tình Louis XVI mà tư gian với một tên mọi lùn.

Có gì lạ đâu! Chẳng qua đàn bà nọ phần nhiều ăn không ngồi rồi, chẳng có sự nghĩ nào khác hơn là tánh-giục cho thoả. Nhứt là những đàn bà gầy gầy, thon thon như vợ tôi... người Pháp đã gọi là: des femmes hystériques. Tôi dám quả quyết rằng: «Vào thời buổi này, ở các thành thị lớn, có nhiều đàn bà cho chồng «mọc sừng», từ hạng lâu son cho đến phường khố rách»

Có lẽ các bạn đều biết câu chuyện ý-vị này: có một anh dúi cả hai mắt, lúc được ngó sáng như ai rồi lại tự đâm lủng mắt cho dúi như cũ. Vì sự sáng mắt cho anh ngó thấy vợ anh đi ngoại-tình thả dúi cho dúi thấy còn hơn.

Các bạn ơi! Còn gì chưa cay cho mình bằng sự ngó thấy đó. Mai đây là ngày tôi mãn tù. Pháp-luật đã ân giảm cho tôi. Nếu các bà các cô có thấy một thằng lấm lét tránh xa trước bóng đàn bà con gái thì đừng cho nó là thằng điên vì sự thật tôi sợ đàn bà lắm rồi.



THẦN-HY

Viết tại khám đờng Gap St Jacques ngày 13 Aout 1938

CẦU ĐO

của ĐỒ-GÀN

I - Anh thiếu nợ nợ đưng tờ, Khôn đem kho mận, để chờ nấu canh.

LÀ TRÁI CÂY GÌ?

II - Một thân nước lửa hai đầu Trăm năm chỉ sợ một sâu gặm mình.

LÀ VẬT DỤNG GÌ?

III - Bất kỳ cha mẹ là chi? Sanh ra hai đứa vậy thì một tên.

LÀ LOÀI CÂY GÌ?

GIẢI HAI CẦU ĐO TRONG SỔ BẢO 53

Câu I: CHIẾC GHE

Câu II: CON CỎNG

Thuốc ĐIỀU KINH

trị bịnh kém huyết

của đàn bà

hiệu Nhàn - Mai

Uống thuốc này vào máu huyết điều hòa, hột cây xâm, mặt mày đỏ lại, kinh nguyệt đúng kỳ, ăn cơm ngon ngủ được nhiều. Đàn bà đau về chứng máu huyết đều nặng thế nào, uống thuốc này được vui lòng lắm, quý bà sẽ khỏe lại vô cùng. Giá mỗi vỏ Op.50. Khắp nơi có bán, các chỗ bán thuốc Nhàn Mai đều có bán. Mua sỉ lời nhiều ở nơi Nguyễn-văn-Lương, Bolte Postale n° 336 Saigon hoặc nơi tiệm có Nguyễn-thị-Kính Chợ-mới Saigon, hoặc các xe điện có bán. Mua lẻ ở nơi các Đại-lý.

Thuốc HO BỒ PHỐI

hiệu Trái Nho giá Op.15

Trị ho đại tài. Có bán khắp

cả Đông-pháp, do nhà thuốc

Nhàn Mai nhất hành.

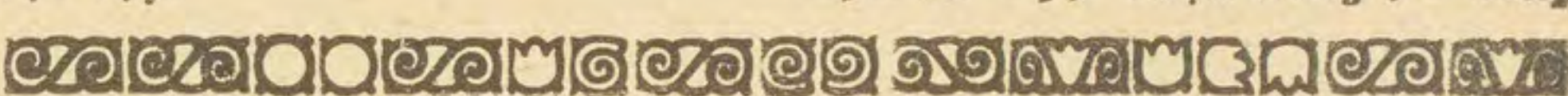
Một nhà công-nghệ đang nguy

Có ai ra tay giúp đỡ?

AY là công xưởng Lutetia chế-tạo các đồ bằng cây (giường, tủ, bàn, ghế, di-van theo kiểu tối tân mỹ thuật) do M. Lê-văn-Lương giám-chế. Trước ở đường Lagrandière, nay đã dời về số 478 đường Paul Blanchy. Xưởng này đóng các đồ cây đã khéo có tiếng, nhứt là trước mắt các quan tây và những đồng bào biết dùng đồ trang hoàng trong nhà bằng kiểu tân thời.

Bất cứ công cuộc gì cũng tất phải mở mang ra mỗi ngày, nếu không thì phải lần hồi suy sụp rồi tiêu. Thử công nghệ này hiện thời rất là thích dụng và có lợi nhưng M. Lê-văn-Lương đang thiếu tư-bồn ít nhiều để duy trì và cần mở mang, ông nghĩ ý cây bồn-báo công-bố lên, để trong đồng bào, ai có hăng tâm và hăng sẵn, sẵn lòng giúp sức hay là hiệp tác với ông, thì xin gấp viết thư thương lượng.

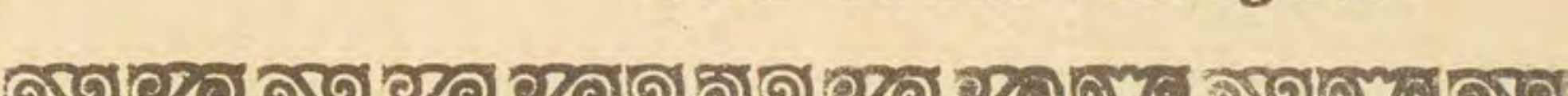
Chúng tôi trông mong và tin chắc trong hải-nội sẽ có người là tri-kỹ của ông Lê-văn-Lương mà ra tay giúp ông trong việc công nghệ vừa hạp thời vừa có lợi vậy.



Người ta có thể dùng khoa-học tìm sự may mắn được không?

Chẳng nên nói rằng: «không thể nào được». Hãy hỏi cho được cuốn «De l'influence des radiations sur la personnalité» mà đọc. Tác-giả cho không chờ không lấy tiền. Cứ viết thư hỏi:

M. Llaurensy
2, Rue Garcerie - Saigon



FORTONIC



RƯỢU BÒ

MÁU BÒ

CỦA BÁC

SI VÉRET

- PARIS -

Trừ tuyệt các chứng bịnh đau máu hư huyết làm cho thân thể con người ốm o xanh, nhức mỏi đau lưng, tức ngực, ăn uống không tiêu. Đón ba con gái thường có huyết bạc, máu huyết không đều nước da vàng mét, con mắt có quầng đen, con nít ốm o da thịt không dặng nở nang, trí hóa lù-mù học hành chậm hiểu.

Y-giới Pháp và các Đại Y-viện rất hoan-nghinh và công nhận rằng thuốc FORTONIC trừ tuyệt các chứng bịnh lao lực, đau máu rét, ban và bịnh lao. Hay nhứt là đàn bà có thai và sau khi sanh thai nên uống.

Tổng Đại-lý trong cõi Đông-Pháp.

GRANDE PHARMACIE DE SAIGON
Nguyễn - van - Cao

Docteur en Pharmacie

122-124, Bd. Bonard (ngang nhà Thương-Tín) SAIGON

tuyệt vọng

Trường thiên tiểu thuyết của PUCHO
(TIẾP THEO SỐ BÁO 53)

Ông Phan không trả lời, Mãng ra bóng tối. Kim-Huê đã chờ lâu cũng không biết nói điều gì nữa, anh lại đứng chần chờ như một người có lỗi phải lúc ăn-năn, như một phạm-nhơn đứng chờ tòa định liệu.

Thấy bộ tịch của Mãng, ông Phan liền đổi khí sắc, cái nụ cười lúc trưa — nụ cười mà Mãng thích — trở lại nằm trên khế miệng rộng của ông Phan.

— A... thầy Hoàn! tôi chào thầy đó! mời thầy ngồi.

Mặc dầu cử chỉ của người chủ nhà có vẻ đặc biệt, Mãng cũng lấy làm sượng sùng. Ông Phan lại tiếp nói:

— Anh của cô Ngọc, thầy có điều gì cần dùng đến tôi chăng?

Mãng gượng cười, nói:

— Thưa ông, tôi không phải tên Hoàn, người con gái ấy cũng không phải là Ngọc, tên thật của cô là Trần-kim-Huê. Tôi với cô cũng không phải là anh em gì cả.

— Thì có lẽ là « Vịt hôn phu » của cô Kim-Huê?

Mãng cần thận nói:

— Thưa ông, ông vẫn lầm... Tôi không trách sự lầm này, bởi tại ông nghe theo mấy nhà báo họ viết lầm.

Ông Phan mỉm cười rồi chăm rai hỏi:

— Đêm nay thầy đến đây có chuyện gì chăng?

Ra chịu lương lự một chút Mãng sẽ nói:

— Thưa ông, tôi tưởng ông đã lấy lương khoan hồng mà tha thứ cho tôi rồi vì lúc trưa tôi rất vô lễ.

Ông Phan vẫn cười, Mãng bình tĩnh nói tiếp:

— Đêm nay tôi đến đây để tỏ thật cho ông nghe và...

— Sự thật tôi đã chán biết!

— Thưa ông. Những sự ông biết là những nỗi oan khốc của chúng tôi?..

Nói đến đây Mãng mất cả sự tỉnh táo vì ông chủ nhà đã đổi mất cái gương mặt vui vẻ lúc nãy giờ, ông chăm bằm, cặp mắt của ông ngó ngay anh, dường như ông muốn tìm coi trong quả tim của Mãng có chứa sự thật hay không. Mãng ấp-ung nói tiếp:

— Lúc trưa ông đã tỏ cho tôi hay rằng ông bao giờ cũng sẵn lòng giúp tôi, vậy đêm nay tôi đến đây là cốt ý cầu nơi ông chỉ giáo.

Dường như sự yêu cầu của Mãng không được ông Phan vừa ý, nên chỉ ông ngồi lặng thinh một lúc rồi mới mở lời.

— Đầu! chuyện như thế nào! thầy hãy thuật lại cho tôi nghe.

— Thuật lại cả câu chuyện tôi tưởng cô Kim-Huê sẽ thuật lại rõ ràng hơn tôi.

Nghe Mãng nhắc đến tên của kẻ đóng vai tuồng chánh, ông Phan lật đặt hỏi:

— Hiện giờ cô Kim-Huê có đây không?

— Thưa ông. Cô vẫn đứng ngoài chờ lệnh ông cho vào!

Ông Phan kéo ghế đứng dậy hỏi Mãng ra kêu cô. Mãng bước

ra bóng tối. Kim-Huê đã chờ lâu, vừa thấy anh ra, cô ôm cứng cánh tay anh và hỏi nhỏ: — Sao? anh coi thể được không?

— Có hãy yên tâm và tin nơi tôi. Người ấy không có lòng nẻo mà hại mình đâu. Có đừng sợ.

Dòng rói của Mãng có hơi lớn, dường như anh muốn đưa lời nói của mình vào đến tai ông Phan.

Vô đến nhà. Cô Kim-Huê vẫn còn nắm tay anh Mãng, liếc mắt thấy trên bàn có tờ báo « Công-nhơn » cô không lấy làm lạ, day mặt lại gặp ngay cặp mắt ông Phan đang chăm chỉ ngó cô, cô bình tĩnh nói:

— Tôi không biết thầy Mãng nói với ông những gì, nhưng tôi biết chắc rằng ông đã rõ biết cặng chuyện của chúng tôi bởi ông có đọc nhật trình Hình của tôi ông cũng đã thấy, đầu cho tôi không nói tên tôi, ông cũng biết tôi là Trần-Kim-Huê, là người quan làng đương tìm bắt. Họ nói tôi là kẻ sát nhơn, tôi là người giết mẹ ghê tôi.

— Không! Họ đâu có nói vậy! ông Phan nói.

Kim-Huê nói tiếp:

— Tuy họ không nói tôi mặc đầu nhưng tôi xét ra thì họ phải lầm chỗ! Chúng tôi ở trong cái cảnh này đối với ai chúng tôi cũng đều sợ họ biết, chúng tôi là kẻ tình nghi, họ sẽ tố cáo họ sẽ bắt nạt cho quan, nhưng với ông... tôi tưởng ông không nỡ lòng nào..

Kim-Huê nói một cách thật thà, ông Phan nghe mà mắt ngó cô từ cái cử chỉ. Nghe cô nói đến đó, ông chỉ ghé môi cả hai ngời, rồi hỏi cô:

— Cô đã dùng cơm rồi chưa? Mắt ngó xuống đất, Kim-Huê lắc đầu. Ông lại ngó qua Mãng, anh cũng làm y như cô.

Ông Phan đứng dậy đi vô phía trong, độ vài phút ông trở ra trên tay bưng một mâm đồ ăn. Ông để trên bàn rồi đi đóng cả mấy cánh cửa sổ, ông lại kéo bích mắt mấy tấm màn, để người ngoài dòm vô không thể trông thấy được. Đến chừng khách ăn xong, ông lại rót nước và lấy thuốc mời khách hút. Ông khởi đầu nói chuyện:

— Lúc nãy tôi có nói với thầy Hoàn, ủa tôi lộn, thầy Mãng, tôi có nói rằng tôi đã biết sự thật trong vụ này, nhưng thầy Mãng lại chữa rằng sự thật ấy là những nỗi oan khốc của cô Kim-Huê cùng thầy. Vậy đề tôi thuật lại những sự biết của tôi, nếu có đoạn nào sai thì cô Kim-Huê cùng thầy H. anh, à thầy Mãng, sửa lại nghe.

Lặng thinh một lúc để sắp đặt câu chuyện cho có thứ tự, ông mới bắt đầu nói:

— Đêm thứ bảy, bà Lê-thị-Cửu mẹ ghê của cô đây... bị ám sát bằng con dao nhỏ nơi ột.

Cái án mạng ấy phát giác ra hồi mười giờ sáng ngày chúa nhật là nhờ ông hội đồng Tiên.

Đi chơi trọn đêm đến chừng sáng về tới nhà, ông hội đồng nghe người bồi của ông thuật lại rằng bữa chiều thứ bảy có bà Lê-thị-Cửu đến tìm ông đề bàn một chuyện gấp. Mặc dầu mệt mỏi, ông cũng không thể bỏ qua chuyện làm ăn, nên ông đi ngay lại đường Mac Mahon lại nhà của bà Lê. Lúc đến nhà ông có lên tiếng kêu cửa nhưng trong nhà không có người ra mở, ông bèn dùng chìa khóa riêng mà vô nhà. Ông lên lầu ông thấy tự sự, ông tri hô lên và đi cáo báo cô bót. Rồi trong khoảng 10 giờ đến mười giờ rưỡi cô Kim-Huê lại trở về tại đó phải không?

— Dạ có! dạ phải! Kim-Huê nhận.

Ông Phan tiếp nói:

— Cô về, cô thấy chuyện đồ bẽ, cô bỏ chạy, một người lính ruột theo cô nhưng bắt cô không được, vì cô đi trên một chiếc xe hơi hiệu Máy Bay với một người đàn ông. Người đàn ông ấy có phải chính là thầy không thầy Mãng?

— Dạ phải! Mãng cung kính trả lời.

Sau khi ấy, các bót lính đều được tin và tìm đón chiếc xe màu đỏ hiệu Rit-le, sở mật thám chắc chắn rằng cô Kim-Huê cùng thầy Mãng cướp xe ấy mà đi chớ không ai lạ, vì ý vị, mà anh không hiện ông ấy gần chỗ mất chiếc xe Rit-le, còn

Le français parlé par LE-VAN-BAY

Chuyên môn dạy nói tiếng Pháp cho người lỡ hội. Dạy các việc anh em thường dùng hằng ngày. Tôi hứa chắc anh em sẽ đặng vừa lòng từ cách sắp đặt ngồi học cho tới các bài vở và cách giảng dạy của tôi. Thật là một cảnh trường riêng lập để biệt đãi những nhà lỡ hội. Ở xa có lãnh nấu cơm tháng. Học mau, kết quả chắc. Địa-chỉ: 49 rue Boresse, Saigon

GIỜ HỌC: }
Sớm mai từ 7 giờ rưỡi tới 9 giờ
Chiều từ 2 giờ rưỡi tới 4 giờ
Lớp tối từ 7 giờ rưỡi tới 9 giờ

LE-VAN-BAY Ancien instituteur en collaboration avec VO-VAN-QUOI bachelier

chiếc xe máy bay để lại. Đó là Mãng lấy làm nhột nhật, Kim-Huê cũng không ngồi yên, có những điều của tôi biết, còn điều mà tôi còn biết thêm nữa người nói: ta đang tìm kiếm cô Kim-Huê và người theo cô. Đó! từ rầy tôi thật lại những sự nghe biết của tôi có chỗ nào là sai với sự thật không?

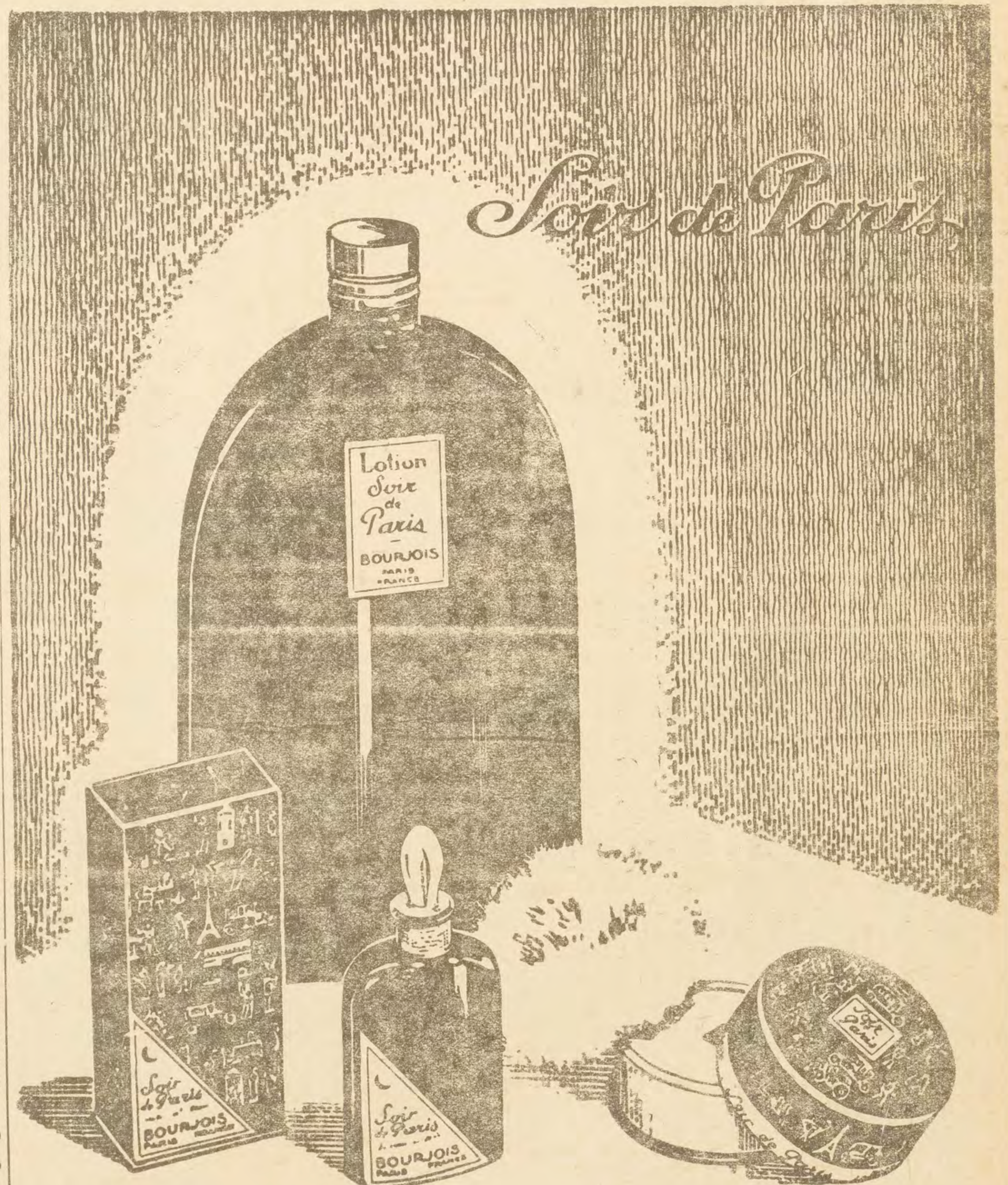
— Ông thuật như thế thì trúng lắm! Cô Kim-Huê trả lời.

Ông Phan lại ngó Mãng và hỏi: — Vậy chỗ biết của tôi là chỗ oan của thầy! Oan của thầy ở chỗ nào thầy Mãng?

Mãng biết mình lúc nãy đoán sai, bèn chữa lỗi:

— Thưa ông, hồi nãy tôi lầm tưởng rằng ông sẽ chỉ ngay chúng tôi là kẻ sát nhơn.

Anh nói chưa dứt thì ông Phan đã bật cười, cái cười có ý vị, mà anh không hiện ông ấy cười để nhạo anh hay... hay là... (còn nữa)

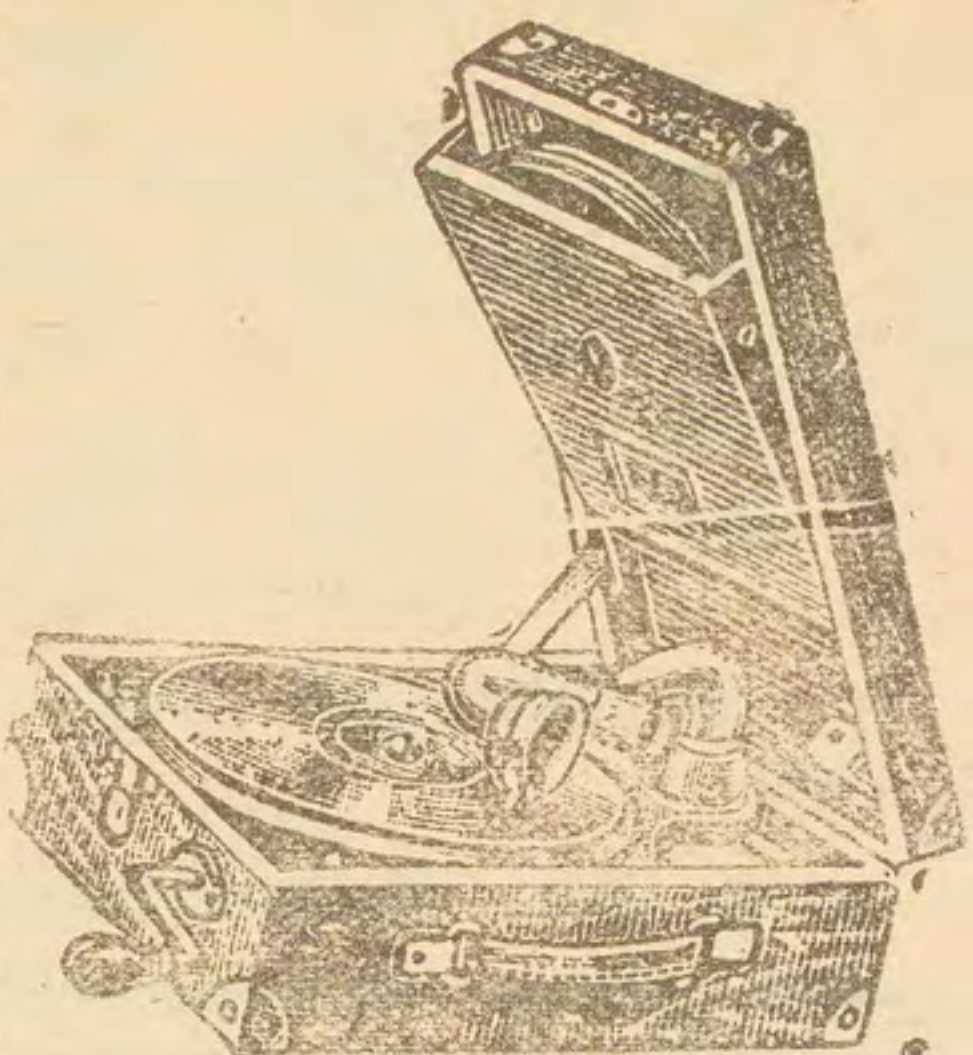


B O U R J O I S
PARFUMEUR PARIS

DU-THANH BAZAR SINGAPORE

138 rue Colonel Boudonnet
(ngang ga xe lửa Mỹ) Saigon
TÉLÉPHONE : 21.858

Bồn hiệu có bán đủ các
thứ chén đĩa Tây, Tàu,
Annam kim thời, máy hát
đủ thứ, đĩa hát, các hiệu
Béka, Columbia v.v. Filtre
lọc nước giần tiện, mỗi giờ
có thể lọc 5 litres ; giá 5
đồng. Cho mượn đồ sành
đủ các kiểu dùng trong
các đám tiệc Tây Nam.



Thuốc trị bệnh ĐAU THẬN đại tài hiệu Nhân-Mai

Chứng đau thận sanh ra phần nhiều bởi sắc
dục vô độ, nên khí suy huyết kém, mất lẽ tại
điểu, đau lưng mỗi gối, mình mẩy ốm nhom
hay đi đêm, cũng là xôn đảo. Hoặc bởi làm
việc mệt nhọc, ăn uống không tiêu, tay chân
nhuệ mỏi, trong bụng hơi hộp chân vắn mặt
mây. Xin nhớ dùng thuốc bổ thận hiệu
NHÂN MAI. Uống một tuần thì thấy sự hình
nghiêm phi thường, tình khi đầy đủ, dám cam
đoan không hay trả tiền lại và thường các tôn
phi. Vì trước khi tôi đau thận cả năm, chạy đủ
phương không hết sau nhờ thuốc này hết bệnh
tôi mới mua toa báo chế bán ra, ai dùng rồi
cũng khen tặng vô cùng khen ngợi. Giá mỗi
vỏ 0p.50. Do nơi nguyên-văn-Lương Boite posta-
le n° 396 Saigon, trừ bán rất nhiều nơi tiệm có
Nguyễn-thị-Kính ở góc Chợ mới Saigon.
Mua lẻ do nơi các Đại lý.

Giá mỗi ve 0p.50

MƠI RA

Đĩa « ASIA » ĐẶC BIỆT
(Nhân vàng)

Một đĩa ASIA cũ, hư, bể, còn
xài được hay là hết xài, đổi
lại một đĩa trông vàng hay là
trông tím mới ra kỳ này chỉ
phải trả thêm 1 p.20 mỗi đĩa.

asia

37, rue Colonel Grimaud - SAIGON

+ CLINIQUE PELLERIN +

93, RUE PELLERIN

DOCTEUR **TRẦN-VĂN-ĐỒ** Tél. : 20.912

Có nhiều phòng rộng rãi, mát mẻ sẵn chỗ tắm và rửa
mặt riêng, mỗi phòng cho người dễ và bệnh nằm.

Có nhà mổ và nhà đẻ đủ đồ khi cụ dễ mổ và đẻ khó.

Coi mạch và trị bệnh : tim, gan, phổi, thận, và bao tử,
ruột, trĩ, ban, kiết.

Trị bệnh đàn bà : tử cung, bạch đới.

Trị bệnh bằng điện khí : Diathermie.

• Phòng rọi kiến (Rayon X) (chụp hình, vẽ hình không hại
người, coi phổi, bao tử, ruột).

COI MẠCH : Sáng 8 giờ tới 11 giờ. — Chiều 3 giờ tới 5 giờ.

◆ PHU-LƯU ◆ PHẠM-VĂN-VIỆN (PROPRIÉTAIRE)

Hãng chế tạo guốc kiểu hiệu Phu-Lưu-Đại lý giày tân thời
Hanoi và bốp dăm của các vị hoa-khôi — Bán đủ các thứ
hàng tạp hóa Bắc-kỳ — Valises — Cartables — Thuốc Lào
Có xe hơi nhà vận tải hàng-hóa đi khắp Lục-tỉnh
BÁN SỈ BÁN LẺ

Thưa quý ngài,

Vì lòng quý ngài đã quá yêu mà vừa giúp cho bốn tiệm
đứng vững trên đường thương-mại trong bấy nhiêu lâu, bốn
tiệm rất cảm ơn, nay bốn tiệm xin báo cáo lễ quý thân chủ
đặng rõ là bốn tiệm đã khai trương thêm một chi nhánh ở
tại Cần-thơ. Vậy quý ngài ở miệt hậu giang muốn mua chi
xin thương lượng với người quản-lý của bốn tiệm ở tại
Cần-thơ hay viết thư thẳng cho hãng chánh chúng tôi ở
Saigon cũng vậy.

Nay kính cáo.

26, rue Marché - CANTHO - 106-114, rue Lagrandière - SAIGON

DẦU THIÊN-HÒA



VE LỚN
0.26

VE NHỎ
0.10

TRỊ BÃ CHỨNG HAY HƠN HẾT
THIÊN-HÒA ĐƯỜNG 208 rue Marins, CHOLON

MƠI PHÁT MINH DỒI HÌNH NGƯỜI

HÓA-THÂN-CHÍ-BỮU-HOÀN Là một phương thuốc mới phát minh, trị tuyệt bệnh phong
* đơn cù.

HÔI-HOA-TẾ Có thí-nghiệm mấy chục người đều lành mạnh cả. Tôi có đăng hình
bệnh nhơn ở nơi báo Điện-Tin rồi. Quý vị không tin xin mời đến nhà sẽ thấy sự kết-
quả của chúng tôi. Thuốc này tôi dám cam đoan, hề uống từ 1 tháng tới 4 tháng
thấy đổi hình không sai. Từ 4 tới 10 tháng thì lành mạnh như xưa, uống lâu mau
tùy theo bệnh nặng nhẹ.

SƯU-PHONG BỔ-HUYẾT : Trị tuyệt bệnh : đau gân, đau xương, đau lưng, Tê, Bại, Nhức
mỏi. Đêm nằm tay chơn để đầu tê đó, mặt mày tay chơn nó làm như kiến bò.
Dùng đến thuốc này thì hết tuyệt.

VẠN-LINH ĐẠI-BỔ : Chuyên trị đàn ông đàn bà ăn uống không đặng. Tinh thần suy
kém hay đau lưng, mệt nhọc, ái tình, da xanh vàng mề, đầu hay chân vắn, ngồi
làm việc thận hư, hề uống vô thì thấy khỏe và công hiệu liền.

BỒI S C NGƯỜI : Thuốc NGUYỄN-ĐỨC bỏ á-phiện có thí nghiệm tại Laboratoire Identité
Saigon. Là một phương thuốc đại bổ, không phá không hành, không di tinh,
không nhọt, không nhức mỏi, không thêm á-phiện, dám cam đoan. Uống vô từ 15
ngày thấy cân nặng thêm một hai kilos. Lục-châu và Saigon quý ông đều có dùng
nhiều rồi. Ai ai cũng đều khen tặng là một phương thuốc thần.

Hóa Thân Chí Bửu hoàn : mỗi hộp giá 1p.20 Vạn Linh Đại Bổ : mỗi hộp giá 0p.40
Sưu Phong Bổ Huyết : mỗi hộp giá 0p.80 Thuốc bỏ Á-phiện : mỗi hộp giá 1p.00

Nhà thuốc NGUYỄN-ĐỨC-ĐƯƠNG

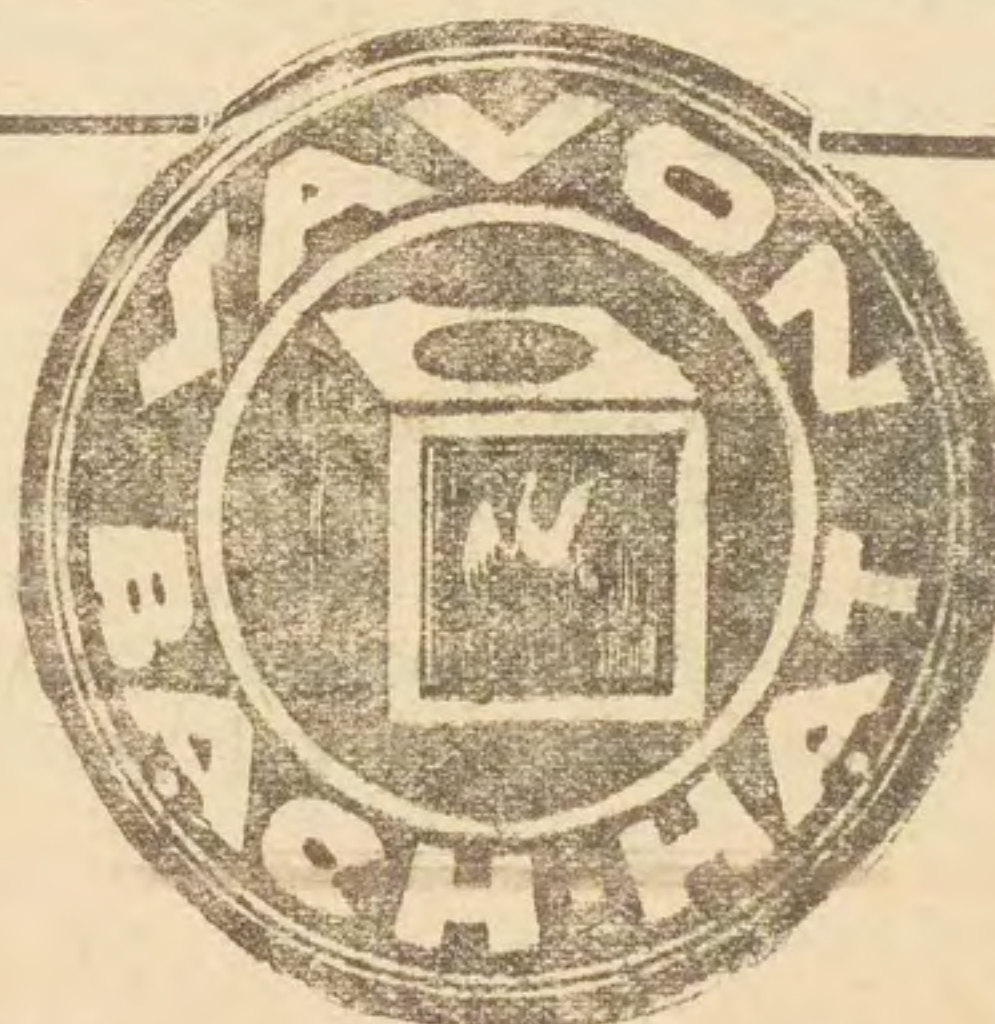
số 17 đường HUỖNH-QUANG-TIÊN (Cầu Rạch Bần) Saigon.

NGUYỄN-VĂN-VÀNG BẢO-CHẾ

GOM FIX

CHẢI TÓC

Bán chạy khắp Đông dương



Tốt hơn các thứ savon tốt

Fabricant : F. VAN-VOVAN
164, rue Colonel Boudonnet (ngang ga xe lửa Saigon)

Téléphone : 21.475

LIÊN-HOA

Nhà may tân thời LIÊN-HOA 110 La-
grandière, mới thêm nhiều thợ thiện
nghệ, và chế thêm kiểu chemises thêu thật đẹp

Nên tin hay không?

Ông già này 140 tuổi?

HƯỞ giờ người ta vẫn nói dân xứ văn-minh thường hay chết sớm, vì cách ăn ở chơi bời quá độ, còn những dân ở chốn quê mùa cực-mịch, ăn ở theo xưa thường hay sống tới ngoài 100 tuổi.

Chứng cứ là hồi nào tôi giờ, người ta phát minh ra mấy ông già thọ 110, 120 tuổi trở lên, đều là ở chốn sơn-lâm thôn-giã ở Phi-châu, Ấn-độ hay Trung-quốc mới có. Còn ở Tây-phương, ông bà nào sống tới 100 tuổi đã thấy khó khăn hiểm có lắm rồi.

Ông già chống gậy ở trong tấm hình in bên đây là người Phi-châu, về phần thuộc-địa của Anh, năm nay vừa đúng 140 tuổi.

Kể tin người không, cả nước Anh sôi nổi bàn tán, đến đời mới rồi nhà báo «Daily Express» — một tờ nhật báo lớn nhất của Anh — quyết định bỏ tiền ra để phái một ủy-ban khoa-học qua tận châu Phi xem xét coi ông già này có thật 140 tuổi hay không?

Làm sao mà biết? Bởi Phi-châu ngày trước có giấy khai sanh gì làm bằng cứ rằng ông già này sanh ra năm 1798 đầu!

Nhưng ông đốc tờ Robert Broom giám-đốc viện nghiên cứu nhơn-chúng ở tỉnh Pretoria, nay làm đầu ủy-ban của báo «Daily Express» tổ-chức, nói mình có cách xem xét bình thể ông già mà biết chắc được số tuổi thiệt là bao nhiêu.

Theo ý chúng tôi, cứ ngó tấm hình thì cụ Senau — vì chính là tên ông già — không có vẻ gì 140 tuổi. Cụ có 14 người vợ, hiện thời có đứa con trai 70 tuổi và một đứa con gái 16 tuổi, càng khiến ta khó tin cụ ra đời 140 năm nay.

Nhưng vậy mà bấy giờ buổi sáng nào cụ cũng tắm với nước nóng, và lúc người ta nói cho cụ hay rằng có một ông già 112 tuổi, thì cụ trẻ mới:

— Nó là thằng trẻ ranh ở bên cạnh ta, chớ nghĩa-lý gì mà khoe!

MỘT NGƯỜI BIẾT NÓI 290 THỨ TIẾNG

NHÀ tiên-hiền Trương-vĩnh-Ký của ta nói được 18 thứ tiếng ngoại-quốc, sanh thời đã được kể là một nhà ngữ-học tài giỏi lắm rồi.

Các kinh thành lớn ở Âu-Mỹ, có những người làm cảnh-bình



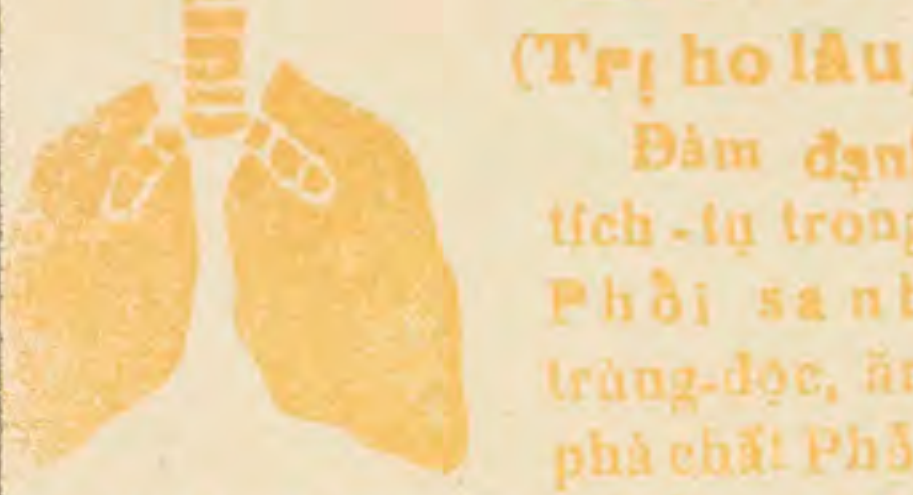
Ông lão SENAU 140 tuổi

hay là hướng-đạo những khách du-lịch, cần thông hiểu nhiều tiếng ngoại-quốc để giao thiệp ngôn ngữ với khách tứ-phương, chẳng qua chỉ biết được 10 thứ tiếng thông dụng là đủ tài giỏi lắm.

Anh chàng Harold Schultz ở nước Đức hiện giờ, không biết trời sanh có óc khôn trí nhớ đến thể nào mà anh ta thông hiểu tới 290 thứ tiếng nói, thật là quái kỳ.

Xét ra cái tài lạ lùng của anh ta nhờ có gia truyền giúp cho một phần. Vì ông thân phụ ảnh bình sanh nói 12 thứ tiếng và ông chú ruột anh thông thạo 20

Thái Bình Hoàn



(Trị ho lâu)
Đám đẹn tích-lu trong Phổi sa n b trằng-độc, ăn phá chất Phổi H. Bình nhơn ho nhiều, nhứt à về đốm, khạc ra có chỉ máu trong đốm, chỉ ấy thiệt là mẩn. Phổi lại vụn bị vi-trùng ăn lỗ ra đốm. Con người lần lần ốm gần như bộ xương, bần thần đã đượi, biếng ăn biếng ngủ.

Tauke THÁI-BÌNH-HOÀN của nhà thuốc Đại-Đông làm mát trái tim bở Phổi, trừ đốm, chữa lành các vết tích ở Phổi, dứt chứng ho lâu ngày, ngừa được bệnh lao.

Mỗi hộp 1 p. 50
Sở bảo chế ĐẠI-ĐÔNG
96, rue Pellerin - Saigon.

thứ. Bởi vậy, năm mới 9 tuổi, tiếng Đức thạo rồi đã đánh, anh bắt đầu học tiếng Y chỉ một năm là đủ nói giỏi, qua năm sau liền học tiếng Hồng-mao rồi tới tiếng Pháp.

Tới năm 15, thiên-tài của Harold Schultz mở mang ra đến đời anh ta đồng thời học tập 10 hay là 15 thứ tiếng ngoại-quốc trong một lúc. Sau khi biết 10 thứ này rồi lại học 10 thứ khác. Hèn gì anh không biết nói tới 290 thứ tiếng.

Theo như anh nói, thì những tiếng khó học thứ nhất là những tiếng thổ-âm ở Ấn-độ và ở miền Cao-gia-sách (Caucase); tiếng esquimaux (dân ở Bắc-cực), tiếng Hongrie và tiếng Basque cũng khó học lắm.

Một đứa nhỏ không đầu không tay

(TIN RIÊNG CỦA BỒN-BÁO)

RACH-GIÁ. — Trên mặt báo, đọc giả thường thấy tin tức về những quái thai ở các nước. Sanh ba, sanh năm, sanh sáu, sanh ra trứng, sanh ra rắn, sanh cá, hoặc các hình tượng quái lạ khác. Cái lạ này có phải nước mình không có đâu.

Mới đây tại làng Đông - Thái, quận An - biên mới có một vụ sanh quái thai, làm dư luận cả vùng ấy xôn-xao dữ.

Vợ anh Trần-văn-chánh, năm nay 39 tuổi đã từng sanh sản năm lần vẫn bình yên. Hôm ngày 13 Septembre 1938, sau mười tháng cưu mang như những lần trước, chị Chánh lâm bồn.

Lần này chị lại sanh ra một gái. Tưởng đầu đứa bé ra khỏi lòng mẹ là hết phận sự của chị Chánh cũng như mấy lần trước kia, ai

dè chị vẫn còn đau đớn còn rên siết và còn một vật gì ở trong bụng nữa. Cô đỡ chị sanh ra được rồi thì cái vật mà ai cũng tưởng là trai hay gái, ôi chao! một vật ghê sợ.

Chị sanh ra một đứa nhỏ không đầu và không tay, chỉ có thân mình và hai chơn. Lại là có một chùm tóc hình như quả xoài bằng gốc tơ, ở giữa rún. Sau khi sanh ra khỏi lòng mẹ, cái vật lạ này không cử động gì. Còn đứa cùng sanh với quái-thai ấy vẫn được mạnh giỏi. Chị Chánh cũng ngon cơm. Thế là chị song sanh: một đứa gái hoàn toàn và một đứa không đầu không tay.

Ông xã trưởng Hà-my-Minh hay tin lật đặt đến tận nơi rồi đem ngâm rượu để gởi lên tỉnh cho quan Lương y Rachgia xem.

TRƯỜNG ĐẠO THAO VY

32-34, rue A. Garros - SAIGON

Dạy từ lớp chót (Cours Enfantin) đến lớp nhứt (Cours Supérieur)

Thầy giáo lựa chọn kỹ càng và có kinh-nghiệm nhiều từ 7, 8 đến 30 năm trong ty Giáo huấn

Học trò nghèo sẽ được giảm hoặc cả, hoặc một phần học phí.

Xin vô học mau kéo hết chỗ

Phòng khám bệnh Dương đường và Nhà bảo sanh

Docteur HỒ-VĂN-NHƯT

Nguyên lương-y phụ-tá về bệnh dân bà ở Đại dương đường BAUDELOCQUE (Paris) (từ năm 1934 tới năm 1937)

CHUYÊN - MÔN CÁC BỆNH ĐÀN BÀ VÀ KHOA SANH - SẢN

Trị các chứng bệnh: huyết bạch, đường kinh trời sứt, mất đường kinh, băng huyết, đau tử cung, tử cung trệ, đau trước, hư thai, ngoại thai, các chứng bệnh sanh ra trong khi mang thai và sau khi sanh sản v.v...

Rọi kiến và chụp hình tử-cung.

Có các thứ máy điện trị bệnh đàn bà: DIATHERMIE, ELECTROCOAGULATION, INFRA-ROUGES, ULTRA-VIOLETS...

Phòng khám bệnh tại đường Tabert n° 9 et 9 D

Giấy phép nói N° 20.516

Sớm mai: từ 8 giờ đến 11 giờ rưỡi. Chiều: từ 3 giờ đến 6 giờ rưỡi

DUYỆT ĐƯỜNG và NHÀ-BẢO-SANH (clinique et maternité) TẠI PHÚ-NHUẬN góc đường Paul Blanchy prolongée và TOUR DE L'INSPECTION N° 123. Giấy phép nói N° 20.434.

Dường đường ở giữa ba màu vườn, đẹp đẽ, thanh-tịnh, và có không khí tốt. Phòng bệnh nằm ở trên hai tầng lầu đều tinh sạch và thoáng mát. Có nhiều phòng tắm riêng. Cách nuôi bệnh và sự ăn uống rất cẩn mẫn và hợp vệ-sanh.

Đổi chọn rất dễ dàng dễ riêng cho khách "Quân-Chúa"



Muốn cho các bà các cô vừa lòng dùng đồ nữ-trang kiểu mới Quân-Chúa, chúng tôi nhận đổi thay thế kiểu mới lấy kiểu cũ của quý bà quý cô đã dùng lâu với giá rất cao. Một dịp đổi chọn không lỗ mà dùng đồ nữ trang mới hiện giờ. Vậy **Quân-Chúa** theo ý kiến phần đồ g. các bà các cô dùng đồ mới luôn luôn mà ít tốn tiền.



Bông pendants nhiều kiểu mới làm rồi hột xoàn kết thật khéo giá từ 12 p. đến 32 p. vỏ vàng tây.

Quân-Chúa

Bán hột xoàn mới

21, A. COURBET

SAIGON

P.S. 102

P. 101

DOCTEUR NGUYEN-VAN-TIEN

CÓ CẤP BẰNG VỆ-SANH VÀ VI-TRÙNG-HỌC

Khi trước ở 68 đường Chasseloup Laubat hiện giờ dời tại số 16 đường Larègnère

Téléphone n° 21.163

(Sau vườn Bồ rô, gần góc đường Chasseloup Laubat và Larègnère chừng 20 thước) - SAIGON

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH:

Chuyên môn BỆNH NGOÀI DA: lát, ghẻ, lở, lở, phong, đơn, ung độc, theo, mụn, bết, mục cóc v.v... BỆNH MÁU: PHONG TÌNH, huyết kém, tê bại, nhức mỏi, lao, mạch máu sưng nơi căng, trĩ, mạch lương, hạch, rét, kiết v.v... BỆNH VỀ ĐƯỜNG TIỂU của đàn ông: CÁC THỨ LẬU, ống dài teo, bông đái, thận, tinh khí yếu, di tinh v.v... của đàn bà: huyết bạch, tử cung, giây chằng, chòm trứng, kinh kỳ bất thường, đau đốn v.v... Ngày thường có coi mạch và trị bệnh. Ngày chúa nhật và lễ buổi sớm mai.

Có dùng điện trị bệnh rất hay và không đau

Có vài cái phòng để cho bệnh nhơn nằm. Có máy điện nhỏ chạy bằng piles để cho bệnh ở xa dùng rất tiện.



SAVON SÒ 1 HIỆU HUÊ-NAM 72%

Tốt nhất giá rẻ. Bán sĩ và bán lẻ khắp trong chợ Saigon và Malon-Moi và có bán khắp nơi: bởi các tiệm tạp hóa. Mua savon bởi nài cho dạng SAVON SÒ 1

Cần dùng nhiều đại-lý: Mỗi tỉnh và mỗi quận SAVONNERIE HUÊ-NAM (gần cầu Pelikao) - 34, Quai des lrs Distilleries - CHOLON